

Handelingen

18-19-20-21

VLAAMSE RAAD

1983-1984

Vergaderingen van maart 1984

DRINGENDE EN MONDELINGE VRAGEN

HOOFDSTAD VLAAMSE GEMEENSCHAP

STATUUT LOGIESVERSTREKKENDE BEDRIJVEN

INTERPELLATIES

MOTIE BELANGENCONFLICT CCF 104 (1982-1983) – NR. 1

SAMENSTELLING COMMISSIES

OPRICHTING VLAAMSE DIENST VOOR ARBEIDSBEMIDDELING

RESOLUTIE WERKLOOSHEIDSVRAAGSTUK

PROCEDURE PARLEMENTAIR ONDERZOEK

DAAR VAN BEHEER DDT

Inhoud

Nr. 18

6 maart 1984
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 835

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 835

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 835

Verslagen

Indiening, blz. 835

Advies van de Raad van State

Indiening en verwijzing, blz. 836

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 836

Onderzoek naar de taalgroep, blz. 836

Dringende vragen (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer A. Denys tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over het uitblijven van de voorschottenbetaling ten behoeve van de erkende diensten voor gezins- en bejaardenhulp, blz. 836

Dringende vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de behandeling van de Vlaams-Brabantse gemeenten door de Brusselse Intercommunale Watermaatschappij, blz. 838

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer A. Denys tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de procedure bij het opleggen van administratieve formaliteiten aan KMO's en zelfstandigen, blz. 838

Vraag van de heer J. De Mol tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de door de veltsmelterij Coverella te Lebbeke veroorzaakte lawaai- en reukhinder, blz. 839

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over alternatieve oplossingen inzake de breekwerf te Pepingen, blz. 839

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de bevoegdheidsverwarring en de beleidsmiddelen inzake milieu-effect-rapportering, blz. 840

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de beveiliging van het veel-luik Het Lam Gods, blz. 841

Vraag van de heer E. Beysen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van

leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de in uitzicht gestelde Paasvakantiespreiding en de gevolgen daarvan voor het BSD-leerlingenvervoer, blz. 841

Vraag van de heer C. De Clercq tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de subsidiëring van restauratiewerken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, blz. 842

Ontwerp van decreet betreffende de keuze van Brussel tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap
- 220 (1982-1983) - Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van de heer V. Anciaux c.s. houdende instelling van een hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap
- 179 (1982-1983) - Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 843

Spreekers : de heren A. De Beul, verslaggever, V. Anciaux, L. De Grève, J. Van Elewycq, H. Weckx, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid

Artikelsgewijze bespreking, blz. 848

Ontwerp van decreet houdende het statuut van de logiesverstreckende bedrijven
- 223 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking en verwijzing naar commissie, blz. 849

Spreekers : de heren E. Desutter, verslaggever, O. Van den Broeck, G. Marmout

Regeling van de werkzaamheden, blz. 854

Nr. 19

6 maart 1984
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 855

Jaarverslag

Indiening, blz. 855

Regeling van de werkzaamheden, blz. 855

Ontwerp van decreet houdende het statuut van de logiesverstreckende bedrijven
- 223 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 855

Spreekers : de heren L. Van den Bosch, J. De Seranno, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, W. Seeuws, G. Verhaegen, E. Beysen, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschaps-

minister van economie en werkgelegenheid, J. Van Elewycq

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de aanleg van de Noord-Zuidverbinding A-24, blz. 862
Spreekers : de heren J. Gabriels, T. Kelchtermans, L. Vanvelthoven, Minister P. Akkermans

Motie voorgesteld door de heren G. Verhaegen, L. De Grève, J. Van Elewycq en P. Van Grembergen betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française ingediend voorstel van decreet „portant organisation de la consultation populaire”, CCF 104 (1982-1983) - Nr. 1
- 247 (1983-1984) - Nr. 1

Bespreking, blz. 865

Ontwerp van decreet betreffende de keuze van Brussel tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap
- 220 (1982-1983) - Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming, blz. 866

Spreeker : Mevrouw M. Van Puymbroeck

Motie voorgesteld door de heren G. Verhaegen, L. De Grève, J. Van Elewycq en P. Van Grembergen betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française ingediend voorstel van decreet „portant organisation de la consultation populaire”, CCF 104 (1982-1983) - Nr. 1
- 247 (1983-1984) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 866

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het aanleggen van het tracé van de spoorlijn Genk-Maasmechelen/Maaseik op de gewestplannen, blz. 866

Spreekers : de heer J. Gabriels, Minister P. Akkermans

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, en de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de wanordelijke ontgrondingspolitiek en het gebrek aan enige beleidsvisie op lange termijn, blz. 869

Spreekers : de heren J. Gabriels, F. Geyselings, Minister P. Akkermans

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de samenstelling van de Vlaamse Commissie voor de

ruimtelijke ordening, blz. 874

Sprekers : de heren J. De Mol, F. Gey-
selings, Minister P. Akkermans

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de
heer P. Akkermans, Gemeenschapsminis-
ter van ruimtelijke ordening, landinrich-
ting en natuurbehoud, over de verant-
woordelijkheid van het polderbestuur in
verband met de overstromingen te Den-
derbelle, blz. 879

Sprekers : de heer J. De Mol, Minister
P. Akkermans

Interpellatie van de heer N. De Batselier
tot de heer G. Geens, Voorzitter van de
Vlaamse Executieve, Gemeenschapsmi-
nister van economie en werkgelegenheid,
over de situatie van het personeel van de
Dienst voor nijverheidsbevordering na de
afschaffing en de regionalisering van be-
doelde dienst, blz. 881

Sprekers : de heer N. De Batselier, Mi-
nister G. Geens

Interpellatie van de heer G. Cardoen tot de
heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister
van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs,
over het waterbeleid in het Vlaamse Ge-
west, blz. 884

Sprekers : de heer G. Cardoen, Minis-
ter J. Lenssens

Interpellatie van de heer L. Van den Bos-
sche tot de heer G. Geens, Voorzitter van
de Vlaamse Executieve, Gemeenschaps-
minister van economie en werkgelegen-
heid, over de houding van de Vlaamse
Executieve in verband met de oprichting
van een Vlaams centrum voor informatica
en subregionale centra, blz. 892

Sprekers : de heer L. Van den Bossche,
Minister G. Geens

Interpellatie van de heer L. Van den Bos-
sche tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter
van de Vlaamse Executieve, Gemeen-
schapsminister van cultuur, over het be-
leid ten opzichte van de Opera van Vlaan-
deren, blz. 896

Sprekers : de heer L. Van den Bossche,
Minister K. Poma

Samenstelling van commissies

Wijzigingen onder de vaste en plaatsver-
vangende leden, blz. 902

Interpellatie (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de
heer, K. Poma, Vice-Voorzitter van de
Vlaamse Executieve, Gemeenschapsmi-
nister van cultuur, over de beleidsop-
ties en -ontwikkelingen ten aanzien van de be-
scherming van de oude Dender te Dender-
monde, blz. 902

Sprekers : de heer J. De Mol, Minister
K. Poma, de heer N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 908

Nr. 20

20 maart 1984
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 909

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 909

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 909

Verslagen

Indiening, blz. 909

Aanvullendverslag

Indiening, blz. 910

Beraadslaging van de Vlaamse Executieve

Indiening, blz. 910

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 910

Mondelingen vragen (R.v.O. art. 66)

Indiening, blz. 910

Interpellatie (R.v.O. art. 67)

Indiening, blz. 910

Dringende vraag (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer W. Seeuws
tot de heer P. Akkermans, Gemeenschaps-
minister van ruimtelijke ordening, landin-
richting en natuurbehoud, en de heer J.
Lenssens, Gemeenschapsminister van
leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over
de hinderlijke aard van de NV Thovadec te
Heusen-Destelbergen en de door dit be-
drijf gepleegde natuurschending, blz. 910

Vraag (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer W. Seeuws tot de heer
G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Exe-
cutieve, Gemeenschapsminister van eco-
nomie en werkgelegenheid, over de van
het Vlaams overheidspersoneel geveerde
inlevering en de ter zake gevolgde proce-
dure, blz. 911

Ontwerp van decreet houdende het statuut
van de logiesverstreckende bedrijven
— 223 (1983-1984) — Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 912

Sprekers : de heer E. Desutter, verslag-
gever

Artikelsgewijze bespreking, blz. 913

Sprekers : de heer J. De Seranno, A.
De Beul, Minister K. Poma

Ontwerp van decreet houdende oprichting
van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbe-
middeling
— 243 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 915

Sprekers : de heren J. Ansoms,
verslaggever, C. De Clercq, A. Denys,
N. De Batselier, A. De Beul, E. Desut-
ter, Minister G. Geens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 924

Sprekers : de heren L. Dhoore, Minis-
ter G. Geens

Voorstel van resolutie van de heer A. De
Beul c.s. betreffende de bevoegdheid over
de werkloosheidscontrole en de program-
ma's tot opslorping van de werkloosheid
— 251 (1983-1984) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 928

Sprekers : de heren A. De Beul, G.
Verhaegen

Ontwerp van decreet houdende uitbreiding
van de bevoegdheden van de Vlaamse
Dienst voor Arbeidsbemiddeling
— 244 (1983-1984) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 928

Sprekers : de heren O. Van den
Broeck, verslaggever, Minister K. Po-
ma

Artikelsgewijze bespreking, blz. 929

Voorstel van decreet van de heer L. De Grè-
ve c.s. houdende vaststelling van de proce-
dure van onderzoek
— 87 (1981-1982) — Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer J. Van Ele-
wyck c.s. houdende regeling van het parle-
mentair onderzoek
— 135 (1981-1982) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 929

Sprekers : de heren P. Van Der Nie-
pen, verslaggever, L. De Grève, A. De
Beul, J. Van Elewyck, G. Verhaegen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 933

Nr. 21

20 maart 1984
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 935

Regeling van de werkzaamheden, blz. 935

Voorstel van decreet van de heer L. De Grè-
ve c.s. houdende vaststelling van de proce-
dure van onderzoek
— 87 (1981-1982) — Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer J. Van Ele-
wyck c.s. houdende regeling van het parle-
mentair onderzoek
— 135 (1981-1982) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting), blz.
935

Sprekers : de heren L. Van den Bos-
sche, G. Verhaegen, L. De Grève

Artikelsgewijze bespreking, blz. 941

Sprekers : de heren C. De Clercq, J.
Van Elewyck, L. De Grève, A. De
Beul, E. Cooreman, mevrouw M. Van
Puymbroeck, de heer L. Van den Bos-
sche

Regeling van de werkzaamheden, blz. 945

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de willekeurige behandeling van het OCMW Dilbeek door de voogdijoverheden, blz. 945

Sprekers : de heren J. Valkeniers, A. Diegenant, Minister R. Steyaert

interpellatie van de heer H. Weckx tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de door bepaalde leerlingen in het muziekonderwijs te betalen bijdrage als deelneming in gebruiks- en verbruikskosten, blz. 952

Sprekers : de heer H. Weckx, Minister J. Lenssens

Ontwerp van decreet houdende het statuut van de logiesverstreckende bedrijven - 223 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming, blz. 954

Spreker : de heer L. Van den Bossche

Ontwerp van decreet houdende oprichting van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling - 243 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 955

Spreker : de heer C. De Clercq

Ontwerp van decreet houdende uitbreiding van de bevoegdheden van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling - 244 (1983-1984) Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 956

Voorstel van decreet van de heer L. De Grève c.s. houdende vaststelling van de procedure van onderzoek - 87 (1981-1982) - Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer J. Van Elewyck c.s. houdende regeling van het parlementair onderzoek - 135 (1981-1982) - Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemmings, blz. 957

Sprekers : de heren G. Verhaegen, R. Peeters

Hoofdelijke stemming, blz. 958

Voorstel van resolutie van de heer A. De Beul c.s. betreffende de bevoegdheid over de werkloosheidscontrole en de programma's tot opslorping van de werkloosheid - 251 (1983-1984) - Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 959

Sprekers : de heren L. De Grève, N. De Batselier, A. De Beul

Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen

Benoeming van de leden van de Raad van Beheer, blz. 960

Sprekers : de heren G. Verhaegen, J. Van Elewyck, A. De Beul, L. De Grève, mevrouw M. Smet

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer W. Desaeeyere tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over het belangenconflict dat ontstaan is door recente beslissingen betreffende de caloriepool, Chooz en de LNG-terminal, blz. 965

Sprekers : de heren W. Desaeeyere, C. Moors, Minister G. Geens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 970

VOORZITTER : de heer J. Pede

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

H. Boel, C. Marchand, R. Peeters, V. Peuskens, G. Sprockeels, J. Vandermarliere, F. Verberckmoes, J. Wyninckx ; gezondheidsredenen.

J. Caudron, A. Kempinaire, P. Matthys, L. Pans, P. Peeters, F. Swaelen, L. Van den Brande ; buitenslands.

R. De Backer-Van Ocken, L. Tindemans, I. Van Belle, J. Verniers ; ambtsverplichtingen.

JAARVERSLAG

Indiening

De Voorzitter : Het volgende jaarverslag werd ingediend :

– Jaarverslag 1982-1983 van de Raad van niet-openbare radio's. Dit jaarverslag ligt ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling

Openbare Vergadering.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Wijziging in de orde van de werkzaamheden

De Voorzitter : In overleg met zijn collega's Ministers heeft Minister A kermans gevraagd dat de overige drie tot hem gerichte interpellaties zouden aansluiten bij de eerste twee op de agenda vermelde interpellaties, die eveneens tot hem gericht zijn.

Is de Raad het daarmee eens ? (**Ja**)

Aldus is besloten.

Verdaging

De Voorzitter : Meteen deel ik u mede dat op verzoek van de Minister, die om de reeds deze morgen medege-deelde reden niet aanwezig kan zijn, en in overleg met de interpellant de interpellatie van de heer Valkeniers tot mevrouw Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijn-zorg, over de willekeurige behandeling van het OCMW Dilbeek voor de voogdijoverheden, naar dinsdag 20 maart wordt verschoven.

ONTWERP VAN DECREET houdende het statuut van de logiesverstrekkende

bedrijven

– 223 (1983-1984) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting) en verwijzing naar commissie

De Voorzitter: Aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking over het ontwerp van decreet houdende het statuut van de logiesverstrekkende bedrijven.

De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, ik wens nog even het woord te nemen in de algemene bespreking om een concreet voorstel te doen dat ons tijd kan doen winnen.

Ikzelf en andere collega's vrezen dat, als wij de artikelsgewijze bespreking zullen aanvragen, wij een aantal keren op deze tribune zullen moeten komen om de voorliggende tekst met technische problemen zeer zwaar te „counteren” : een aantal zaken in het ontwerp zijn technisch gezien niet mogelijk. Ik heb dit ontwerp slechts gedurende vijf minuten met mijn linkeroog bekeken en het volgende vastgesteld.

Ten eerste, artikel 59bis van de Grondwet zonder meer vermelden, wil zeggen dat de Brusselse Sheraton- en Hilton-hotels onder het decreet vallen. Ik daag u uit dit in de werkelijkheid te doen.

Ten tweede, in artikel 4 wordt gewag gemaakt van de vergunning, de voorwaarde en wie de voorwaarden zal be-

Van den Bossche

palen. Wie uiteindelijk de vergunning verleent, wordt in het decreet niet bepaald. Volgens het verslag zou dit moeten gebeuren via een uitvoeringsbesluit.

Mijnheer de Minister, dit is technisch onmogelijk en zinloos, want het is het decreet zelf dat moet bepalen wie de vergunning verstrekt. U bepaalt wel wie de voorwaarden vaststelt, maar dat is een andere zaak. Ik herhaal dat in het decreet zelf moet worden bepaald wie de vergunning verstrekt opdat dan door de overheid, die ze moet verstrekken, een uitvoeringsbesluit kan worden genomen, daarbij precisierend op welke wijze en door welke dienst dit moet gebeuren. Wie de vergunning moet verstrekken, is een decretale materie. Dit in het decreet niet bepalen, opent de weg voor rechtsonzekerheid.

Ten derde, u spreekt over de veiligheid. Welnu, wat de veiligheid betreft, vrees ik dat deze Raad niet eens bevoegd is om daarover te beslissen, aangezien het een nationale materie is. Dit moet op zijn minst worden onderzocht.

Ten vierde, artikel 8 bepaalt : „Beoelde processen-verbaal zijn rechtsgeldig tot het tegendeel bewezen is.” Dit is het einde van elk rechtsdenken, want het proces-verbaal geldt als juist en waar zijnde tot wanneer een vonnis „valsheid in geschriften” vaststelt. Dit is een algemene rechtsregel die bij decreet niet kan worden gewijzigd. Wij zouden dus hier een onmogelijkheid, een absurditeit goedkeuren.

In die omstandigheden stel ik u voor in alle eerlijkheid dit ontwerp van decreet niet verder te behandelen en het decreet opnieuw naar de commissie te verwijzen.

Ik amendeer mijzelf ter zake op twee vlakken.

Eerste opmerking : verwijzen naar welke commissie ? Ik vrees dat wij aan de Conferentie van de Voorzitters zullen moeten vragen opnieuw samen te komen om na te gaan of er niet meer dan één commissie daarover zou moeten beraadslagen.

Gezien dit ontwerp van decreet zijn grond put in het toerisme, valt het onder uw bevoegdheid, mijnheer de Minister. Gemakshalve heeft men gereceneerd met een soort „La Palissade”, en gezegd dat, gezien Minister Poma ter zake bevoegd is, de Commissie voor de cultuur zich daarover moet buigen. Welnu, de Commissie voor de cultuur heeft ter zake geen bijzondere bevoegdheid. Ik stel dus voor daarover te beraadslagen om te weten wie daarbij kan worden betrokken, voorafgaandelijk advies zal geven. Op zijn minst niet alleen de Commissie voor de cultuur.

Een tweede opmerking die ik wens te maken over dit ontwerp heen en waarover wij vandaag niet hoeven te discussiëren is dat, indien wij ernstig willen blijven in deze Raad, wij naar een systeem zullen moeten zoeken als aanvulling van het éénkamerstelsel hetzij via de weg van een tweede lezing, hetzij via de Commissie voor de justitie. Ik weet het niet. Laten wij toch eerlijk zijn. De tekst van dit ontwerp van decreet hebben wij allen vrijdag laatstleden ontvangen. We hebben natuurlijk niet onmiddellijk dat ontwerp van decreet grondig kunnen doornemen, zodat een collega van de CVP en ikzelf slechts vanmorgen deze enormiteiten hebben ontdekt. Waarschijnlijk staan er nog een aantal dergelijke stomiteiten in, die niet door de beugel kunnen. Welnu, als het onze wens is dat de Vlaamse Raad „au sérieux” wordt genomen, moeten wij daaraan verhelpen. Indien wij dit ontwerp van decreet om 15 uur vanmiddag aldus zouden hebben goedgekeurd, zouden wij een ongehoorde fout hebben begaan waarover het Rechtskundig Weekblad heel wat zou hebben kunnen publiceren.

Minister K. Poma : Mijnheer Van den Bossche, ik heb hier de wet van 19 februari 1963 bij waar in artikel 7 is vermeld : „De beoelde processen-verbaal zijn rechtsgeldig tot het tegendeel is bewezen.” Dit zou dus betekenen dat sinds 22 februari 1963 in deze wet een enormiteit staat, die nog door niemand werd opgemerkt. Welnu, hierover is tot nu toe niemand gestruikelde. Dit artikel heeft de mogelijkheid geboden dat de wet houdende het statuut van de hotelinrichtingen werd

toegepast zonder dat er zich ter zake enige moeilijkheid heeft voorgedaan.

De heer L. Van den Bossche : Ik daag u uit – en ik wik mijn woorden – mij een arrest van het Hof van Cassatie te tonen waarbij het bewijs van het tegendeel tegen een proces-verbaal in mag worden geleverd. Ik verzoek u geen enormiteiten te vertellen.

Minister K. Poma : Wij hebben overgenomen wat in de wet staat.

De heer L. Van den Bossche : Ik beweer niet dat het nationale parlement geen enormiteiten heeft gepleegd. Het Vlaamse parlement is een éénkamerstelsel en wij moeten dus dubbel voorzichtig zijn. Mijn voorstel is een uitnodiging tot nadenken. Voorts wil ik tijd besparen door de artikelsgewijze bespreking nu niet aan te vatten, maar het ontwerp terug te verwijzen naar bijvoorbeeld de Commissie voor cultuur, of naar een gemeenschappelijke commissie. Zoals de tekst nu voorligt, kan het echt niet.

De heer E. Desutter : U bent toch lid van de Commissie en u bent jurist.

De heer L. Van den Bossche : Uw opmerking is misplaatst. Ik ben slechts eenmaal in de gelegenheid geweest de commissievergadering bij te wonen, omdat ik voordien lid was van een andere commissie. Slechts enkele dagen voor de zitting werd ik lid van de Commissie en ik kan mijn agenda zo maar niet veranderen. U hebt misschien minder te doen dan ik. Ik duld deze opmerking niet.

De Voorzitter : De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, wij hebben ook een aantal opmerkingen in de zin van die van collega Van den Bossche.

Mijnheer de Voorzitter, ik zou het volgende voorstel willen doen. Wij kunnen nu de artikelen bespreken en als uit deze bespreking zou blijken dat er redenen zijn om de zaak naar de Commissie te verwijzen, dan kan dat daarna nog gebeuren. Ik meen dat de openbare vergadering ook haar in-

De Seranno

breng heeft te doen. Het zou geen dubbel werk betekenen, maar wel een herwaardering van de openbare vergadering.

De heer J. Van Elewyck : Het is wel degelijk dubbel werk.

De heer J. De Seranno : Collega Van den Bossche heeft een aantal opmerkingen gemaakt. Ik meen dat ook andere collega's hun opmerkingen zullen formuleren bij de artikelen.

De Voorzitter : Dames en heren, ik stel voor, voor zover de heer Van den Bossche zich hierbij kan aansluiten, dat wij nu het antwoord van de Minister zouden horen en dan overgaan tot de artikelsgewijze bespreking. De Raad kan dan na deze bespreking oordelen of het ontwerp naar de Commissie moet worden verstuurd, of dat de stemming onmiddellijk kan plaatshebben.

De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche : Mijnheer de Voorzitter, ik vind het geen goed voorbeeld. Wij zouden aldus van de openbare vergadering een commissievergadering maken. Overigens rijst er reeds bij artikel 1 een onmiddellijk probleem. Wij verwijzen zonder meer naar artikel 59bis van de Grondwet. Wij kunnen hier misschien een interessante gedachtenwisseling hebben. Er kunnen vele korte betogen zijn. Die procedure is echter zinloos. Een betere werkwijze zou er voor mij in bestaan het ontwerp van decreet onmiddellijk naar de commissie terug te zenden. Was ik in de commissievergadering aanwezig geweest, zou ik ook een bij komend onderzoek hebben gevraagd. Het zou een veel efficiëntere werkwijze in openbare vergadering mogelijk maken. Indien we het niet doen zal de bespreking in openbare vergadering wellicht meer dan een uur in beslag nemen.

Mijn verzoek wil de verslaggever niet desavoueren en houdt geen negatieve kritiek voor de commissieleden in. Ik geef toe dat de Minister en zijn kabinet zich nog niet voldoende in deze materie hebben kunnen inwerken.

Mijn bekommernis is dat de Vlaamse Raad zich niet belachelijk zou maken.

Ik hoop dat de heer Verhaegen met mijn verzoek akkoord kan gaan. (**Instemmend gebaar van de heer Verhaegen**)

De Voorzitter : Er is dus een vraag tot terugzending naar de Commissie.

Ik stel voor dat wij de algemene bespreking zouden voortzetten en de artikelsgewijze bespreking aanhouden. Om 15 uur, wanneer we tot de stemmen overgaan, zouden wij ons kunnen uitspreken over de terugzending naar de Commissie.

De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik behoor tot de leden die niet kunnen deelnemen aan de besprekingen van de bevoegde commissie omdat ik steeds op hetzelfde ogenblik een andere commissievergadering van de Vlaamse Raad moet bijwonen.

Buiten de beschouwingen die collega Van den Bossche reeds heeft geformuleerd wil ik, hetzij van de verslaggever, hetzij van de Minister een nadere definiëring hebben – ik vind dat niet terug in het verslag – in verband met de bedrijven die voor de toepassing van het decreet in aanmerking komen. Men kan wellicht beweren dat het kampeerwezen niet onder toepassing van dit decreet ressorteert. Er zijn evenwel campings die campeerwagens verhuren. Dat zijn dan immers ook logiesverstreckende bedrijven die over tenminste vier kamers beschikken. Volgens de bepalingen van artikel 2 zouden zijn dus wel onder dit decreet ressorteren ?

Bij artikel 4 rijst de vraag wie de vergunning verleent ofweigert. Welke instelling is daarvoor bevoegd ?

Wat artikel 8 betreft werd hier reeds een opmerking gemaakt. Ik heb een bijzondere opmerking bij artikel 5.

Artikel 5 is het voorwerp geweest van verschillende amendementen. In artikel 5 lezen wij „De Vlaamse Executieve bepaalt . . . 6) de voorwaarden tot toekenning of weigering van premies voor het moderniseren en het bouwen

van logiesverstreckende bedrijven – en nu komt het – zonder afbreuk te doen aan de bestaande premieregeling voor het sociale toerisme”. De premieregeling voor het sociale toerisme is geregeld bij koninklijk besluit, eventueel gewijzigd bij executieve-besluit. Als ik dit artikel goed begrijp dan zal de bestaande premieregeling voor sociaal toerisme door dit decreet worden bevroren. Dat is zeker niet onze bedoeling geweest. Ik denk dat de huidige formulering van artikel 5 legistiek slecht is, omdat wij bij decreet zouden zeggen dat geen afbreuk mag worden gedaan aan de bestaande premieregeling voor sociaal toerisme. Het is zeker niet de bedoeling geweest van de commissie de bestaande premieregeling ongewijzigd te doen voortbestaan.

Mijnheer de Minister, u zult moeten toegeven dat het legistiek geen goed werk zou zijn door een decreet van bestaande koninklijke besluiten, executieve-besluiten of reglementeringen te bestendigen.

Tot daar, mijnheer de Voorzitter, de opmerkingen die ik omtrent dit ontwerp nog wou formuleren en die ik ter overweging geef aan de commissie indien het ontwerp wordt teruggezonden. (**Applaus bij de CVP en bij de SP**)

De Voorzitter : Minister Poma heeft het woord.

Minister K. Poma (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik ben min of meer verbaasd over dit voorstel tot terugzending naar de commissie, om de eenvoudige reden dat wij dit toch technisch ontwerp uitvoerig in de Commissie hebben besproken.

Mijnheer De Seranno, in verband met artikel 2, kan ik u zeggen dat wij aan de opstelling van dit artikel, de bepaling voor een logiesverstreckend bedrijf acht uur hebben gewijd. In de oorspronkelijke wet van 1964 werd geen bepaling gegeven. Deze bevatte slechts een opsomming. Sommige mensen waren sluw en probeerden de wet te omzeilen door een bedrijfsvorm te kiezen die niet onder het etiket van de wet viel. Om zulks te voorkomen hebben wij een algemene bepaling gegeven. Niet het kabinet,

Poma

maar de commissie heeft gezamenlijk naar een algemene bepaling gezocht.

Mijnheer De Seranno, . . .

De heer J. De Seranno : Ik heb de verzending naar de commissie niet gevraagd.

Minister K. Poma : Neen, mijnheer De Seranno, u hebt de verzending niet gevraagd, maar u komt terug op die bepaling.

Het spijt mij, maar ik kan u verzekeren dat indien wij opnieuw beginnen te discussiëren over de bepaling wij andermaal zijn vertrokken voor oeverloze discussies. Want in de Commissie werden hieromtrent oeverloze discussies gevoerd.

Trouwens, op een bepaald ogenblik heb ik in de Commissie gezegd dat een bepaling geven het moeilijkste is wat er bestaat. Indien men bijvoorbeeld zou zeggen : „Bepaal een stoel” dan zou het toch zeer moeilijk zijn om iedereen voldoening te geven over wat onder een stoel wordt verstaan. Vooral voor de logiesverstreckende bedrijven is het zeer moeilijk een algemene bepaling te geven. Indien men dus zegt dat de Commissie geen of slecht werk heeft geleverd dan is dit een blaam voor alle commissieleden.

Ik kan u verzekeren dat door het debat te heropenen wij opnieuw dezelfde weg opgaan die wij in de Commissie hebben gevolgd, en waarbij er grote verwarring ontstond. Uiteindelijk hebben wij dus die algemene bepaling van wat een logiesverstreckend bedrijf is in artikel twee weerhouden.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Minister, wij vragen niet het debat te heropenen want dit debat is nog open.

Minister K. Poma : Maar indien u het naar de Commissie verwijst gaat u daar weer dezelfde weg op.

De heer Van den Bossche heeft enkele algemene opmerkingen gemaakt. Hij heeft gevraagd of dit een materie is met betrekking tot artikel 59bis in verband met de culturele bevoegdheid. Voor zover ik weet is dit een culturele bevoegdheid en de culturele

bevoegdheden zijn bij wet aan de Minister toegewezen.

De heer L. Van den Bossche : Mijnheer de Minister, ik heb gezegd dat u het toepassingsveld niet beperkt en dat dit achteraf voor moeilijkheden kan en zal zorgen. Dat is alles, meer niet. Verdraai mijn woorden niet.

Ik heb niet gezegd dat deze bepaling niet onder artikel 59bis ressorteert. Ik ben verstandig genoeg om dat te weten. Het gaat over het feit dat u dat zonder meer stelt en over het geheel wil laten toepassen. Ik daag u uit dat te laten toepassen in Brussel.

Minister K. Poma : Ook die vraag werd gesteld, mijnheer Van den Bossche. Het zou mij spijten indien wij tijdens deze algemene bespreking opnieuw heel die lange discussie moeten herbeginnen die wij in de Commissie hebben gevoerd...

De heer L. Van den Bossche : Mijnheer de Minister, in de Commissie heeft u enkel geantwoord dat de uitvoeringsbesluiten de problemen moeten oplossen.

Minister K. Poma : Nooit ! Er werd in de Commissie op alle vragen geantwoord. De verslaggever, de heer Dessutter weet dat. Wij hebben daar maanden aan gewerkt.

Wanneer u vraagt of het Hilton-hotel in Brussel onder het Nederlandstalige of Franstalige regime valt dan moet ik u zeggen dat dit zal afhangen van de taal waarin de aanvraag wordt gesteld, dus naargelang het formulier dat wordt gebruikt.

De heer L. Van den Bossche : Neen, want artikel 5 bijvoorbeeld handelt over de veiligheid. Hoe kunt u zeggen dat de veiligheidsvoorschriften die men dient toe te passen afhangen van het formulier dat ik ga invullen ?

Minister K. Poma : Mijnheer Van den Bossche, u heeft mij gesproken over artikel 59bis, over het probleem inzake het Hilton-hotel en over de veiligheid. Die zaken zijn ook allemaal in de Commissie besproken.

De veiligheidsnormen zullen deze zijn die worden opgesteld in samenwerking met de administratie van het

departement van binnenlandse zaken, de civiele bescherming. Het zullen dus veiligheidsnormen zijn van de nationale regering en die zullen gelden voor het ganse land. Wij zullen geen andere veiligheidsnormen in Vlaanderen invoeren dan in Wallonië.

De heer L. Van den Bossche : Dat wil dus zeggen dat gij in een decreet gaat inschrijven, dat gij de veiligheidsnormen bepaalt die gij laat uitvaardigen door een nationale autoriteit ? Dat is de juridische betekenis van wat u zegt.

Minister K. Poma : Dat hebben wij niet in een decreet bepaald. Wij zullen evenwel vrijwillig die normen aannemen. Wij mogen toch vrijwillig, in een uitvoeringsbesluit, de normen aannemen die op nationaal vlak gelden.

De heer L. Van den Bossche : Dienaangaande is u onbevoegd.

Minister K. Poma : Waarom ? (Twistgesprekken)

De Voorzitter : Mijnheer de Minister en mijnheer Van den Bossche, mag ik u verzoeken niet tegelijkertijd te spreken.

Momenteel heeft Minister Poma het woord.

Minister K. Poma : Ik verduidelijk een paar zaken die de heer Van den Bossche met één oog heeft bekeken en waarover hij vragen heeft gesteld maar waarover in de Commissie, met twee ogen, gedurende vele maanden besprekingen zijn gevoerd.

Mijnheer Van den Bossche, u heeft ook de zin aangehaald „bedoelde processen-verbaal zijn rechtsgeldig tot het tegendeel is bewezen”. Indien het u genoeg kan doen wil ik onmiddellijk een amendement indienen om die zin te schrappen. Ik voeg er evenwel ogenblikkelijk aan toe dat die zin letterlijk is overgenomen uit de bestaande wet van 1964.

Er dient te worden aan bijgevoegd dat niemand in de Commissie dienaangaande een opmerking heeft gemaakt. Wanneer u zegt dat dit een juridische ketterij is ben ik bereid die zin te schrappen, ik heb daar geen bezwaar

Poma

tegen maar ik herhaal nogmaals dat die ketterij dan wel reeds 20 jaar in de nationale Wet staat.

Mijnheer de Voorzitter, het ontwerp, zoals het thans voorligt, is het resultaat van maandenlange besprekingen in de Commissie. Heel wat vragen, die ook deze morgen tijdens de algemene bespreking werden gesteld, werden reeds onderzocht en beantwoord in de Commissie.

Ik wil geen verwij ten maken maar het zou mij spijten mochten wij al het werk, dat reeds in de Commissie werd verricht, moeten overdoen en mochten wij opnieuw de problemen – die zeer ingewikkeld zijn, ik wil dat graag toegeven – die reeds werden onderzocht, onder de loep moeten nemen.

Daarom stel ik voor dat wij de bespreking zouden voortzetten.

Mijnheer Van den Bossche, ik wens erop te wijzen dat het hier niet gaat om een politiek geladen onderwerp ; er is geen enkele partij die valt of staat met het aannemen van dit decreet. Het is niet noodzakelijk dat wij tot in het oneindige blijven herhalen wat in de Commissie werd gezegd.

Welnu, daarom stel ik voor – en ik treed het standpunt dat hier werd geformuleerd bij – dat wij thans artikel per artikel zouden bespreken. Indien inderdaad mocht blijken dat dit ontwerp van decreet technische en juridische fouten zou vertonen, kunnen wij beslissen het naar de Commissie te verzenden. Dit moet echter eerst bevestigd worden. Tot hier toe werden slechts losse opmerkingen gemaakt die kunnen worden weerlegd ; zij zijn echter niet van aard om te beslissen dat wij dit ontwerp van decreet terug naar de Commissie zouden verzenden.

De Voorzitter : Mijnheer de Minister, welk is uw standpunt ter zake ?

Minister K. Poma : De algemene bespreking is gesloten...

De Voorzitter : Nog niet ; wij hebben besloten dat wij op de artikelsgewijze bespreking zouden aanhouden tot wanneer wij ons uitgesproken hebben

over het voorstel van de heer Van den Bossche dat ertoe strekt het ontwerp van decreet terug naar de commissie te verwijzen.

Bijgevolg kan ik slechts de vraag stellen of er nog iemand in de algemene bespreking wenst tussenbeide te komen ; de artikelsgewijze bespreking wordt aangehouden tot wij ons hebben uitgesproken over het voorstel van de heer Van den Bossche, houdende verzending naar de Commissie.

Minister K. Poma : Mijnheer de Voorzitter, tot slot wens ik te zeggen dat dit een kader- of raambesluit is. Dit zal moeten gevolgd worden door vijf uitvoeringsbesluiten. Ook dat werd in de Commissie besproken.

Alhoewel het niet de gewoonte is dat uitvoeringsbesluiten worden besproken vooraleer het decreet wordt goedgekeurd, heb ik inzake deze vijf uitvoeringsbesluiten een samenvatting aan alle leden van de commissie gegeven. Ook de leden van de Commissie zijn op de hoogte, niet van de volledige inhoud, maar van de opties die in die vijf besluiten worden opgesomd. Ik ben dus vooruitgelopen op de uitvoeringsbesluiten van dit decreet.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik herhaal het, zonder deze vijf besluiten kan dit decreet niet worden uitgevoerd. Het is een kaderdecreet, een raambesluit, waarvoor uitvoeringsbesluiten noodzakelijk zijn, meer bepaald in verband met het statuut, met de premies, met het technisch comité, met de classificatie en met de brandveiligheid.

De Voorzitter : De heer Seeuws heeft het woord.

De heer W. Seeuws (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik heb de eer gehad de bespreking van dit ontwerp in de vele vergaderingen in de Commissie bij te wonen. Wij hebben daar ervaren hoe moeilijk het was om het decreet ten gronde te bespreken in de Commissie zoals zij is samengesteld, anders waren er geen zes vergaderingen nodig geweest voor dit vrij beknopte decreet. Verschillende vergaderingen werden gewijd aan de bespreking van een aantal basisprincipes van het decreet. Wij hebben na-

mens onze fractie uiteindelijk het decreet goedgekeurd, maar slechts na herhaaldelijk te hebben gewezen op die materies waarop onze insziens vlekken zaten. Het was moeilijk het decreet in de Commissie vorm te geven. Ik voel mij dan ook gemakkelijk wanneer ik de Minister nu een gunst vraag.

Er werden in de Commissie verschillende amendementen ingediend en goedgekeurd. In een eenkamerstelsel zoals de Vlaamse Raad, waar geen tweede lezing mogelijk is, is het zeer gevaarlijk te werken met amendementen die werden goedgekeurd in de Commissie en niet meer kunnen worden getoetst.

Wat ons het meest bekommert is dat hier duidelijk tot uiting is gekomen dat men zich in een kaderdecreet voortdurend moet wegsteken achter het feit dat men de kroon niet mag blootgeven omdat er uitvoeringsbesluiten moeten verschijnen. U heeft dit zelf trouwens gezegd. Essentiële dingen die in het decreet moeten voorkomen, hebben wij nooit kunnen toetsen.

Het is echter niet voldoende om het decreet terug te sturen naar de Commissie, maar er is nog iets anders. Het is immers niet omdat de materie tot de zeventien zogenoemde materies behoort, dat ipso facto onze Commissie van culturele aangelegenheden dit ontwerp moet bespreken. Dit is een foute stellingname van de Raad. Ik nodig derhalve het Bureau van de Raad uit hierover ernstig na te denken en een eventuele herschikking van bepaalde materies te overwegen. Men zou ook een andere methode kunnen toepassen, namelijk de toetsing van een ontwerp samen met een andere Commissie, in dit geval, bijvoorbeeld, de Commissie van economische zaken. Zo werd er langdurig gediscussieerd over het feit of de materie van dit ontwerp al dan niet betrekking heeft op de vestigingswet. Deze discussie werd nooit uitgepraat en niet iedereen is gerust in de genomen beslissing. Vandaar mijn suggestie om de Commissie van economische zaken in deze aangelegenheid te raadplegen.

Ik nodig de vergadering uit om verder

Seeuws

king van dit ontwerp in openbare vergadering, maar het ontwerp opnieuw naar de Commissie van culturele aangelegenheden te sturen. In die commissievergadering kan dan worden beslist welke Commissie er bij de bespreking van het ontwerp moet worden betrokken. De gezamenlijke bespreking hoeft geen ellenlange vergadering te worden, maar het decreet kan er ten minste worden bekeken in al zijn onvolmaaktheden. Er kunnen inderdaad een aantal gebreken worden vastgesteld. Dit blijkt uit de stemmen in de Commissie met vele onthoudingen, zelfs tegenstemmen.

Als lid van de Commissie zeg ik : laten wij verstandig zijn en geen tijd verliezen, maar het ontwerp terugsturen naar de Commissie van culturele aangelegenheden om het daar samen met een andere Commissie te onderzoeken.

De Voorzitter : Minister Poma heeft het woord.

Minister K. Poma : Mijnheer de Voorzitter, ik wens te antwoorden op drie opmerkingen die de heer Seeuws heeft gemaakt.

Zijn eerste opmerking hield verband met de techniek. De heer Seeuws zegt in feite dit raamdecreet niet te kunnen stemmen zonder kennis te hebben van de uitvoeringsbesluiten. Mag ik in dit verband laten opmerken dat ik ongeveer 19 jaar aanwezig ben in Kamer en Senaat en ik heel wat raamwetten en kaderwetten heb weten stemmen zonder dat een woordje uitleg over de uitvoeringsbesluiten werd gegeven.

Tegen alle tradities in ben ik nog zo vrij geweest - en ik wil zulks onderstrepen - te zeggen welke de geest is waarin wij vijf uitvoeringsbesluiten zullen nemen wanneer dit raamdecreet is gestemd.

U hebt mij zelfs gevraagd, wanneer deze uitvoeringsbesluiten worden genomen, deze te mogen inzien. Ik heb gezegd dat wij de wagen niet voor de paarden kunnen spannen : eerst de uitvoeringsbesluiten bespreken, uitvoeringsbesluiten die trouwens niet in de Vlaamse Raad moeten worden

besproken, en daarna een decreet stemmen.

De techniek die ik volg is de klassieke techniek die altijd, sinds ik in het parlement ben, is gebruikt. Ik heb zelfs van dit principe afgeweken om u van de vijf uitvoeringsbesluiten kennis te geven.

De heer W. Seeuws : Mijnheer de Minister, er zijn twee manieren om volmachtsbesluiten te nemen !

Minister K. Poma : Het gaat hier niet om volmachtsbesluiten.

De Voonitter : Laat ons bij het onderwerp blijven.

Minister K. Poma : Het gaat hier om het klassieke parlementaire werk in Kamer, Senaat en Vlaamse Raad waar raamdecreten worden besproken en uitvoeringsbesluiten nadien volgen, en niet omgekeerd.

Een tweede opmerking betreft de bevoegde Commissie. Deze vraag werd ook door de heer Seeuws gesteld. Welke Commissie het ook weze, uiteindelijk zal ik op de commissievergadering moeten aanwezig zijn, want het betreft inderdaad een materie die aan mij is toegewezen. Dit probleem belangt mij rechtstreeks niet aan, maar wel het Bureau van de Vlaamse Raad. Indien deze zaak voor om het even welke Commissie komt, zal ik de Commissie toch bijwonen.

Ik wil ook laten opmerken dat deze vraag bij het begin van de bespreking in de Commissie moest worden gesteld en niet wanneer het verslag is opgemaakt. Het gaat inderdaad de zaken bemoeilijken wanneer een verslag wordt opgemaakt door een bepaalde Commissie en wanneer de tweede Commissie over hetzelfde onderwerp ook verslag moet uitbrengen.

Derde opmerking. Mijnheer Seeuws, u hebt ook gesproken over de vestigingwet ; deze is nationaal. Ik laat opmerken dat alles wat nationaal is, niet in dit decreet voorkomt. Indien wij vestigingsvoorwaarden die nationaal zijn opgesteld, overnemen in de uitvoeringsbesluiten, kan niemand ons kwalijk nemen dat deze uitvoeringsbesluiten overeenkomen met de vestigingwet, integendeel. Dit kan al-

leen maar het werk vereenvoudigen. Dit is zeker geen reden te zeggen dat wij geen uitvoeringsbesluiten mogen nemen die gelijkaardig zouden zijn aan deze destijds in het nationale parlement genomen.

Dit zijn de drie opmerkingen die ik wenste te maken in verband met de uiteenzetting van de heer Seeuws.

De Voorzitter : De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, mij in alle vriendelijkheid tot de Minister richtend meen ik dat hij zich ter goeder trouw vergist in verband met zijn verwijzing naar een kaderwet en een raamdecreet. Bij een kaderwet licht men de koninklijke besluiten niet vooraf toe. Wat dit betreft heeft hij gelijk. Maar een kaderwet legt zeer duidelijk alle grote lijnen en alle scharnierpunten vast.

Het probleem bestaat er thans in dat men wel de techniek van het raamdecreet heeft toegepast, maar dat men een aantal scharnierfuncties niet heeft gedefinieerd in de tekst van het decreet. Ik denk onder meer aan het feit wie verlenende autoriteit van de vergunningen zou zijn. Hier heeft men een scharnierfunctie niet bepaald en naar een uitvoeringsbesluit verwezen.

Dan komt men natuurlijk in de omgekeerde wereld waar men de Minister vanuit de Commissie verplicht iets te doen wat hij niet hoefde te doen, met name het uitvoeringsbesluit nu al toe te lichten. Dit is echter zijn eigen schuld, omdat sommige zaken die in het raamdecreet moeten staan, er niet in vermeld worden. Dit is alles wat ik technisch gezien wenste op te merken.

De Voorzitter : De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, wij hebben niet aangedrongen op verzending naar de Commissie, hoewel wij daar geen bezwaar tegen hebben. Wij zijn geen lid van de betrokken Commissie.

Wij wensen er uw aandacht op te ves-

De Seranno

tigen dat wij het verslag laattijdig hebben ontvangen. Indien de Commissie nogmaals deze aangelegenheid zou bespreken, dan dringen wij erop aan het verslag tijdig in ons bezit te krijgen, zodat de leden van deze vergadering de kans krijgen er desgevallend amendementen op in te dienen.

Wij gaan niet akkoord met de heer Seeuws wanneer hij zegt dat een openbare vergadering zijn tijd zou verliezen door hier de ontwerpen te bespreken en dat men maar moet besluiten alles opnieuw naar de Commissie te verzenden. Dit is ook geen normale werkmethode.

Wij zijn de mening toegedaan dat men tijdens een openbare vergadering, zelfs al is men geen lid van de betrokken Commissie, zijn inbreng moet kunnen doen. Maar dan moeten wij kunnen beschikken over voldoende tijd tussen de commissievergadering en de openbare vergadering.

De pers wenst trouwens ook tijdig een verslag te krijgen, zodat ook de publieke opinie als klankbord wordt betrokken. Zo weet men ook naar buiten toe wat er in deze Raad te gebeuren staat.

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, dadelijk moeten wij ons ter zake uitspreken. De Minister moet natuurlijk beslissen wat hij wenst te doen. Ik vraag de aandacht van de collega's voor de bemerking die zojuist door de heer De Seranno werd gemaakt, met name dat deze openbare vergadering een inbreng moet kunnen doen.

Ik stel voor – indien de Voorzitter het hiermee eens is – artikel per artikel te bespreken zodat wij een inventaris kunnen maken van de eventuele fundamentele opmerkingen bij elk van de artikelen. Wanneer er werkelijk onoverkomelijke en ernstige juridische bezwaren zijn, dan vraag ik mij af of het niet wenselijk is deze opnieuw in de Commissie te bespreken, in de plaats van hier gedurende twee uren

een discussie over belangrijke moeilijkheden te houden. Hiervoor hoeft geen amendement ingediend te worden. Ik wens trouwens te wijzen op het feit dat wanneer een lid een amendement indient dat wordt goedgekeurd, iedereen automatisch een tweede lezing kan vragen. Dat is de tekst van het reglement zoals het werd goedgekeurd.

De Minister van cultuur is het best geplaatst om te weten wat de meest geschikte technische benadering van de moeilijkheden is. Aldus laat ik het aan hem over zich over mijn suggestie uit te spreken.

De Voonitter : Uw voorstel is anders dan ik het had geformuleerd. Ik had namelijk voorgesteld ons uit te spreken over de verwijzing naar de Commissie en de artikelen zolang aan te houden en dus niet te bespreken. U verzoekt ons eerst de artikelen te bespreken, ze aan te houden en ons dan uit te spreken over de verwijzing naar de Commissie.

De heer L. Van den Bossche : Ik handhaaf mijn voorstel.

De Voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen : Mijnheer de Voorzitter, het verbaast mij dat over dit ontwerp van decreet in deze openbare vergadering nog discussie rijst. In de commissie was het ontwerp éénparig aangenomen.

Wij mogen evenwel niet blind zijn voor een aantal juridische bezwaren die, naar het ons voorkomt, gegrond zijn. In dit verband wil ik iets verder gaan dan collega Verhaegen.

Ik steun het voorstel vandaag geen beslissing te nemen en het ontwerp terug te sturen naar de Commissie.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, iedereen heeft herhaald dat het niet om een politiek probleem gaat maar om een technisch probleem.

De heer J. Van Elewycck : Zeer juist.

Minister G. Geens : Wij hebben er alle

voordeel bij een goede tekst op te maken. Hij kan zowel door de Commissie als door de openbare vergadering worden opgesteld. De openbare vergadering heeft te allen tijde het recht een tekst te verbeteren, amendementen in te dienen, enzomeer.

Wij moeten rekening houden met het feit dat sommige leden menen het verslag van de Commissie en de nieuwe tekst laattijdig te hebben ontvangen zodat ze het niet diepgaand hebben kunnen bekijken.

Nu wordt gevraagd bepaalde verbeteringen en verduidelijkingen aan te brengen. Bijgevolg is het wenselijk een formele afspraak te maken.

Dit mag geen vertragingmaneuver voor de goedkeuring van dit decreet zijn.

De heer J. Van Elewycck : Zeer juist.

Minister G. Geens : Het gaat om een belangrijke activiteit in het Vlaamse land. Iedereen heeft er belang bij ze zo goed mogelijk te regelen ; niemand wenst aan obstructie te doen. Het is logisch het decreet te verzenden naar de Commissie die het probleem heeft behandeld, en niet naar een andere Commissie, met dien verstande dat tijdens deze bespreking de algemene bespreking niet wordt herhaald en dat ze artikelsgewijze wordt aangepakt, eventueel op basis van amendementen. De betrokken Minister kan indien nodig zelf antwoorden en de wijzigingen integreren in de tekst. De globale coherentie van de tekst moet echter worden bewaard.

De heer J. Van Elewycck : Akkoord.

Minister G. Geens : Indien de Commissie met dezelfde ijver tewerkgaat als bij de voorbereidende bespreking, kan het decreet ongetwijfeld binnen de veertien dagen opnieuw aan de agenda van de openbare vergadering worden gebracht. Indien hierover een consensus kan worden bereikt, meen ik dat wij nuttig werk leveren.

De Voorzitter : De heer Van Elewycck heeft het woord.

De heer J. Van Elewycck : Mijnheer de Voorzitter, wij kunnen hiermee instemmen.

De Voorzitter : Het verslag kan bij sommigen laattijdig zijn aangekomen of het kan hen zo overkomen maar het verslag werd in ieder geval tijdig rondgestuurd.

Minister G. Geens : Dat heb ik ook niet gezegd, mijnheer de Voorzitter. Ik heb gezegd dat sommigen vonden dat ze het verslag te laat hadden ontvangen.

De Voonitter : Minister Pom heeft het woord.

Minister K. Poma : Mijnheer de Voorzitter, ik ga akkoord dat wij vandaag niet stemmen over dit ontwerp van decreet. Voor mij zijn er echter twee voorwaarden. Ten eerste, zou de Commissie voor cultuur die volgende donderdag om 14.15 uur vergadert, dit ontwerp van decreet bij prioriteit moeten behandelen want anders kunnen wij het binnen 14 dagen niet aan de agenda van de openbare vergadering plaatsen.

De Voorzitter : Zoals u weet, is het de Voorzitter van de Commissie die de leden bijeenroept in vergadering, maar aangezien een vergadering is gepland voor een van de eerstvolgende dagen...

De heer J. Van Elewyck : Voor overmorgen, donderdag.

De Voonitter : ... kunnen wij hem verzoeken dit ontwerp als eerste punt aan de agenda te plaatsen.

Ik veronderstel dat dit voorstel algemene instemming heeft ?

Minister Poma heeft het woord.

Minister K. Poma : Mijnheer de Voorzitter, ik wou dan toch de wens uitspreken dat al wie tussenbeide wenst te komen deze commissievergadering zou bijwonen zodat wij daar een grondige bespreking zouden hebben en zich geen incidenten meer zouden voordoen in de openbare vergadering. De leden die geen lid zijn van de Commissie, mogen wel geen amendementen indienen maar...

De heer J. Van Elewyck : Jawel, mijnheer de Minister.

De heer J. De Seranno : Wat hoor ik

nu ?

Minister K. Poma : Dan is het probleem opgelost.

De Voonitter : Het is ons aller wens dat iedereen zou aanwezig zijn op alle vergaderingen waarvoor hij uitgenodigd wordt.

De heer L. Van den Bossche : Mijnheer de Voorzitter, ik zal de Minister gelukkig maken en zijn wens vervullen.

De Voorzitter : Het ontwerp van decreet houdende het statuut van de logiesverstreckende bedrijven wordt teruggezonden naar de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming. Het zal later opnieuw in openbare vergadering worden behandeld.

Het incident is gesloten.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de aanleg van de Noord-Zuidverbinding A-24

De Voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van de heer Gabriels tot de heer Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de aanleg van de Noord-Zuidverbinding A-24.

De heer Gabriels heeft het woord.

De heer J. Gabriels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, het voorwerp van deze interpellatie is grotendeels een nationale aangelegenheid maar ook de Vlaamse Executieve is daar sterk bij betrokken aangezien het tracé van autowegen sinds de jongste grondwetsherzieningen een geregionaliseerde materie is.

De A-24 is reeds jaren een fel omstreden autowegenproject in Limburg. Het verzet begon vanaf het bekend

De heer J. Gabriels (VU) interpelleert de heer P. Akkermans (CVP), Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud

worden van de plannen die Limburg van oost naar west doorkruisten met een autostrade. Een autostrade die nutteloos en overbodig was, bovendien ook erg gevaarlijk en dit vooral vanuit het ecologisch standpunt.

Enkele weken geleden heb ik in de Kamer ondermeer de bezwaren op verkeerstechnisch vlak overgemaakt aan de Minister van openbare werken. Vandaag richt ik mij in het bijzonder tot de Gemeenschapsminister bevoegd voor de ruimtelijke ordening, omdat de weerslag van die projecten op het vlak van de ruimtelijke ordening zonder meer catastrofaal zijn.

Een weg waartegen economische, agrarische, ecologische, sociale en verkeerstechnische bezwaren bestaan, mag er niet komen. Toch wil men doorgaan, ondanks het feit dat de toenmalige Minister van openbare werken, de heer Mathot, op 27 oktober 1977 beloofd heeft om dit project te schrappen en het bestaande gedeelte zo snel mogelijk te verbinden met de bestaande rijksweg 15. Eveneens is de kostprijs voor het voltooiën van de Noord-Zuidverbinding tussen 1984

Gabriels

en 1989, namelijk 1.640 miljard, niet verantwoord. Deze kredieten moeten besteed worden voor milieuvriendelijke projecten als fietspaden, stads- en dorpsherwaardering enzoverder. Hiermede is de Limburgse bevolking in zijn geheel niet alleen beter geëdiend, maar ook wordt aldus de tewerkstelling in Limburg fors gestimuleerd.

De beslissing berust vanzelfsprekend bij de Minister van openbare werken, maar ook de Vlaamse Regering en vooral de Gemeenschapsminister voor ruimtelijke ordening heeft een belangrijke sleutel in handen.

We willen zeer duidelijk stellen dat het tracé op het gewestplan voorgesteld, niet aanvaardbaar is, vooral omdat hierdoor dorpskernen en wijken uit elkaar worden gerekt en het zo moeizaam opgebouwd ruimtelijk evenwicht op die plaatsen onherstelbaar verstoord wordt.

De bezwaren tegen deze weg zijn talrijk. Ik wil ze hier enkel opsommen aangezien ze reeds uitvoerig werden besproken in de Kamer bij de behandeling van de begroting van openbare werken. Naast de bezwaren vanuit de landbouw zijn ook economische, ecologische, sociale en **verkeerstechnische** bezwaren. Bovendien worden, indien het gepland tracé behouden blijft, de woongebieden Stationstraat, Hoog en Laag, Hoksent, Rest en **Resterheide** verminkt.

De wijksschool van Hoksent verdwijnt. Wegen worden afgesneden. Landbouwgrond verdwijnt en wordt versnipperd.

Als alternatief spreekt men van een westelijke omleiding. Dit wordt evenwel niet weerhouden. Immers op 13 december 1983 steunt de **hoofdingenieur-directeur** van openbare werken in Limburg andermaal het oostelijk tracé, zoals getekend op het **gewestplan**. In beide gevallen, zowel bij een oostelijke als een westelijke tracering zijn er ernstige gevolgen voor het leefmilieu in de brede zin van het woord. Huizen en woonstraten worden afgesneden, het aanleggen van een groot aantal parallelwegen (in het geval van

de oostelijke omleiding bijna 10 km) landbouwgrond die wordt ingepalmd, enzovoort.

De draak A-24 komt weer in volle gedaante naar boven in Noord-Limburg, ondanks jarenlange contestatie, ondanks bezwaren van talrijke organisaties, instellingen enzovoort en ondanks studies van welke aard dan ook.

Erger nog : het oude bekende tracé van de A-24 tot in Hasselt duikt weer op, jaren oprechte contestatie tegen een overbodige en zinloze autoweg ten spijt.

Daarom had ik dan ook graag een volledig antwoord willen ontvangen op volgende vragen.

1. Welk overleg, en welke gevolgen heeft dit overleg gehad, en op welke datum is er overleg geweest tussen uw departement en dat van openbare werken ?

2. Werden er alternatieve tracés uitgewerkt rond Hechtel-Eksel inzake milieubeleid, landinrichting enzovoort, in zoverre het betrekking heeft op de Noord-Zuidverbinding ?

3. Welk ander onderzoek is er geweest op het vlak van de aanleg van deze Noord-Zuidverbinding met betrekking tot de ecologische gevolgen ?

4. Welke adviezen zijn er gevraagd en verstrekt door de ecologische commissie van uw departement ? Ik denk dat dit een vraag is voor het nationale Ministerie van openbare werken.

5. Staat het voor de Minister vast dat deze Noord-Zuidverbinding moet gerealiseerd worden ? Hoe groot is de milieuschade die het huidige voorgestelde tracé voorstelt ?

6. Is de Minister niet van oordeel dat het schrappen van heel het project Noord-Zuidverbinding een betere oplossing is vanuit het standpunt van de ruimtelijke ordening ?

De Voorzitter : De heer Theo Kelchtermans heeft het woord.

De heer T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, mijn uiteenzetting zal zeer kort zijn. In volgor-

de sluit ze rechtstreeks aan bij de interpellatie van collega Gabriels, maar niet naar inhoud.

Ik bevestig wat wij zegden bij een gelijkwaardige interpellatie in de Kamer, aan Minister Olivier.

In het verslag heb ik gelezen dat collega Gabriels in een repliek op de antwoorden van de Minister zegde dat hij met verbijstering had vernomen dat ik de Noord-Zuidverbinding zou hebben verdedigd, voor om het even welk tracé.

Ik meen dat ik toen voldoende nuances had aangebracht, en dat dit mijn stelling niet was.

Ik heb toen wel gezegd, en ik beklemtoon het vandaag, dat het tracé, waarover nu sprake is dat op het goedgekeurde gewestplan Neerpelt-Bree is ingetekend, niet het tracé is van mijn politieke fractie, of zelfs, zo meen ik, van om het even welke fractie hier aanwezig. Het is wel het resultaat van ruime raadpleging door de toenmalige Minister, de heer Mathot bij de Limburgse betrokkenen.

Ik vermeld dat hier ter rechtvaardiging en ter correctie van wat toen werd gezegd. Ik stel dus vast dat het tracé onder de verantwoordelijkheid valt van Minister Mathot, en niet van onze fractie, de CVP in Limburg.

Ik heb toen ook vastgesteld, en ik doe dat ook vandaag, dat er verschillen bestaan tussen wat ik hier hoor in het advies van het directiecomité van de GOM, dat ik vroeger reeds woordelijk heb voorgelezen. Volgens mij kunnen wij daarover opnieuw van mening verschillen, maar ik blijf erbij dat in het advies van de GOM-directie **uitdrukkelijk** deze Noord-Zuidverbinding werd goedgekeurd, met de instemming van het Volksuniedirectielid, de heer Sauwens.

De heer J. Gabriels : De heer Kelchtermans heeft dat ook reeds in de Kamer aangehaald naar aanleiding van een interpellatie tot de Minister van openbare werken. Dat is foutief. In het verslag staat letterlijk, mijnheer Kelchtermans, dat betrokken lid, zowel wat betreft de snelheid van uitvoering als wat betreft het tracé, absoluut afstand

Gabriels

wou nemen van het advies van de GOM, dat terzake werd geformuleerd.

Ik daag u uit, mijnheer Kelchtermans. Ik heb het verslag bij me. Ik zal het u overmaken.

De heer T. Kelchtermans : Dat maakt op mij geen indruk omdat ik het verslag inderdaad ter plaatse heb geconsulteerd, mijnheer Gabriels.

De heer J. Gabriels : U heeft alleen het eindadvies gehoord, en dan nog onjuist...

De heer T. Kelchtermans : Ik begrijp dat u daarmee verveeld zit omdat mensen ter plekke anders spreken dan men hier de indruk geeft. Het begrip Noord-Zuidverbinding, daar gaat het over, wordt ook opgenomen in het eerste document van de vereniging van Limburgse burgemeesters.

Het gaat bij mij echter om de verantwoording vanuit een andere invalshoek, namelijk de verkeersstellingen en ongevallencijfers op de huidige Eindhovensebaan, de rijksweg Overpelt-Hechtel-Helchteren. Een alternatieve Noord-Zuidverbinding moet deze verkeersweg ten dele ontlasten.

De vijfjaarlijkse algemene verkeersstellingen gaven voor het wegvak Helchteren-Hechtel voor 1975, 8754 voertuigen en voor 1980 11.257 voertuigen. Voor het baanvak Hechtel-Overpelt bedroeg dat 3.340 voertuigen in 1975 en 6.169 voertuigen in 1980. Men zegt zelfs dat er tussen 1970 en 1980 een verdubbeling van het aantal voertuigen is geweest.

Wat de ongevallen betreft, ik vind het markante cijfers, werden in 1981 de volgende ongevallen met gekwetsten genoteerd voor de verkeersvakken Helchteren-Hechtel en Hechtel-Overpelt van de rijksweg 15 : voor Helchteren-Hechtel waren dat 61 ongevallen, 4 doden, 21 zwaar gewonden en 80 licht gewonden. Voor Hechtel-Overpelt waren er 22 ongevallen, 2 doden, 8 zwaar gewonden en 32 licht gewonden. Voor 1982 zijn deze cijfers de volgende : Helchteren-Hechtel : 37 ongevallen, 3 doden en 18 zwaar gewonden. Voor Hechtel-Overpelt zijn

dat 15 ongevallen, 5 doden, en 15 zwaar gewonden.

De argumentatie voor het aanleggen van een Noor-Zuidverbinding mag ook wel eens vanuit deze hoek worden bekeken. Ik ben ervan overtuigd dat vele mensen in Noord-Limburg uw mening dat deze Noord-Zuidverbinding overbodig is niet delen. Deze verbinding moet er komen. Over het tracé wensen wij ons echter niet uit te spreken. Dat is een taak voor deskundigen. Dat moet in functie vanaf vooraf bepaalde criteria zeer nauwkeurig worden uitgewerkt. (**Applaus bij de CVP**)

De Voorzitter : De heer Vanvelthoven heeft het woord.

De heer L. Vanvelthoven (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, ik heb het woord gevraagd om er op te wijzen dat ik dezelfde problematiek amper een maand geleden, namelijk op 7 februari, heb aangeklaagd en dat ik toen, zoals de besprekingen hier bevestigden, de nadruk heb gelegd op het feit dat de A-24 een symbool is geworden. De Noord-Zuidverbinding is voorwerp van verzet in Limburg omdat hij de strijd symboliseert tegen de ongebreidelde betoninvesteringen die in deze periode hebben plaatsgegrepen. Anderen menen dat deze weg een noodzakelijke ontlasting van het verkeer betekent.

Een maand geleden heb ik de geschiedenis van deze weg geschetst. Minister Mathot heeft beslist om deze A-24 tot een expressweg om te vormen om zo doende de schade aan het milieu tot een minimum te beperken. Ik heb erop gewezen dat op 22 maart 1978 het definitief Gewestplan met het Oostelijk tracé verschenen is zonder dat er sprake was van enige inspraak, dat de gemeente Hechtel in juni 1979 de ontwerpplannen kreeg, dat deze plannen toen door de gemeente nagevoerd met eenparigheid werden verworpen om ecologische redenen en dat de gemeente op dat ogenblik een alternatief plan voorstelde namelijk langsheen het militaire domein. De Vlaamse Executieve heeft dit tracé afgewezen omdat — en zij steunt zich hierover op verschillende adviezen — ook door dit tracé waardevolle natuur-

gebieden zouden worden doorsneden en omdat geen rekening werd gehouden met reeds gedane onteigeningen.

Mijnheer de Minister, ik vraag hier zeer kort het woord omdat ik een maand geleden heb gesteld dat, uit de discussie tussen de voorstanders en de tegenstanders van de verschillende voorgestelde tracés, toch overduidelijk blijkt dat opnieuw een dialoog tussen alle betrokkenen moet kunnen plaatsvinden. De dialoog moet kunnen steunen op echte studies. Ik had toen voorgesteld dat een nieuwe en bij komende verkeersstudie zou worden gemaakt, dat er een milieu-effect-rapportage zou worden uitgevoerd en dat men eindelijk ook eens zou overgaan tot een kosten-baten-analyse.

Mijnheer de Minister, een maand geleden hebt u mij toegezegd een antwoord te geven, nadat u — en ik kan daarvoor begrip tonen — de raadplegingen dienaangaande met uw administratie en met andere bevoegde instanties achter de rug zou hebben. Graag vernam ik nu in hoeverre deze onderhandelingen ter zake gevorderd zijn. (**Applaus bij de SP**)

De Voorzitter : Minister Akkermans heeft het woord.

Minister P. Akkermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, in antwoord op de interpellatie van de heer Gabriels en op de uiteenzettingen van de heren Theo Kelchtermans en Van Velthoven, wens ik het volgende mede te delen.

In de eerste plaats dient aangestipt dat momenteel bij de administratie ruimtelijke ordening en leefmilieu, directie Limburg, noch op mijn kabinet nieuwe plannen in verband met de voltooiing van de Noord-Zuidverbinding aanhangig of bekend zijn. Er is geen enkel nieuw voorstel.

Bij nota van 23 augustus 1982 werd door de Minister van openbare werken een gewijzigd dossier, houdende een alternatief voor de Noord-Zuidverbinding, ten Weste van de woonkernen Hechtel en Eksel, ter goedkeuring aan de Vlaamse Executieve voorgelegd.

Met eenparigheid van stemmen heeft de Vlaamse Executieve beslist het

Akkermans

voorstel van de Minister van openbare werken omtrent deze aangelegenheid niet goed te keuren.

Door het alternatief tracé worden belangrijk ke groengebieden doorsneden en aangetast, zoals het natuurgebied van de Lindelse Heide, het bosgebied Vlasmeer en de Winner, het natuurduinen-gebied tussen Eksel en de rijksweg en dit ten Westen van Hechtel. Tevens werd vastgesteld dat het op verkeers-technisch gebied nadeliger uitvalt dan het Oostelijk tracé, terwijl het noodzakelijk blijft nog een supplementaire verbindingsweg aan te leggen tussen het alternatieve tracé en de rijksweg Eksel-Kleine Brogel.

Mijnheer Gabriels, met „ecologische commissie van uw departement” wordt wellicht deze van het Ministerie van openbare werken bedoeld.

Het is mij niet bekend of deze destijds om advies werd gevraagd. Niettemin kan ik u verzekeren dat bij het vastleggen van het thans voorziene tracé met alle aspecten van de ruimtelijke ordening, natuur en leefmilieu optimaal rekening werd gehouden.

Feit is echter dat het tracé vanaf Lommel tot Houthalen-Helchteren voorkomt op de respectievelijk bij koninklijk besluit bekrachtigde gewestplannen Neerpelt-Bree en Hasselt-Genk, zoals door de drie sprekers werd meegedeeld.

Dit feit op zichzelf beschouwd is uiteraard geen „must” voor uitvoering van de geplande Noord-Zuidverbinding. Op te merken hierbij is echter dat het tracé reeds uitgevoerd is vanaf de Nederlandse grens tot de noordkant van Eksel (Lindsele baan).

Rekening houdend hiermee en het feit dat niet kan ontkend worden dat de bestaande rijksweg voor heel wat verkeersproblemen zorgt, is het vanuit het standpunt ruimtelijke ordening niet aangewezen de werken in het huidige stadium op te schorten.

Het moet evenwel duidelijk zijn dat de aanleg van om het even welk tracé niet kan gebeuren zonder nadelige gevolgen voor het leefmilieu, de natuur of de landbouw. Een afwegen van

waarden, baten en lasten lijkt mij dan ook noodzakelijk en onontbeerlijk.

Verwijzend naar het voorgaande is het tracé van het gewestplan te verkiezen boven het alternatieve tracé ten westen van de kernen Hechtel en Eksel.

Mijns inziens is de milieuschade, in de brede zin, voor bedoeld beperkt gedeelte niet al te groot. Daarom ook niet te verwaarlozen. Uiteraard is het niet uitgesloten bij eventuele detailaanlegplannen beperkte en verantwoorde afwijkingen ten opzichte van het geplande tracé te overwegen en toe te staan indien deze bijvoorbeeld het leefmilieu ten goede komen.

Een grondig onderzoek is daarom vereist en is trouwens reeds aan de gang. Ik ben bereid een ruime inspraak te verlenen en te zoeken naar een oplossing voor de problemen die door de drie interpellanten naar voren werden gebracht. Het spreekte vanzelf dat dit zal gebeuren alvorens de werken worden voortgezet. **(Applaus bij de CVP)**

De Voonitter : Het incident is gesloten.

MOTIE voorgesteld door de heren G. Verhaegen, L. De Grève, J. Van Elewyck en P. Van Grembergen betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française ingediend voorstel van decreet, „portant organisation de la consultation populaire”, CCF 104 (1982-1983) — N° 1 — 247 (1983-1984) — Nr. 1

Bespreking

De Voorzitter : Dames en heren, er werd een motie ingediend door de heren Verhaegen, De Grève, Van Elewyck en Van Grembergen betreffende een belangenconflict naar aanleiding van een voorstel van decreet ingediend bij de Conseil de la Communauté française.

Deze motie luidt :

„De Vlaamse Raad,

— oordeelt dat hij ernstig in zijn belangen kan worden benadeeld door het voorstel van decreet, doc. CCF 104 (1982-1983) — N° 1 d.d. 11 mei 1983 ingediend bij de „Conseil de la Communauté française”, „portant organisation de la consultation populaire”,

omdat dit voorstel van decreet :

— de belangen van de Vlaamse Gemeenschap schaadt door de dubbele bevoegdheidsoverschrijding als dusdanig,

— de Vlaamse Gemeenschap benadeelt door het feit dat het voorstel van decreet aan de organen van de Franse Gemeenschap de mogelijkheid biedt ingezetenen van de Vlaamse Gemeenschap over enigerlei kwestie te raadplegen ;

— vraagt, met toepassing van artikel 32, § 1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en artikel 49 van het Reglement van Orde van de Vlaamse Raad, schorsing van de procedure, met het oog op overleg.”

Ik veronderstel dat deze motie op het ogenblik wordt rondgedeeld.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, wij vragen de behandeling bij hoogdringendheid.

De Voorzitter : Een belangenconflict wordt altijd onmiddellijk behandeld.

De bespreking is geopend.

Vraagt iemand het woord ? **(Nee)**

Aangezien niemand het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Wij zullen straks over deze motie stemmen.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de keuze van Brussel tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap — 220 (1982-1983) — Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet betreffende de keuze van Brussel tot hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

115 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
113 leden hebben ja geantwoord ;
2 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Anciaux V.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Baert F.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bosmans J.
Bossuyt G.
Breyne P.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Chabert J.
Claes A.
Cooreman E.
Coppens E.
De **Baere** A.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de **Bruyne** H.
Debusseré F.
De Clercq C.
Declercq R.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Groot E.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
De Mol J.
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
Derycke E.

Desaeyere W.
De Seranno J.
Desseyn J.
Detiège L. (Mevr.)
Devos G. (Mevr.)
De Winter A.
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dillen K.
Draulans H.
Dupré J.
Gabriels J.
Galle M.
Geens G.
Hancké L.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Leclercq J.
Lefebver O. (Mevr.)
Lenssens J.
Maes R.
Marmenout G.
Meyntjens O.
Moors C.
Neyts-Uyttebroeck A.M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters W.
Piot F.
Poma K.
Re ynders G.
Rutten M.
Schiltz H.
Seeuws W.
Smitt C. (Mevr.)
Somers J.
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Van Daele M.
Van den Bossche L.
Van den **Broeck** O.
Vandenhove M.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborcht F.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.

Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Steenkiste F.
Vansteenkiste R.
Vanvel thoven L.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Vervaeet D.
Weckx H.
Willockx F.
Windels R.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Geyselings F.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de redenen voor hun onthouding kenbaar te maken.

Mevrouw M. Van Puymbroeck : Mijnheer de Voorzitter, wij vinden dat Brussel inderdaad de hoofdstad is van Vlaanderen. Maar ze is dat sowieso. Wij moeten daarover geen discussie uitlokken. Brussel is als hoofdstad van het land ook reeds de hoofdstad van Vlaanderen ; het kan gewoon niet anders zijn.

MOTIE voorgesteld door de heren G. Verhaegen, L. De Grève, J. Van Elewyck en P. Van Grembergen betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française ingediend voorstel van decreet „portant organisation de la consultation populaire”, CCF 104 (1982-1983) — N° 1 — 247 (1983-1984) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie betreffende een belangenconflict.

Begin van de stemming.

Voorzitter

Heeft iedereen gestemd ? **(fa)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

115 leden hebben aan de stemming deelgenomen.

115 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Anciaux V.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Baert F.
Baldewijns E.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bosmans J.
Bossuyt G.
Breyne P.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Chabert J.
Claes A.
Cooreman E.
Coppens E.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debusseré F.
De Clercq C.
Declercq R.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Groot E.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
De Mol J.
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
Derycke E.
Desaeyere W.
De Seranno J.
Desseyn J.
Desutter E.
Detiège L. (Mevr.)
Devos G. (Mevr.)

De Winter A.
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dillen K.
Draulans H.
Dupré J.
Gabriels J.
Galle M.
Geens G.
Hancké L.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Leclercq J.
Lefeber O. (Mevr.)
Lenssens J.
Maes R.
Marmenout G.
Meyntjens O.
Moors C.
Neys-Uytenbroeck A.M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters W.
Piot F.
Poma K.
Reynders G.
Rutten M.
Schiltz H.
Seeuws W.
Smitt C. (Mevr.)
Somers J.
Suykerbuyk H.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Van Daele M.
Van den Bossche L.
Van den Broeck O.
Vandenhove M.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Steenkiste F.

Vansteenkiste R.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Vervaeke D.
Weckx H.
Willockx F.
Windels R.

Dientengevolge is de motie aangenomen. Zij zal aan de Voorzitter van de Conseil de la Communauté française worden overgezonden.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67)

(Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het aanbrengen van het tracé van de spoorlijn Genk-Maasmechelen/Maaseik op de gewestplannen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Gabriels tot de heer Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het aanbrengen van het tracé van de spoorlijn Genk-Maasmechelen/Maaseik op de gewestplannen.

De heer Gabriels heeft het woord.

De heer J. Gabriels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, ik zal met deze interpellatie vrij kort zijn. Zij richt zich tot de Minister uitsluitend wat zijn bevoegdheid betreft.

Reeds herhaalde malen hebben we gevochten tegen de **afschaffing** van de spoorlijn Hasselt-Eisden. In 1978 interpelleerde ik reeds Minister Chabert daarover en hij kwam meedelen dat er terzake geen probleem bestond... de lijn bleef behouden...

Toch werd vanwege de NMBS verder geijverd om Hasselt-Eisden te sluiten.

De regionale commissie voor vervoer entiteit Limburg heeft unaniem een advies uitgebracht en gezegd dat de

Gabriels

lijn Hasselt-Eisden niet mocht worden gesloten vooraleer de beslissing over de nieuwe spoorlijn Hasselt-Maasmechelen zou zijn gevallen.

— **Mevrouw G. Devos, Eerste Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.**

Intussen is sinds mei van vorig jaar Hasselt-Eisden afgeschaft en heeft de Minister van verkeerswezen na zware druk van diverse instanties principieel beslist Hasselt-Maasmechelen goed te keuren, omdat een studie van de NMBS wijst op een mogelijke rendabele exploitatie van deze spoorverbinding naar het Maasland.

De uitvoering zou echter nog heel wat jaren kunnen duren. Maar er was meer : om de principiële beslissing overeind te kunnen houden moest op het gewestplan **Maasland** in een tracé worden voorzien.

Een wijziging van een gewestplan kan een langdurige en omslachtige procedure worden ; het kan echter ook vlug : getuige de verklaringen van u, mijnheer de Minister, naar aanleiding van een vraag naar inplanting van twee bij komende recreatie-oorden in Noord-Limburg. Pas op, ik juich dit toe, maar dan moet een even belangrijk probleem als een spoorverbinding toch ook een oplossing kunnen krijgen.

Naar aanleiding van de **interministeriële** werkgroep vernamen we in Hasselt dat de procedure echter in negatieve zin dreigt te evolueren omdat Genk bijvoorbeeld ertegen zou zijn. Het kan toch niet dat een gemeente de ontsluiting van een regio van 100.000 inwoners zou tegenhouden...

Daarom hopen we op een positieve en dringende ingreep om dit probleem van ecologische aard positief op te lossen zonder dat teveel voorwaarden door een gemeenschap, die reeds goed bediend werd, kunnen worden gesteld.

Mijnheer de Minister, ten eerste, wanneer heeft het departement van verkeerswezen aan de Dienst ruimtelijke ordening gevraagd het tracé van de spoorlijn **Genk-Maasmechelen**/Maaseik op de gewestplannen te voor-

zien ? ten tweede, welke adviezen werden door de Dienst ruimtelijke ordening van uw departement reeds verstrekt ? Ten derde, welk standpunt heeft u dienaangaande ingenomen ? Ten vierde, hoelang zal deze procedure duren ? Ten vijfde kan de Minister er spoed achter zetten aangezien het tracé van een spoorlijn toch maar zeer weinig ruimte inneemt ? Ten zesde, zijn er dergelijke bezwaren ook geweest in het verleden toen Genk herhaalde malen door tientallen **wegenprojecten** werd doorsneden ?

Wil de Minister ten bate van dit project en het openbaar vervoer in Limburg in het algemeen en in het **Maasland** in het bijzonder spoedig een positieve beslissing nemen ? Rekening houdend met de hoge graad van de werkloosheid en de vaak gedwongen pendel moet dit probleem een spoedige en gunstige oplossing krijgen.

De Voorzitter : Minister Akkermans heeft het woord.

Minister P. Akkermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, in antwoord op de zopas gestelde vraag kan ik het geachte lid het volgende mededelen.

Een eerste schrijven van het departement van verkeerswezen werd mij toegestuurd op 12 oktober 1982 waarin een wijziging van het gewestplan Hasselt-Genk werd vooropgesteld.

In antwoord werd aan de Minister van Verkeerswezen het volgende meegegeeld :

„Het voorgesteld tracé is inderdaad niet voorzien in het kader van het **gewestplan Hasselt-Genk**.

In principieel is de mogelijkheid tot het verlenen van een bouwvergunning aanwezig op basis van artikel 20 van het koninklijk besluit d.d. 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de **ontwerp-gewestplannen** en de gewestplannen.

Dit artikel laat toe bouwwerken voor openbare diensten en **gemeenschapsvoorzieningen** buiten de daarvoor speciaal bestemde gebieden, toe te laten, dit evenwel voor zover ze verenigbaar zijn met de algemene bestemming en met het architectonisch ka-

rakter van het betrokken gebied. Hiermee rekening houdend dient gesteld dat een wijziging van het gewestplan geen dwingende noodzaak is.

Gezien evenwel de voorgestelde verbinding als fundamenteel dient beschouwd ten opzichte van het gewestplan acht ik het wenselijk dat ik een gemotiveerd dossier bij de Voorzitter van de Vlaamse Executieve aanhangig maak.

Een dergelijk dossier dient onder andere een antwoord op volgende vragen te bevatten.

1. Omwille van welke redenen werd het tracé niet voorzien in het gewestplan Hasselt-Genk ?

2. Is de noodzaak tot aanleggen van de voorziene spoorlijn aanwezig ? Zo ja, kan deze gestaafd of bewezen worden ?

3. Kan het verloop van het voorgesteld tracé gemotiveerd en verduidelijkt worden ?

Ondertussen heb ik gemeend er goed aan te doen het voorgelegd voorontwerp voor advies voor te leggen aan het Bestuur van de stedenbouw en de ruimtelijke ordening, Dienst van het algemeen beleid.”

Op 13 januari 1983 werd mij door genoemde administratie een verslag voorgelegd. Hieruit bleek dat alle gegevens die de noodzaak van bedoelde treinverbinding kunnen aantonen in het bundel ontbraken.

Tevens werd aangestipt dat in de uit te voeren verkeersstudie ook alternatieve mogelijkheden dienden onderzocht.

Op ruimtelijk vlak werd uitdrukkelijk gesteld dat een bijkomende **doorsnijding** van het centrum van Genk niet aanvaardbaar is. Een ondergronds tracé op voorgestelde plaats zou evenwel voor onderzoek vatbaar zijn.

Verder is het tracé gepland in de bufferzone van de E 39 en in een aantal bosgebieden en een natuurgebied. Hieromtrent werd gesteld dat een inplanting, parallel met de rijksweg, minder nadelig is voor de omgeving doch dat de functie van de bufferzone dient gevrijwaard.

Akkermans

In het licht van deze bemerkingen werd geen gunstig advies verstrekt, doch een verder onderzoek vooropgesteld. Op 1 maart 1983 werd dan door het Ministerie van verkeerswegen een antwoord verstrekt op mijn gestelde vragen.

Op 25 mei 1983 werd op mijn kabinet een vergadering belegd waarop het College van burgemeester en schepenen van Genk en As, verkeersminister De Croo en de administratie ruimtelijke ordening en leefmilieu werden uitgenodigd.

Tijdens deze vergadering kwam duidelijk naar voor dat een ondergronds tracé in het centrum van Genk financieel niet haalbaar zou zijn en dat het project geenszins in de eerstkomende tien jaren zal uitgevoerd worden.

Als besluit werd gesteld dat bijkomende informatie omtrent het nut, het verloop en alternatieven zou bijgebracht worden.

Deze werd mij overgemaakt op 21 juni 1983 en nadien voor nader onderzoek voorgelegd aan de administratie ruimtelijke ordening en leefmilieu. Op 9 januari 1984 werd door de administratie een omstandig verslag voorgelegd. Hierin wordt onder andere gesteld dat het thans niet noodzakelijk is nieuwe infrastructuur te voorzien om de wijzigingen en behoeften van het openbaar vervoer in Oost-Limburg te kunnen opvangen. Tevens blijkt de verkeersinfrastructuur, zoals deze is voorzien in de respectievelijke gewestplannen, te voldoen.

Daar enerzijds gegevens over de oorsprong-bestemming via Hasselt buiten de regio naar de overige delen van het land ontbreken en anderzijds de perspectieven voor de spoorverbinding naar het **Maasland** die voortvloeien uit de reorganisatieplannen van de NMBS, onder andere het **Inter-cityplan**, niet zijn weergegeven wordt hieromtrent een verdere uitwerking vooropgesteld.

Gelet op de zware ruimtelijke en financiële gevolgen van de voorgestelde aanleg en gezien de nodige **wegen**-infrastructuur in de streek ruimschoots aanwezig is, dient mijn in-

ziens alleszins het inleggen van een snelle busdienst over lange afstand terdege bestudeerd en uitgetest vooraleer kan besloten worden tot de aanleg van de spoorverbinding.

Hoelang de procedure zal duren is in een dergelijk complex dossier moeilijk voorspelbaar.

Het argument om deze te bespoedigen, aangezien het tracé van de spoorlijn zeer weinig ruimte inneemt, komt mij, verwijzend naar het voorgaande, als weinig zinvol voor.

Aangezien tijdens de vergadering op mijn kabinet door de vertegenwoordiger van de Minister van verkeerswegen werd gesteld dat bedoeld spoor in de nabije toekomst niet wordt aangelegd is het meer dan verantwoord vooraf grondig het dossier te onderzoeken en alleszins de resultaten van de nog te verbeteren snelbusdiensten af te wachten.

Of er in het verleden ook bezwaren zijn geweest toen Genk herhaalde malen door tientallen wegenprojecten werden doorsneden is mij niet bekend.

Niettegenstaande deze spoorverbinding wordt bestempeld als een rechtmatige eis van het Maasland ben ik van mening dat een afwegen van waarden, baten en lasten zeker hier noodzakelijk en onontbeerlijk is.

Een te onberedeneerde beslissing met dergelijke financiële gevolgen is zeker niet verantwoord. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Gabriels heeft het woord.

De heer J. Gabriels : Mijnheer de Minister, ik wens u slechts één concrete vraag te stellen : er blijft dus een gesprek mogelijk met verdere uitwisseling van informatie ; zijn er nog contacten tussen het departement van verkeerswegen en uw kabinet ? Vermits de beslissing van inplanting er niet meteen komt is een wijziging van het gewestplan niet snel te verwachten.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, en de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de wanordelijke ontgrondingspolitiek in het Maasland, de niet-toepassing van de wetten op de ruimtelijke ordening en het gebrek aan enige beleidsvisie op lange termijn

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Gabriels tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, en de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de wanordelijke ontgrondingspolitiek in het Maasland, de niet-toepassing van de wetten op de ruimtelijke ordening en het gebrek aan enige beleidsvisie op lange termijn.

De heer Gabriels heeft het woord.

De heer J. Gabriels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, in de context van de ontgrondingspolitiek in Vlaanderen is de Maaslandse grondproblematiek een allesomvattend ecologisch probleem met een grove landschapsaantasting en zware gevolgen voor de plaatselijke bevolking.

Het Maasland is nauwelijks 33.000 hectare groot. Daarvan is volgens het gewestplan Limburgs Maasland 2.451 hectare voorbehouden aan ontginning ! Opvallend daarbij is dat :

- 200 hectare niet opgenomen is die te pas en te onpas werd leeggezogen ;
- 682 hectare als reservegrindgebieden werden voorzien ;
- 110 hectare van een illegaal gestarte maar nu geregulariseerde ontginning.

In het besprek van deze interpellatie is het uitgesloten om volledig de problematiek uiteen te zetten. Ik heb de bevoegde Minister reeds een keer geïnterpelleerd over deze materie. Sindsdien - en ondanks alle mogelijke protesten - voorstellen, studies en-

Gabriels

zovoort, is er niets veranderd.

Niet alleen grindexploitatie, ook andere elementen bedreigen natuur, landbouw, leefbaarheid in het Maasland.

De vallei van de Ziepbek staat onder steeds zwaardere druk. Een andere beschermingspolitiek dringt zich hier zonder meer op.

De Mechelse hei : de grootste bedreiging hier is : **uitdrogingsverschijnselen** ingevolge de witzandwinning.

Een aantal vennen bevinden zich in een preciaire situatie. Door **ontzanding** dreigen de typische hangende watertafels die de vennen dragen verder aan te tasten. Door recreatie dreigt het ven onder de berg een abnormale druk te ervaren met alle gevolgen **vandien**.

In het Lanklaarder-Dilsenerbos wordt dit landschap aangetast door **ontgrinding**, verkavelingen en recreatie.

Rechttrekkingen van de **Bosbeek** door de landelijke waterdienst is onaanvaardbaar. Een stupiedere politiek kan niet worden verzonden.

Buitenmeanders van de Maas van Kessenich tot Maaseik zijn volledig verdwenen, ontgrind of in exploitatie, zoals B ichterweerd, meander van Stokkem, Boorseme, Uikhoven, Neerharen enzovoort.

De landbouw heeft de grootste tol moeten betalen aan de ontgrinding. Van de circa 1.750 hectare ontgonnen of in exploitatie, en de 680 hectare die voor 2000 nog zullen worden **ontgrind**, was oorspronkelijk 70 procent in gebruik als landbouwgrond.

Bovendien zijn hier enkele kritische opmerkingen te plaatsen. 70 procent van het areaal afstaan en, als alles meezit, 40 procent terugkrijgen, is een zware hypotheek. Een groot aantal landbouwbedrijven zijn verdwenen. De aanvullingen die gebeurd zijn, zijn meestal van slechte kwaliteit. Uit het onderzoek verricht door verschillende instanties blijkt dit zonder meer.

Gronden vrijgekomen bij de **verbredingswerken** aan het Albertkanaal

worden ofwel gedeeltelijk aangewend voor opvulling ofwel opgespoten. Van een ernstige herstructurering van landbouwgronden – zowel kwantitatief als kwalitatief – is er nauwelijks sprake !

Ook voor de drinkwatervoorziening zijn er ernstige problemen. Om louter financiële redenen wordt geargumenteed dat het belangrijk is de drinkwatervoorziening in Vlaanderen veilig te stellen door het aanleggen van twee spaarbekkens. Met andere woorden, er is te weinig geld in de grindpot, dus opteert men voor de plas van **Bichterweerd**, een plas die vlak bij de Maas ligt. In de winter bestaat er gevaar voor overstromingen en daar hebben we ons dit jaar al van kunnen vergewissen. De vervuilingsgraad van de Maas, al te vaak aangetoond door onze noorderburen, betekent dan ook een rechtstreekse bedreiging.

Erger nog, de adviezen van de stuurgroep water, overgemaakt aan de GOM-werkgroep-ontgrinding, gaven duidelijk aan : wendt de groeven ten zuiden van de E-39 aan als gesloten spaarbekkens. Wat doet de GOM ? Ze opvullen met specie afkomstig van de verbredingswerken van het **Albertkanaal**.

Nog een ander staaltje. In haar hydrogeologische studie van het Kempens Plateau en de Limburgse Maasvallei opteert men op lange termijn voor een aantal waterspaarbekkens. Het **gewestplan** heeft dit niet weerhouden. Daarenboven – begijpe wie kan – heeft de GOM-Limburg geopteerd om in de reserve grondzone „**Wateringen**” een spaarbekken van het open type met 25.000 m³ per dag aan te leggen. Op wiens advies ? Wellicht zijn de grindboeren hier niet vreemd aan.

Er zijn nog andere feiten.

De exploitatie Maasland, een volkomen onwettelijke exploitatie midden in een waterwinningsgebied, wordt volkomen geregulariseerd.

Ik wil even blijven stilstaan bij misbruiken van het gewestplan.

Het meest opmerkelijke feit blijft de inkleuring van de Wateringen en het **Armenbos** tot **reserveontgrindingsge-**

bieden op het definitief gewestplan. In het ontwerp-gewestplan was niets voorzien, in het definitieve plan plots wel, begijpe wie kan... Ik heb hiervoor reeds herhaaldelijk geïnterpeleerd, maar het heeft niet veel uitgehaald.

Tijdens de nationale natuurbeschermingsdag te Stokkem hebben de Limburgse milieuverenigingen in niet mis te verstane woorden duidelijk gemaakt welke problemen reeds jaren in het Maasland bestaan. De gevolgen van deze grootschalige kiezel baggeraars zijn gekend : een beleid dat gestoeld wordt op kortzichtig gewin.

De lasten voor de gemeenschap zijn veelvoudig : verlies aan arbeidsplaatsen, grootschalige exploitatie die een volledige ontreddering tot gevolg hebben voor de leefomgeving, geen onderzoek naar alternatieven, geen afstemming van grind en haar eindprodukten, immers in het Maasland heeft men minimaal 7 hectare nodig per miljoen toen grindproductie.

In vergelijking met andere granulaten heeft men vijf tot dertig maal meer oppervlakte nodig. Ook brengt dit stof, lawaai en verkeershinder voor de gemeenschap. En dit omdat uitgebreide instanties de wetgeving niet toepassen, maar wel ervan betaald worden.

Naar aanleiding van deze interpellatie over de wanordelijke ontgrindingspolitiek in het Maasland, de niet-toepassing van de wetten op de ruimtelijke ordening en het gebrek aan enige beleidsvisie op lange termijn, had ik van de bevoegde Ministers graag een volledig antwoord op de volgende vragen willen ontvangen.

Mag ik een exact overzicht van de natuurgebieden en natuurreservaten die door de grindwinning rechtstreeks of onrechtstreeks bedreigd worden ?

Mag ik van de Minister vernemen welke de huidige stand van zaken is in verband met de herbestemming van reeds uitgegraven gebieden en in hoeverre volledig gebruik zal worden gemaakt van de door de **verbredingswerken** aan het Albertkanaal vrijgekomen gronden voor het opvullen van grindplassen ?

Met welke instanties is er contact ge-

VU-Volksvertegenwoordigers J. De Mol (links) en D. Vervaeke (rechts)

weest en werden er adviezen ingewonnen inzake de herbestemming van de waterspaarbekkens ? Welke inhoud hadden deze adviezen ?

Mag ik een overzicht van de illegale grinduitbatingen in het Maasland ? In welke mate is hiertegen opgetreden, door welke instanties en wel gevolg werd er aan gegeven ?

De herbestemming en opvulling tot landbouwgronden gebeurde tot op heden op kwalitatief laag niveau. Zijn er ter zake betere resultaten met recente aanvullingen ? Zo ja, waar ?

De SV IML, belast met de inning van de grindgelden, verkeert in een financieel moeilijke situatie. Bovendien blijkt dat er nooit voldoende geld is om de herstructurering ten uitvoer te leggen.

Hoe is de financiële situatie van de grindpot ?

Hoeveel geld werd er tot op heden geïnd ?

Hoeveel geld werd er tot op heden besteed aan de herstructurering van de grindgaten ? Welke projecten en op welke plaatsen ?

Is er sprake van het beheer van de grindpot over te hevelen naar de GOM-Limburg ?

Mag ik van de Minister vernemen welke beleidslijnen hij wenst te volgen op het vlak van de natte en de droge grindwinning in het Maasland ?

Mag ik eveneens vernemen hoe de stand van zaken is in verband met de Wateringen en het Armenbos ? Is er reeds onteigend ? Hoeveel ? Op welke termijn zal men hier tot ontgrinding overgaan ? Hoe valt te verklaren dat de bevolking, de besturen en de Regionale commissie voor advies geen enkele inzage hebben gehad in verband met de wijziging van bestemming van deze gebieden ?

Mijnheer de Minister, het zijn vragen die zowel naar de Eerste Minister van de Vlaamse Gemeenschapsregering

als naar uzelf uitgingen. Wij hopen op een zeer duidelijk antwoord ten einde een beter inzicht te krijgen in de situatie die heel wat mensen de ogen uitsteekt.

De **Voorzitter** : De heer Geyselings heeft het woord.

De heer **F. Geyselings (op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, de interpellatie van collega Gabriels geeft mij de gelegenheid terug te komen op mijn interpellatie van 1 juni 1983 waarin ik het voornamelijk had over de exploitatie van openlucht zand- en grindgroeven op Vlaams grondgebied, de bestaande onwettelijke toestanden en de directe gevolgen ervan voor de ruimtelijke ordening, het leefmilieu en het waterbeleid.

Tijdens deze interpellatie heb ik drie zand- en grindontginningsgebieden aan de orde gebracht met name : Zemst, Riemst en het Maasland. Niettegenstaande ik deze interpellatie had gericht tot de Ministers Geens, Akkermans en Lenssens was slechts de heer Geens aanwezig en zijn antwoord gaf mijn geen bevrediging.

Thans beperk ik mij tot het Maasland, waar op 18 september 1983 de 30e nationale natuurbeschermingsdag plaatsvond. Verschillende groeperingen waaronder een aantal Limburgse milieuverenigingen, afgevaardigden van Natuur 2000, de overkoepelende organisatie van de Groenen alsmede de bond beter leefmilieu, sloegen bij deze gelegenheid de handen extra in elkaar en kloegen de uit de pan springende grindkeuken aan. Hun rapport was getiteld : „Kiezel of delen !”

Voor de Maaslandse Milieuactie VZW heeft deze natuurbeschermingsdag benut om haar ongenoegen en visie inzake het huidig grondbeleid openbaar te maken. De kritiek op het gevoerde beleid was hard en fundamenteel. De milieuverenigingen gaven de verantwoordelijke overheid nog geen nul op 10 en Minister Akkermans was op deze nationale natuurbeschermingsdag te Stokkem zelfs „persona non grata”.

De bitterheid van alle milieubeschermers is groot omdat volgens hen van

Geyselings

overheidswege geen politiek van natuurbehoud wordt gevoerd.

Collega's, ontgrondingen hebben ingrijpende onomkeerbare gevolgen op het landschap en het is evident dat wanneer deze werken op een relatief kleine ruimte plaatsgrijpen, natuur, landschap, landbouw en waterhuishouding in kwaliteit inboeten en dat zelfs woongebieden hun aantrekkelijkheid verliezen.

Reeds méér dan twintig jaar wordt op grootschalige wijze grind, zand en klei uit de Maaslandse bodem op massale wijze gehaald. Zulks laat vele en onherstelbare littekens achter in het landschap. Overall bevinden zich kraters. Het geheel kan men nog best vergelijken met reusachtige brokken gruyère-kaas.

Niettegenstaande beloften inzake herstructurering na ontginning komt hiervan weinig en zelfs niets in huis. Inderdaad, tot midden de zestiger jaren rustte op een exploitatievergunning voor grind een aanvulverplichting van vijftig procent over de jaarlijkse uitgebaggerde oppervlakte. Maar de grindboeren stoorden zich weinig of niet aan deze verplichting. Wellicht daarom kreeg de Intercommunale voor ruimtelijke ontwikkeling in Limburg (IML) deze opdracht mee. Deze instelling kon evenmin haar verplichting in dit verband nakomen. Het geld voor de opvulling zou worden geput uit de zogenaamde grindpot die gestijfd wordt met de heffingen per uitgebaggerde ton.

Zoals ik reeds liet verstaan, bleef het grosso-modo bij mooie voornemens. Bij de publicatie van het ontwerp-gewestplan voor het Maasland bleek reeds duidelijk dat men de idee van maximale aanvulling had laten varen. Het beloofd herstructureringsbeleid was nergens aanwezig. Honderden hectaren waterplassen werden omgevormd tot waterspaarbekkens of tot recreatiezones. Een volledige aanvulling werd geraamd op circa 8 miljard frank met als gevolg dat vijftig procent van de groeven waterplas blijven.

Neem daarbij nog dat bij gebrek aan goed aanvullingsmateriaal jaarlijks

tussen 1,6 tot 2,5 miljoen kubieke meter havenslib wordt aangevoerd, waarvan de kwaliteit in vraag wordt gesteld. Is het slib vrij van zware metalen en wat zullen later de ecologische gevolgen hiervan zijn? Hierover maakt de overheid zich blijkbaar geen zorgen!

Collega's, met een dergelijk beleid dat meer op een ordeloze roofofbouw lijkt dan op een verstandige ontginning, is het evident dat de Vlaamse Executieve bij milieuminerend Vlaanderen op geen goed blaadje staat.

Het droevige en het dramatische van dit alles is wel dat de Maaslandse Milieuactie VZW reeds jaren deze eenzijdige vernielende grindexploitatie aan de kaak stelt en botst en blijft botsen tegen de ondemocratische arrogantie van de lokale en hogere overheid.

Mevrouw de Voorzitter, collega's, Stokkem waar de jongste natuurbeschermingsdag plaatsvond, verliest méér dan een vijfde van zijn oppervlakte door ontgrinding. Er wordt verwacht dat tegen het jaar 2000 het Maasland voor 10 procent zal ontgrind zijn. Volgens Minister Akkermans zit het grindbeleid goed. Inderdaad, zo bekeken zitten de zaken prima, maar daarmee zijn de Maaslandse natuurgroeperingen zeker niet gelukkig, die de Vlaamse Executieve blijven blameren voor hun trage ecologische reflexen die volgens de auteur van „Het Belang van Limburg” bovendien nog zeldzamer zijn dan dieren en planten die op de rode schaal telijst voorkomen.

Mevrouw de Voorzitter, collega's, mijn spreektijd in deze interpellatie is voorbij en laat mij dus niet meer toe nog meer te zeggen over de huidige bodemontginning.

Mijnheer de Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, het wordt de hoogste tijd dat u het pokdalig Maasland van naderbij gaat verkennen en laat de Maaslandse Milieuactie VZW uw gids zijn. U zult een en ander meemaken.

Mijnheer de Minister, tot slot slechts één vraag. Te Bilzen bij Lanklaar be-

vindt zich het Gerstenbos. Dit gebied werd in 1983 door een illegale grindontginning geschonden. Ingevolge massaal verzet door de plaatselijke milieubeschermers bij de lokale, provinciale en hogere overheden werden deze werken stilgelegd. Op dit ogenblik tracht de ontginningsfirma Vos-LKW - Limburgse Kiezelswasserij - dit bedreigd terrein nog uit te breiden.

Bovendien gaan de illegale ontgrindingswerken nog verder. Waarom worden door u geen afdoende maatregelen getroffen om illegale bodemontginning voortaan definitief uit te sluiten? Hiermee gaat u veel kommer en leed voorkomen. **(Applaus)**

De Voorzitter : Minister Akkermans, die mede namens Minister Geens antwoordt, heeft het woord.

Minister P. Akkermans (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, in de eerste plaats wens ik aan te stippen dat het natuurlijk niet mogelijk is in het opgelegde korte tijdsbestek - de heer Gabriëls heeft hierop trouwens in zijn inleiding ook allusie gemaakt - een antwoord te verstrekken op al de door hem gestelde omvangrijke vragen. Ik heb dien-aangaande aan de diensten opdracht gegeven mij alle nodige technische inlichtingen te verstrekken.

Met betrekking tot de eerste vraag wens ik te verwijzen naar de voorzieningen van het bij koninklijk besluit van 1 september 1980 goedgekeurd gewestplan Limburgs-Maasland.

Zoals u bekend is in het kader van dit plan de bestemming van ieder perceel grond in het Maasland vastgelegd. Uitgaande van het naar mijn gevoel onbetwistbare gegeven dat de grindwinning voor onze economie een noodzakelijkheid is werd het aanduiden van grindgebieden beoogd, waarbij rekening werd gehouden met alle facetten van de ruimtelijke ordening en waarbij tevens ontginning in optimale omstandigheden werd vooropgesteld, ook voor wat de toekomst betreft.

Wat de effectief als natuurgebied en natuurreservaat bestemde gebieden betreft is het duidelijk dat deze noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks

Akkermans

door grindwinning bedreigd zijn.

De vergunningsvoorwaarden die aan de individuele grinderijen worden opgelegd houden alleszins rekening met de voorschriften van het gewestplan inzake nabestemming.

Algemeen beschouwd kan ik u evenwel verzekeren dat reeds heel wat van de opgelegde nabestemmingen zijn gerealiseerd of veilig zijn gesteld.

Onder andere werden reeds 2 18 hectare terug opgevuld en teruggegeven aan de landbouw. Hierbij kan ik als voorbeeld verwijzen naar het „Klauwenhof” te Aldeneik. Daarenboven zullen er dit jaar 30 hectare teruggegeven worden aan de lokale landbouwers dank zij de opvulling met grond afkomstig van de verbredingswerken van het Albertkanaal. Tevens werden belangrijke recreatieprojecten in het Maasland gerealiseerd. Als voorbeeld kan ik hier verwijzen naar „De Spaanjerd”.

Met betrekking tot de specie, afkomstig van de verbredingswerken aan het Albertkanaal kan ik u meedelen dat, in de mate van het haalbare, deze wordt aangewend voor het opvullen van grindplassen en aanvullingen ten behoeve van industrieterreinen. Alzo worden de grindplassen ten zuiden van de E39 normaal opgevuld. Ik wens evenwel uw aandacht te vestigen op het feit dat de Dienst van het Albertkanaal buiten mijn bevoegdheid valt, doch wel onder deze van de Minister van openbare werken. Aan te stippen hierbij is dat dergelijke problemen systematisch ter sprake komen en gecoördineerd worden door de vaste commissie voor ontgrondingen.

De herbestemming van waterspaarbekken kwam nog niet aan de orde. Waar een waterspaarbekken wordt gepland krijgt de plaats der grinderijen deze nabestemming toegewezen en de ontginningswerken worden in die zin geleid. Als nadien voor een waterspaarbekken een ander gebruik zou voorzien worden, kan men spreken van „herbestemming”. Dit geval heeft zich nog niet voorgedaan.

Omgekeerd is het wel zo dat voor de

nabestemming van de grinderij te Boorseme gedacht werd aan een nabestemming als zone voor openbaar nut en gemeenschapsvoorziening, met als doel de aanleg van een waterspaarbekken.

Langsheen de grensmaas is dit immers de enige inplantingsmogelijkheid tot het realiseren van een gesloten spaarbekken. Dit was één van de besluiten van de „Hydrogeologische Studie van het Kempisch Plateau en de Limburgse Maasvallei”, die in opdracht van de Minister van de Vlaamse Gemeenschap werd uitgevoerd. Dit werd vervolgens bevestigd door de „Werkgroep Constructie Spaarbekken” van het Ministerieel Comité voor Vlaamse Aangelegenheden.

Bovenvermelde „Hydrogeologische Studie van het Kempisch Plateau en de Limburgse Maasvallei” werd door een steungroep begeleid waarin alle bevoegde diensten en watervoorzieningsmaatschappijen vertegenwoordigd waren. Dit is eveneens het geval voor de „Werkgroep Constructie Spaarbekken”. Beide groepen stelden een gesloten spaarbekken ten zuiden van de E39 voor en twee open spaarbekken met oevergrondwaterwinning te Biechterweerd en Armenbos.

Officieus verneem ik evenwel dat de Gemeenschapsminister voor waterbeleid wellicht zal afzien van bedoeld spaarbekken te Boorseme.

Uit informatie, verstrekt door de Dienst natuurlijke rijkdommen en energie blijkt dat de onvergunde grindwinningen, dewelke in de loop der jongste jaren geverbaliseerd werden, niet meer actief zijn.

Voor een belangrijk bedrijf is thans een regularisatiedossier ingediend en in behandeling bij de administratie ruimtelijke ordening en leefmilieu, directie Limburg. Aan genoemde administratie wordt opdracht gegeven een nauwkeurige evaluatie op te maken en voor te leggen.

De herbestemming en opvulling tot landbouwgrond, waar dergelijke afwerking voorgeschreven wordt door de vergunningsvoorwaarden, wordt stelselmatig uitgevoerd met beschikbare gronden.

De SV IML oefent, volgens overeenkomst, rechtstreeks of onrechtstreeks toezicht uit op de meeste activiteiten ter eindafwerking. Er zijn mij geen klachten bekend over tekortkomingen op de eindafwerkingen tot landbouwgrond.

Met betrekking tot uw vraag in verband met de SV IML en de grindpot wens ik te verwijzen naar mijn antwoord op de parlementaire vraag nummer 34 van 18 november 1983 van Volksvertegenwoordiger Vanvelthoven. Daar deze aangelegenheid buiten mijn bevoegdheid valt is het mij niet mogelijk op de concrete vragen te antwoorden.

De beleidslijnen inzake de natte en droge grindwinningen zijn voldoende verwoord in de toelichtingsnota bij het gewestplan Limburgs Maasland van 1 september 1980.

Wat uw laatste vraag betreft kan ik u meedelen dat voor het reservegebied „Wateringen--Armenbos” nog geen gronden zijn onteigend. De termijn waarbinnen men zal ontginnen is nog niet bekend. De opties hieromtrent zijn evenwel weergegeven in de toelichtingsnota bij het gewestplan.

Ten slotte dient aangestipt dat het gewestplan Limburgs-Maasland werd opgesteld met inachtnaam van de voorschriften en dat de normale adviesprocedure werd gevolgd. Deze problematiek wordt eveneens uitvoerig behandeld in genoemde toelichting.

Collega Geyselings zal hebben opgemerkt dat verschillende van mijn antwoorden aan de heer Gabriëls ook zijn vragen betreffen.

Ik voeg eraan toe dat ik een geregeld bezoeker van het Maasland ben. Ik heb vastgesteld dat heel wat verbeteringen in verband met de nabestemming hebben plaatsgegrepen. Ik beweert niet dat er vroeger niet nogal argeloos is overheengegaan ; ik stel vast dat die trend een andere wending neemt.

Bovendien wens ik de heer Geyselings te doen opmerken dat grind en zand onze weinige natuurrijkdommen zijn. Ik vind het natuurlijk ook jammer dat zij in het Maasland ge-

A kkersmans

groepeerd zijn. Dat hebben wij te danken aan de potpolders van vroeger.

Vanzelfsprekend brengt dit nog heel wat problemen met zich mee en zullen wij aandacht moeten besteden aan de nabestemming.

In overleg met IML werden de jongste maanden heel wat besprekingen gevoerd met de bestendige deputatie van Limburg om inzake deze nabestemming een grotere controle te kunnen uitoefenen.

De Voorzitter : De heer Gabriels heeft het woord.

De heer J. Gabriels : Mevrouw de Voorzitter, ik dank de Minister voor zijn omstandig antwoord. Het heeft evenwel onze bezorgdheid niet weggenomen.

Wat de nabestemming van de gronden betreft, kan men met goede intenties bezielde zijn. De cijfers wijzen uit dat slechts 40 procent goed is opgevuld. Voor meer dan de helft is dat niet het geval.

Bovendien wil ik de Minister vragen - het is niet rechtstreeks zijn bevoegdheid en daarom had ik mijn vraag tot de Voorzitter van de Executieve gericht - bijzondere zorg te dragen voor de waterwinning in het Maasland en voor de waterhuishouding in het algemeen. De recente overstromingen hebben ons duidelijk gemaakt welke ramp zou ontstaan wanneer dit zou voorvallen met bezoedeld water. Dit zou een onmiddellijke weerslag hebben op de spaarbekens in dit gebied.

Ik kom tot mijn slotbedenking. Ik heb nog vele bedenkingen maar dan zou ik opnieuw moeten interpellieren.

Het financieel voordeel van de grindbaggers is onrechtstreeks evenredig met de zorg die wordt besteed aan het opnieuw in orde maken van dit gebied. Ook van overheidswege moeten meer lasten worden opgelegd aan de meestal buitenlandse baggers - en dat is de Minister niet onbekend - die het vuil laten liggen en die vaak alleen via tijdelijke verenigingen in staat zijn tot deze vorm van gronduitbating over te gaan.

In de vorige interpellatie heeft men gewezen op de moeilijkheidsgraad in verband met het tracé van de spoorlijnen. Ik meen dat onder de grindboeren heel wat meer eieren worden gelegd. **(Applaus bij de VU)**

De Voorzitter : De heer Geyselings heeft het woord.

De heer F. Geyselings : Mevrouw de Voorzitter, ik wil op mijn beurt de Minister danken voor zijn antwoord. Het verheugt mij te vernemen dat hij werk zal maken van een betere nabestemming ten einde het Maasland beter te verzorgen.

Toch is er een en ander in het antwoord van de Minister waarmee ik het niet eens ben. Ten eerste beweert de Minister dat er geen illegale grindwinningen meer plaatsvinden. Ik verzeker hem dat zulks wel het geval is. In Limburg zijn de Milieubeschermers altijd alert. Men heeft niet alleen verschillende illegale grindwinningen opgespoord, zoals deze van de firma Vos, Limburgse Kieselwasserijen, in Bilzen-Lanklaar, maar ook heeft men daar de Minister en andere overheidsdiensten al meer dan eens telegrafisch van verwittigd.

Ten tweede, zand, grind en klei zijn zeer belangrijke grondstoffen voor het Vlaamse land. De bezwaren van Limburg gaan dan ook niet in principe tegen de winningen zelf maar tegen de manier waarop deze gebeuren, ordeeloos en illegaal. Ook protesteert men tegen het feit dat de putten meestal niet of onvoldoende opnieuw worden aangevuld en dan nog met welke opvulspecie. Dergelijke zaken doen verzet rijzen.

Als de Minister er de hand aan houdt dat alles verloopt volgens het Gewestplan, zou hij mijns inziens veel minder verzet ondervinden.

De Voorzitter : Minister Akkermans heeft het woord.

Minister P. Akkermans : Mevrouw de Voorzitter, ik verzeker de collega's dat ik zowel aan de directie van stedenbouw in Limburg als aan de ambtenaar van AROL opdracht heb gegeven deze zaken na te gaan.

Het is waar dat op het ogenblik maar zo'n 40 procent opnieuw is aangevuld.

Wanneer men echter objectief nagaat wanneer deze opvullingen geregeld gebeuren, zal men moeten toegeven dat het vooral de jongste jaren is dat men de nabestemming is gaan verzorgen. Vroeger werden heel wat putten verzorgd achtergelaten, ook al omdat de verplichte nazorg niet voorkwam in de vergunningsvoorwaarden. Al deze gevallen moeten dus uit de statistieken worden gehouden.

Ik kan de leden verzekeren dat het onze grote bekommernis is dat een gezonde nabestemming tot stand wordt gebracht zowel op het vlak van de landbouw als op het vlak van de waterwinning. Wij maken vorderingen maar ik geef ootmoedig toe dat wij niet alles ineens kunnen doen en dat het niet altijd gemakkelijk is een oplossing te vinden. Wij leven nog altijd in een rechtsstaat en er zijn heel wat ondernemingen die een vergunning hebben waarin de nazorg niet als voorwaarde was opgenomen of waarvan de vergunning enkel het voorwerp was van een gentleman's agreement. Wanneer wij nu nog vergunningen toestaan, worden deze voorwaarden wel ingebouwd. Wij zullen het dus in de toekomst gemakkelijker hebben om de nabestemming te realiseren.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de samenstelling van de Vlaamse Commissie voor de ruimtelijke ordening

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer De Mol tot de heer Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de samenstelling van de Vlaamse Commissie voor de ruimtelijke ordening.

De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, de samenstelling van de Vlaamse commissie ruimtelijke ordening (VLACORO)

De Mol

heeft aanleiding gegeven tot heel wat kritiek. Deze commissie diende volgens de externe plangroep samengesteld te zijn uit mensen die een deskundigheid zouden hebben in het ruimtelijk facet. We hebben bij voorgaande gelegenheden er reeds op gewezen dat de huidige samenstelling daarvan een aanfluiting is. In deze mening staan we niet alleen. We zullen bij wijze van illustratie enkele citaten uit brieven en uit persartikelen vermelden.

In een brief van december 1983 die de Vlaamse Federatie voor Planologie schreef aan u, mijnheer de Minister, wordt het ontwerp-besluit houdende benoeming van de leden van VLACORO totaal afgewezen. Ik citeer :

„Onze beroepsvereniging stelt met een zekere verontwaardiging vast dat ze niet geraadpleegd werd over de op-richting en de samenstelling van de VLACORO en dit ondanks uw hernieuwde beloften alle bij het ruimtelijk planningsproces betrokken partijen en bij uw beleid te betrekken. Daarenboven stellen we vast dat er geen enkel lid opgenomen werd uit de beroepsverenigingen die zich inlaten met ruimtelijke ordening. Enkele leden van VLARECO kunnen terzake deskundig genoemd worden. Hun aanduiding gebeurt echter louter in functie van een verdeling tussen en een vertegenwoordiging van politieke partijen.”

Hetzelfde vinden we in een brief van februari 1984 van het Nationaal Hoger Instituut voor bouwkunst en stede-bouw. Ik citeer :

„Uit de samenstelling, zoals ons bekend is, leiden we af dat noch ons instituut, noch de andere instituten, noch de beroepsverenigingen in deze commissie vertegenwoordigd zijn. Het lijkt ons logisch en noodzakelijk dat in zulke commissie voldoende deskundigheid aanwezig zou zijn. Waar kan deze beter gevonden worden dan aan de instituten waar sinds jaar en dag een opleiding wordt verzorgd met betrekking tot de ruimtelijke planning en stedenbouwkunde...”

U ontving gelijkaardige brieven van andere beroepsverenigingen, onder-

wijnsinstellingen en adviesorganen. Telkens wordt de politieke samenstelling in deze brieven aangeklaagd en wordt gesteld dat door de huidige samenstelling totaal wordt voorbijgegaan aan enerzijds de voorstellen van de externe werkgroep en anderzijds aan de voorgestelde taak van de Commissie.

Het antwoord dat u op deze brieven gaf was praktisch steeds gelijklopend. We citeren uit uw antwoord op de brief van de Vlaamse Federatie voor Planologie van 19 januari 1984 :

„Wat de samenstelling van deze Commissie betreft, werd geopteerd voor een „individuele” samenstelling. De Commissie bestaat derhalve uit 3 1 personen, die in deze Commissie zeten ten individueel titel en niet als afgevaardigde van een of andere vereniging of groepering. De Commissie bestaat derhalve niet uit afgevaardigden. Daar de Commissie advies moet uitbrengen ten overstaan van het beleid werd tevens geopteerd voor leden die ofwel zelf met het beleid begaan zijn hetzij op gemeentelijk, hetzij op provinciaal vlak, hetzij zeer kort bij het beleid staan. Uiteraard is een zekere achtergrondkennis van de problematiek van de ruimtelijke ordening aangewezen, maar de Commissie werd niet gezien als een hoge raad van wetenschappers, techniekers en planologen, maar als een adviesorgaan ten behoeve van het beleid...”

In de kranten en tijdschriften wordt de samenstelling van VLACORO als totaal onaanvaardbaar voorgesteld. De titels zijn sprekend : „Geen ruimtelijke planners in VLACORO” ; „Voor schut gezet” ; „Geen plaats voor a-politieke deskundigheid” ; „VLA-CORO een parodie”.

Als verdere illustratie geven we enkele citaten uit Het Bouwbedrijf van 17 februari 1984 :

„Wat bij een analyse van de samenstelling van deze adviesraad opvalt, is dat daarbij geen rekening is gehouden met de nochtans duidelijk geformuleerde aanbeveling van de externe Plangroep die momenteel in opdracht van de Minister een structuurplanning voor Vlaanderen voorbereidt, met name bij de keuze van de commissieleden de deskundigheid in het

ruimtelijk facet te laten primeren. De voornaamste zorg is kennelijk geweest in de samenstelling van de Commissie een politieke dosering na te streven en vervolgens de bij politieke partijen aanleunende belangengroeperingen min of meer proportioneel te laten vertegenwoordigen... Indien nu Gemeenschapsminister Akkermans en de Vlaamse Executieve, die zijn voorstel heeft goedgekeurd, van oordeel waren dat een „bijzondere persoonlijke interesse voor ruimtelijke ordening” belangrijker was dan een mogelijke binding met een of andere belangengroep, hoe konden zij dan de voorkeur geven aan een aantal personen van wie pertinent het tegenovergestelde geweten is, dat zij met name een zeer sterke binding hebben met belangengroepen en daarentegen weinig of geen persoonlijke belangstelling voor de ruimtelijke planning. Is dit verregaande naïviteit of koud cynisme?... Gevreesd moet inderdaad worden dat de adviezen meestal zullen getuigen van weinig deskundigheid en vaak zo verdeeld zullen zijn, dat zij voor het beleid gewoon niet bruikbaar zullen zijn, tenzij dat dit precies de onderliggende bedoeling mocht zijn ! Maar in dat geval wordt de verantwoordelijkheid van het beleid alleen maar groter en neemt het gevaar voor een boemerangeffect toe...”

De externe plangroep heeft in de conceptnota - die onderschreven wordt door de Minister - gesteld dat VLACORO een college van deskundigen moet zijn ; bij de keuze van de leden moet de deskundigheid in ruimtelijke planning doorslaggevend zijn. VLACORO is dus geen overlegorgaan en de belangenvertegenwoordiging werd niet aanvaard. „Als er bij de keuze van de leden” - we citeren uit het Bouwbedrijf - „iets niet doorslaggevend is geweest, dan is het wel de deskundigheid inzake ruimtelijke ordening.” Het enige criterium is echter de partijverdeling geweest ; we hebben daarover weinig teksten kunnen terugvinden. Er is echter één tekst in ons bezit die daarover wel duidelijkheid verschaft en die in punt 4 van de nota de samenstelling als volgt voorstelt :

„a. Levensbeschouwing : proportioneel met de Vlaamse Deelregering CVP : 14 ; PW : 7 ; SP : 7 ; w : 3.”

De Mol

Hoe men deze berekend heeft is niet zo moeilijk ; men deelt 3 1 door 9 en bekomt 3,4 ; men vermenigvuldigt het aantal Gemeenschapsministers in de deelregering behorend tot dezelfde partij met 3,4 en men bekomt met afronding de volgende cijfers. Dus CVP : $4 \times 3,4 = 13,6$ afgerond : 14. PW : $2 \times 3,4 = 6,8 = 7$; SP : $2 \times 3,4 = 6,8 = 7$; VU : $1 \times 3,4 = 3,4 = 3$.

Het is ons niet bekend of u deze berekening in twijfel zult trekken, maar indien u zinnens was om dit te doen, menen we dat de volgende verklaring u van dit voornemen zal afbrengen. Een bepaald persoon heeft de leden van de VLACORO, na het verschijnen van het benoemingsbesluit, opgebeld met de vraag „door welke partij ze zijn voorgedragen”. Op deze wijze hebben we de politieke samenstelling van de VLACORO kunnen opmaken ; voor één van de opgebeldde personen was er wel een probleem : hij kon zowel door de CVP als de PW zijn voorgedragen, hij wist het niet. We hebben de lijst van de leden en hun partijstrekking hier bij ons ; indien u dat wenst zullen we deze gedetailleerd meedelen. Vermoedelijk is dit wel overbodig ; als er één zaak vaststaat, dan is het dat VLACORO op basis van partijpolitieke overwegingen werd samengesteld en niet op basis van deskundigheid. Wanneer we vaststellen dat u in uw eigen partij erin geslaagd bent om voor een onevenwichtig grote vertegenwoordiging van uw eigen belangengroep te zorgen, dan is dit slechts een bijkomstige opmerking ; nochtans is het toch verwonderlijk dat de NCMV op 14 CVP-leden drie effectieve, drie plaatsvervangers en zelfs de Voorzitter heeft kunnen binnenrijven.

Op de studiedag over de conceptnota te Wilrijk werd de samenstelling van deze Commissie even sterk aangeklaagd, maar het antwoord van uw kabinetsmedewerker was werkelijk onwaardig ; als illustratie citeren we De Standaard van 15 februari 1984 :

„Het antwoord was dat van een schoolmeester die de aanwezige jongetjes op de schoolbanken van de aula er gemoedelijk op attent maakte dat de meester het toch zo goed meende,

dat hij hun stoute vraag best kan begrijpen, maar dat zij niet beseffen hoe moeilijk het allemaal is.”

De stemming op dit congres na het panelgesprek en na uw slottoespraak was dermate ontgoochelend, dat niet alleen de „gewone” congresganger het niet meer zag zitten, maar ook dat enkele leden van de externe werkgroep hun verontwaardiging niet meer de baas konden.

De externe plangroep stelde dat, indien bepaalde delen van het samenwerkingsmodel anders wordt opgebouwd, het totale concept waardeloos wordt ; een veranderen - om welke reden dan ook - aan dit samenwerkingsmodel, verstoort het gecreëerde planevenwicht. De samenstelling van VLACORO wijkt totaal af van de opvatting van de externe plangroep, zodat men de vraag kan stellen wat de waarde nog is van de conceptnota. U keurde deze conceptnota goed en niettegenstaande dat brengt u essentiële wijzigingen aan. Op deze wijze zet u de externe plangroep gewoon voor schut en de reactie van de leden van de plangroep hierop is dan ook meer dan normaal. De leden van de externe plangroep mogen wel theoretisch mooie schema's en modellen maken maar van de praktijk, of beter, wanneer het er op aankomt, zijn de politieke overwegingen doorslaggevend. Wanneer dit essentieel onderdeel zo zonder meer van tafel wordt geveegd, mag men verwachten dat dit ook met andere onderdelen van de conceptnota het geval zou kunnen zijn. Of hoe moet men anders de verklaringen van uw kabinetsmedewerker op de congresdag te Wilrijk uitleggen wanneer hij zegt dat VLACORO een adviescommissie op het niveau van het beleid is en dat men moet kunnen aanvaarden dat het beleid zijn eigen adviseurs kiest. Over het feit dat de huidige politieke samenstelling van VLACORO in concurrentie komt met de Stuurgroep en de politieke vertegenwoordiging dubbel aan bod komt - zowel in de Commissie voor ruimtelijke ordening van de Vlaamse Raad, als in VLACORO - gaat men zonder moeite voorbij. Men kan de vraag stellen of de externe plangroep beter nu niet de boeken zou sluiten, zodat op deze wijze het **façadekarakter** van dit samenwerkingsmodel zou

worden blootgelegd.

We zouden deze interpellatie willen afsluiten met een citaat uit het Bouwbedrijf :

„Minister Akkermans heeft wel de mond vol van democratie, maar bedoelt daarmee kennelijk alleen de „politieke democratie” of wat daarvoor moet doorgaan. Wat dat betreft is er met de staats Hervorming blijkbaar nog niets veranderd. De externe plangroep maakt zich dan ook best niet al te veel illusies over het politieke lot dat de rest van haar concept zal beschoren zijn ; zodat men zich uiteindelijk gaat afvragen of al dat tijdrovende en kostelijke werk en gepalaber niet alleen maar dient om een schijn van participatie mee te geven aan wat in de politieke kraam van de Minister past.”

Mijnheer de Minister, indien u het ernstig met de structuurplanning zou menen, is het hoog tijd dat uw huidige beleid hierop wordt afgestemd en anderzijds dat de conceptnota en het daarbij horende samenwerkingsmodel integraal worden uitgewerkt. De huidige samenstelling van VLACORO geeft blijk van het bewust negeren van de door u goedgekeurde conceptnota en het samenwerkingsmodel ; op deze wijze wordt het wantrouwen tegen uw beleid nog verder aangescherpt.

De Voorzitter : De heer Geyselings heeft het woord.

De heer F. Geyselings (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, ik wil graag aansluiten bij collega De Mol, wiens standpunt ik uiteraard bijtreed.

In het Belgisch Staatsblad van 2 februari 1984 verscheen het besluit van de Vlaamse Executieve houdende de benoeming van de leden van de Vlaamse Commissie voor de ruimtelijke ordening, in 't kort VLACORO genoemd. Voor deze samenstelling, mijnheer de Minister, deed u in hoofdzaak een beroep op vier politieke partijen die u hebt verzocht een vertegenwoordiger voor deze Commissie aan te duiden. Hierbij heb ik meteen al twee fundamentele bedenkingen : ten eerste, waarom moest bij de samenstelling van deze Commissie

Geyselings

alweer voor een politiek evenwicht worden gezorgd ? Ten tweede, waarom ging het bij de samenstelling van deze Commissie meer om personen dan wel om de deskundigheid van de leden ?

Reeds bij de eerste stap die het ruimtelijk beleid in Vlaanderen in het kader van het structuurplan heeft gezet, met name de samenstelling van de Vlaamse Commissie voor de ruimtelijke ordening, zit het hiermee al duidelijk op de helling. Immers, er werd bij deze keuze hoegenaamd geen beroep gedaan op vertegenwoordigers van verenigingen en/of basisbewegingen, die ook Vlaming en Belg zijn en zich reeds vele jaren met de ruimtelijke ordening inlaten. Ik stel eveneens vast dat in de Commissie verschillende sectoren zitting hebben, maar vertegenwoordigers van waterwinnings, bosbouw, verkeer en echte ruimtelijke planners werden blijkbaar in de groep van 31 niet geduld. Waarom deze allergische houding tegen deze deskundigen ?

Hier werd dezelfde fout begaan als bij de samenstelling van de regionale Commissies van advies rond de gewestplannen. Waarom, mijnheer de Minister, was een belangrijke kennis en ervaring inzake ruimtelijke ordening geen primordiale vereiste, wat toch de intrinsieke factor dient te zijn om de beste resultaten te bereiken ?

Mijnheer de Minister, de Groenen staan met hun kritiek niet alleen. Dit werd duidelijk bevestigd door de uitzetting van collega De Mol en tijdens de onlangs gehouden studiedag te Antwerpen inzake het structuurplan in Vlaanderen waar opvallende kritiek werd geleverd op de samenstelling van Vlacro.

De leden van Vlacro zijn gekozen onder de economische, sociale, culturele, wetenschappelijke en beleidsmilieus. Er werd echter voorbijgegaan aan de echte planologen, die naar ik verneem, inmiddels hun bezwaren hebben ingediend tegen de huidige samenstelling van deze nieuwe Commissie. Waarom moest al weer de kwaliteit wijken voor het politiek evenwicht ? Waarom moest bij het tot standkomen van VLACORO al weer

het begrip „deskundige” heel ruim worden opgevat ? Waarom kregen mensen met ruime ervaring en/of met het aangepaste diploma geen kans om mee te weken aan de tot standkoming van een gezond en politiek-vreemd ruimtelijk beleid, ongeacht hun herkomst en politieke ingesteldheid ?

Mijnheer de Minister, het is duidelijk dat deze aanpak in natuurmilieus ten zeerste wordt afgekeurd. U zou toch moeten weten dat het planningsproces, dat een vereenvoudiging zal moeten teweegbrengen van het huidig ingewikkeld systeem, dat volgens u bol staat van wetten, decreten en reglementen, serieus wordt gewantwoord door planologen en natuurbeschermers. Immers, u zet reeds het mes op scherp nog vóór de eigenlijke werkzaamheden van VLACORO worden gestart. U sluit belangrijke adviesgroepen en personen uit en het is evident dat in die omstandigheden kritiek niet kan en zal uitblijven.

Mijnheer de Minister, stemt het niet tot nadenken dat externe deskundigen die u aanstelde om het methodologisch model van dit structuurplan uit te werken, opvallende kritiek uitoefenden op VLACORO ? Bij verschillende zou de vrees groot zijn dat met de installatie van deze Commissie de ganse ruimtelijke ordeningsproblematiek nog meer op losse schroeven komt te staan. Zal VLACORO het middel zijn om de ruimtelijke ordening in een stroomversnelling te brengen ? Zullen de gewestplannen via de nieuwe structuurplannen en de ontworpen decentralisatie van de ruimtelijke planning naar de gemeentete toe, op de helling komen te staan ?

Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, er rijzen heel wat vragen rond de nieuwe dopeling VIAROCO met haar 31 petekinderen. Ik zal mij bij het besluit van mijn betoog beperken tot de volgende vragen.

Waarom werd geen beroep gedaan op deskundigen van milieuverenigingen en basisgroeperingen die inzake ruimtelijke ordening een hartig woordje kunnen meepraten ?

Waarom werden er geen ruimtelijke planners, bosdeskundigen, mensen van waterwinningsbedrijven en zelfs verkeer in deze Commissie opgeno-

men ?

Hoe ziet u het nut en alsook het belang van commissieleden die deskundigheid inzake ruimtelijke ordening missen en waarvan een gezond advies wordt verwacht ?

Kan de huidige samenstelling van deze commissie niet leiden tot allerlei onderlinge overeenkomsten waarbij niet de ruimtelijke ordening maar bepaalde belangen bij voorkeur en voorrang worden behandeld ?

Is een Vlaamse commissie voor de ruimtelijke ordening inderdaad een noodzaak ? Zo ja, waarom ? Of is het met dit nieuwe initiatief niet eerder de bedoeling een aantal would-be planners voor een tijd werkzekerheid te verschaffen ?

Mevrouw de Voorzitter, collega's, volgens de Groenen is een structuurplan voor Vlaanderen een noodzaak maar mede als gevolg van de bedenkelijke samenstelling van VLACORO is onze vrees groot dat de manier waarop Minister Akkermans de basisopbouw van dit structuurplan aanpakt, eerder een „mise en scène” is, een beeld waarachter hij zijn afwezig ruimtelijk beleid nog beter kan wegstoppen. Kunt u mij van deze vrees afhelpen, mijnheer de Minister ?

De Voorzitter : Minister Akkermans heeft het woord.

Minister P. Akkermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik wil allereerst een misverstand uit de weg ruimen en duidelijk zeggen dat er nog altijd geen enkele conceptnota is goedgekeurd. Die conceptnota zal na bespreking in de Commissie voor ruimtelijke ordening van de Vlaamse Raad terug worden overgemaakt aan de Vlaamse Executieve. Een definitieve goedkeuring van een conceptnota zal maar eerst plaats vinden wanneer de Vlaamse Executieve daarover haar definitieve uitspraak heeft gedaan.

De Vlaamse commissie voor ruimtelijke ordening is te aanzien als een adviesorgaan ten behoeve van de Gemeenschapsminister bevoegd voor ruimtelijke ordening en via deze ten behoeve van de Vlaamse Executieve.

Het betreft een adviesorgaan en geen

Akkermans

overlegorgaan. Er werd dan ook de voorkeur gegeven aan een individuele aanduiding van personen eerder dan aan een aanduiding van vertegenwoordigers van belangengroepen.

Het betreft tevens een adviesorgaan ten behoeve van het beleid. Bij de aanduiding van de leden heeft men de voorkeur gegeven aan personen, die ofwel zelf in het beleid staan, ofwel daar zeer kort bijstaan. Dat uiteraard deze personen enig inzicht moeten hebben in de problematiek van de ruimtelijke ordening is nogal logisch. Evenwel is dit inzicht hebben niet noodzakelijkerwijze een zaak van diploma's alleen.

Ook ervaring, hetzij beroepservaring, beleidservaring of ervaring in één of andere sector die belangrijke ruimtelijke weerslag heeft is een belangrijk gegeven.

De klemtoon ligt derhalve eerder op de eigenschap inzicht te hebben in de beleidsproblematiek van de ruimtelijke ordening dan op deskundigheid in de wetenschap van de ruimtelijke ordening in strikte zin.

In de toelichtingsnota aan de Raad van State is gesteld dat de samenstelling gebeurt bij beslissing van de Vlaamse Executieve die de leden aanduidt uit de economische, socio-economische, socio-culturele en de beleidssector, op grond van hun interesse voor de ruimtelijke ordening op niveau van Vlaanderen en de daarmee gepaard gaande beleidsaspecten.

Zou ik uit de woorden van de interpellant mogen afleiden dat bijvoorbeeld een universiteitsprofessor, zij het in de economische wetenschappen, maar met ervaring in de ruimtelijke ordening, door zijn medewerking aan de toenmalige federatieschepen bevoegd voor de ruimtelijke ordening ervaring heeft opgedaan op het bovengemeentelijk vlak in de beleidsproblematiek van de ruimtelijke ordening, niet op hun plaats zijn in de Vlaamse commissie voor de ruimtelijke ordening ?

De inbreng van de deskundigen in de strikte betekenis, zijnde wetenschappelijk geschoolden in de materie van

de ruimtelijke ordening en de planologie, is volgens het samenwerkingsmodel gesitueerd bij de groep van de planners, als één van de drie hoofdfactoren in het planningsproces. De twee andere actoren zijn het beleid en de bevolking.

Bovendien kan de commissie, zo dit nodig mocht zijn, zich laten bijstaan door experts, die echter geen lid hoeven te zijn van de commissie maar die kunnen uitgenodigd worden om één of ander specifiek probleem toe te lichten.

De Voorzitter : De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, de Minister heeft mij juist een element in de hand gespeeld dat eigenlijk bevestigt wat ik daarnet heb gezegd, namelijk dat het leden zijn uit de politieke sector die lid zijn van de Vlaamse commissie voor de ruimtelijke ordening.

U citeert dan, mijnheer de Minister, twee leden die behoren tot de Volksunie in de hoop dat wij daarop niet zullen reageren met te zeggen dat het om twee ondeskundigen gaat. U citeert daar iemand die heeft meegewerkt aan de voorbereiding van de streekstudies en die ondervoorzitter is namelijk Jef Matton. U citeert ook een federatieschepen. Ik heb hier juist aangeklaagd dat het om een politieke samenstelling gaat. U speelt blijkbaar dat spel mee. U geeft een antwoord dat net hetzelfde is als het geciteerde antwoord van u aan de Vlaamse Federatie voor Planologie. Ik meen dat u nog geen antwoord hebt gegeven op het feit dat ik hier heb aangeklaagd dat het om een vertegenwoordiging gaat op basis van politieke partijen. Ik heb hier een document dat die samenstelling per politieke partij aantoont. Men is daar zeer voorzichtig geweest. Er zijn praktisch geen documenten beschikbaar. Er is daar veel telefonisch werk gebeurd. Ik beschik echter wel over een document waar die politieke verdeling aangeduid staat. Ik herhaal dat ik juist dat feit aanklaag. U gaat eraan voorbij. Het komt erop neer dat u wil verkrijgen dat, omdat het hier om twee leden van mijn partij gaat, ik toch niet zou durven zeggen dat het geen deskundigen zijn.

Dat is de bedoeling. Ik meen dat u daarmee zeer duidelijk aantoont dat u maar hebt aangeduid op basis van politieke partijen en dat de deskundigheid geen enkele tel heeft gehad, dat alleen de politieke vertegenwoordiging en de verdeling daaraan gehecht het belangrijkste aspect was. Wat deze mensen zijn is helemaal wat anders. Wanneer ze individueel worden bekeken dan stelt men vast dat er een aantal bij zijn die op het vlak van ruimtelijke ordening werkelijk lak hebben aan alles wat te maken heeft met de ruimtelijke ordening en zeker geen interesse en deskundigheid hebben op het vlak van ruimtelijke ordening, maar wel bepaalde belangengroepen vertegenwoordigen van politieke partijen. Dat is het juist dat wij hier aanklagen en waarop ik geen antwoord heb gekregen. Ik meen dat u het hebt gedaan door het feit dat u eigenlijk twee personen aanwijst die tot een bepaalde politieke partij behoren.

De Voorzitter : De heer Geyselings heeft het woord.

De heer F. Geyselings : Mijnheer de Minister, ik wens twee bedenkingen te maken.

Ten eerste, alles is te verklaren, alles is uit te leggen, u hebt ook geprobeerd dit te doen.

Ten tweede, op al mijn vragen werd niet geantwoord. Mag ik daarop een antwoord verwachten ?

Minister P. Akkermans : Ik zie niet in op welke vragen ik niet heb geantwoord.

De heer F. Geyselings : Waarom werden er geen ruimtelijke planners, boskundigen...

Minister P. Akkermans : Mijnheer Geyselings, dat is alleen te wijten aan het feit dat u een andere interpretatie geeft aan de deskundigen dan ik. Dit geldt eveneens voor de heer De Mol. Men is niet alleen deskundige omdat men planoloog is. Ik heb daarover een andere mening. Ik heb de indruk dat de leden van de Vlaamse Executieve die mening hebben gedeeld, aangezien ze mijn voorstel unaniem hebben aanvaard.

De heer F. Geyselings : Daarover ben ik het met u eens, maar dat had u daar-

Geyselings

net toch kunnen zeggen.

De Voorzitter : Mijnheer de Minister, verlangt u nog te antwoorden op de bedenkingen van de heer De Mol ?

Minister P. Akkermans : Neen, mevrouw de Voorzitter.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de verantwoordelijkheid van het polderbestuur en verband met de overstromingen te Denderbelle

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer De Mol tot de heer Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de verantwoordelijkheid van het polderbestuur in verband met de overstromingen te Denderbelle.

De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, in de week van 6 tot 11 februari 1984 overstroomde een deel van de deelgemeente Denderbelle, Lebbeke. Deze overstroming was niet louter veroorzaakt door hevige regenval, maar andere factoren speelden een rol. In Lebbeke - noch in de omringende gemeenten - behorende tot hetzelfde stroomgebied - waren er overstromingen. Enkel en alleen te Denderbelle.

De overstroming te Denderbelle is dan ook op zijn minst zeer opmerkelijk te noemen zodat de hevige regenval, het toenemen van de geurbaniseerde ruimte, het ophogen van natuurlijk ke overstromingsgebieden of onoordeelkundige werken aan beken en grachten hier bezwaarlijk als oorzaken kunnen vermeld worden.

Het Denderbelle Broek moet bij hevige regenval en bij hoogwaterstand van de Dender, het water bergen. Het

Broek heeft een enorme kombergingszodat men zich afvraagt wat de oorzaak van de overstromingen wel kan zijn.

Veel kan verklaard worden door de geplande sanerings- en waterbeheersingswerken aan de Pas- en Steenbeek in dit gebied. In de jaren '70 werden hier grootschalige werken voorzien; beekjes zouden rechtlijnige kanalen worden. Deze sanerings- en waterbeheersingswerken vormden echter een onderdeel van een plan waarvan reeds een belangrijk deel werd uitgevoerd. De bouw van een automatisch pompstation is er de oorzaak van dat men de geplande, onnodige werken aan het Pas- en Steenbeekbekken, wenste uit te voeren. Dit pompstation werd op dergelijk grote capaciteit gebouwd, dat het water kost wat kost naar het Denderbelle Broek moest gebracht worden. Maar zelfs dit was nog niet voldoende; de overcapaciteit van dit pompstation was dermate, dat de Vondelbeek - die tot een ander stroomgebied behoort - ookzoo nodig naar dit pompstation diende geloofd te worden. Dat door deze werken het natuur- en reservaatgebied totaal zou vernield worden, was voor sommigen blijkbaar een te verwaarlozen vaststelling. Maar, zelfs indien de Vondelbeek naar het Denderbelle Broek wordt gebracht, zal dit probleem niet opgelost zijn; immers het automatisch pompstation zou zeer snel de ontwatering - bij lichte regenval - veroorzaken. Hierdoor zou de uitdrijving van het Denderbelle Broek een feit worden. Het gevolg was dat het dure pompstation niet meer automatisch kon werken maar eenvoudigweg manueel bediend wordt. Het paradepaardje werd hierdoor herleid tot zijn ware proportie: de overcapaciteit van het pompstation kon hierdoor niet beter in 't licht gesteld worden.

Mijnheer de Minister, ik meen dat deze vaststellingen en analyses niet kunnen ontkend worden. Ze verklaren de overstroming niet direct maar ze zijn noodzakelijk om de verder ontwikkelde gedachten te begrijpen.

De grote kombergingscapaciteit van het Denderbelle Broek en de overcapaciteit van het pompstation kunnen de voorbije overstromingen niet verklaren. Deze overstromingen waren

slechts mogelijk indien, ofwel de kombergingscapaciteit werd overtroffen, ofwel de werking van het pompstation onvoldoende was. Deze beide factoren hebben duidelijk een rol gespeeld bij deze overstromingen. Eén van de belangrijkste oorzaken was echter het niet werken van het pompstation; volgens sommigen was dit pompstation defect, maar volgens anderen had men het pompstation gewoon niet in werking gesteld. Deze laatste verklaring is geloofwaardig omdat tien minuten na de melding het pompstation reeds werkte. Om het niet werken van het pompstation goed te praten, kan men bezwaarlijk afkomen met het feit dat het peil van de Dender te hoog was en dat pompen stroomafwaarts gevaar zou opleveren. Immers, naar gelang de getijden, was de waterstand van de Dender zeer laag. Het niet bedienen of in werking stellen van het pompstation is duidelijk de oorzaak van de wateroverlast, maar het is niet de enige. Immers, bij hoogwaterstand in het Denderbelle Broek en inzonder in de beken, dienen de keerdeuren te voorkomen dat water uit het Broek vloeit en overstromingen veroorzaakt. De keerdeuren op de waterlopen zijn in een slechte staat en zelfs dichtgeslibt zodat bij tegendruk van het water uit het Denderbelle Broek, deze deuren niet sluiten. Dit verwaarlozen van deze zo noodzakelijke infrastructuur kan men niet goedpraten; het is echter heel wat dramatischer dat de valdeuren die voor de ontwatering moesten zorgen, niet door de verantwoordelijke bediend werden. Door deze nalatigheid kon het water niet alleen zonder problemen uit het Broek stromen, maar werd zelfs een eventueel ontwateren onmogelijk gemaakt.

Mijnheer de Minister, niet alleen de fouten kunnen hier duidelijk aangevoeld worden; maar tevens kan de verantwoordelijkheid gesteld worden. De verantwoordelijkheid ligt bij het Polderbestuur dat door, enerzijds, verwaarlozing van de noodzakelijke herstellings- en onderhoudswerken en anderzijds het niet bedienen van de infrastructuur - pompstation en valdeuren - deze overstroming heeft veroorzaakt. Inderdaad, indien het Polderbestuur zijn verplichtingen en verantwoordelijkheden had opgeno-

De Mol

men, dan was er zeker geen wateroverlast geweest. De verantwoordelijkheid van het Polderbestuur is voor ons onomstootbaar te noemen ; het Polderbestuur is verantwoordelijk voor het onderlopen van woningen in de Kruisstraat, Bertstraat, Visstraat en Hoge Brug. Hoe het Polderbestuur de schadeëisen zal kunnen vergoeden, is echter de grote vraag. Immers, het is hier geen geval van heikracht, maar van verwaarlozing en duidelijk aanwijsbare fouten.

We hebben op gemeentelijk vlak reeds gewezen op het verkeerde van het overdragen van bevoegdheid aan een niet controleerbaar en niet verantwoordelijk te stellen orgaan ; we hebben steeds gesteld dat deze overdracht wel betrekking heeft op bevoegdheden, maar niet op verantwoordelijkheden. We zouden dan ook in dit kader willen pleiten voor een dringende herziening van de wetgeving op de polders en wateringen. Het overdragen van bevoegdheden aan organen die politiek niet controleerbaar en sanctioneerbaar zijn, is beslist af te wijzen. Het is duidelijk dat er nog andere belangen zijn dan deze van de directe eigenaars en gebruikers. Het voorbeeld van de overstromingen in Denderbelle illustreert dit op een zeer duidelijke wijze.

Met deze overstroming houdt de voorgestelde verbinding tussen de Vondelbeek en Steenbeek rechtstreeks verband ; een eventuele verbinding verhoogt het overstromingsgevaar voor Denderbelle. Kan men zich voorstellen wat er zou gebeurd zijn indien ook de Vondelbeek - via de voorgestelde verbinding met de Steenbeek - in Bellebroek had uitmond ? Dit had een ware ramp veroorzaakt ! Is het dan niet ontgoochelend om vast te stellen dat de duiker onder de Hoge Brug, dat is de Steenbeek, reeds nu te smal is ; deze duiker is minder dan een jaar geleden volledig vernieuwd.

Mijnheer de Minister, we menen dat het probleem kan opgelost worden door de Vondelbeek een afleiding te geven via de ontworpen Rijksweg 60, maar met het behoud van de huidige loop. Deze oplossing biedt vele voor-

delen, onder andere :

1. Naargelang de noodzaak kan de Vondelbeek rechtstreeks naar Vlasenbroek gebracht worden of kan ze via de oude loop in de Schelde-Dender uitmonden.

- **De heer J. Pede, Voorzitter, treedt op-nieuw als Voorzitter op.**

2. In bepaalde gevallen kunnen de twee lopen gebruikt worden.

3. Het afleiden brengt mee dat er een bij komende komberging is.

4. Via deze afleiding komt de Vondelbeek langs het waterzuiveringsstation ; de sterk vervuilde Vondelbeek kan voor de lozing in de Schelde, gezuiverd worden.

5. indien deze afleiding wordt aangelegd samen met de werken aan de RW 60 wordt voor een heel wat goedkopere en efficiëntere oplossing geopteerd.

In een antwoord op een vraag nummer 55 van 7 december 1983 werd het voorgestelde alternatief door u niet aanvaard maar het werd evenmin beslist afgewezen. We menen hier duidelijk aangetoond te hebben dat het afleiden van de Vondelbeek naar Denderbelle Broek totaal onaanvaardbaar is ; het verhoogt het gevaar voor overstromingen in Denderbelle drastisch. Mijnheer de Minister, we verzoeken u dan ook dringend dit voorgestelde alternatief grondig te bestuderen ; het is beslist onvoldoende de gemeente hiervoor aan te wijzen. De gemeente wordt op deze manier in de handen van een ontwerper geduwd ; een ontwerper die reeds bewees - bij de studie van de Pas- en Steenbeek dat zijn technische voorstellen totaal foutief en onrealistisch waren - kan bezwaarlijk een soelaas voor de gemeente betekenen.

Mijnheer de Minister, essentieel bij deze interpellatie is het vaststellen van de verantwoordelijkheid en het bepalen van de instantie die voor deze fouten moet opdraaien.

Als besluit van deze interpellatie dringen volgende vragen zich op :

1. Hoe kan de verwaarlozing en het niet bedienen van de infrastructuur verklaard worden ?

2. Hoe kan het polderbestuur verant-

woordelijk gesteld worden voor deze fouten ?

3. Wie zal er voor de veroorzaakte schade financieel moeten opdraaien ? Zal het de gemeente zijn ? Ik denk dat het Polderbestuur financieel niet in staat zal zijn dit te dragen.

4. Vindt u het ook niet noodzakelijk om de rol en de bevoegdheid van de Polders en Wateringen, dringend te herzien ?

5. Is het niet meer nodig om de afleiding van de Vondelbeek naar de Steenbeek te verwerpen en te opteren voor de voorgestelde afleiding langs RW 60 ? (**Applaus bij de VU**)

De Voorzitter : Minister Akkermans heeft het woord.

Minister P. Akkermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, er hebben zich inderdaad overstromingen voorgedaan in de vallei van de Pas- en Steenbeek, opwaarts van het Denderbellebroek, op het grondgebied van de gemeente Lebbeke, deelgemeente Denderbelle.

De keersluis op de Steenbeek in het Denderbellebroek is eigendom van het Ministerie van openbare werken. Zowel het onderhoud als de bediening van dit kunstwerk worden verzekerd door het Ministerie van openbare werken en niet door de Denderbellebroekpolder. Ook het pompstation op de Steenbeek aan de uitmonding in de Dender is eigendom van het Ministerie van openbare werken.

Alleen de bediening van het gemaal en niet het onderhoud werd toevertrouwd aan het bovengenoemde Polderbestuur.

Naar ik vernam is door een technische storing dit pompstation gedurende enkele uren buiten bedrijf geweest. Na melding door het Polderbestuur werd door de tussenkomst van het Ministerie van openbare werken het defect hersteld.

Uit de mij verstrekte informatie blijkt nergens de verantwoordelijkheid van het Polderbestuur voor deze overstromingen.

Het is het geachte lid wellicht bekend

Akkermans

dat de weersomstandigheden in de genoemde periode zo uitzonderlijk waren dat ook in andere stroomgebieden, algemeen verspreid in het Vlaamse Gewest, wateroverlast optrad.

Wat de oplossing van het Pas- en Steenbeekprobleem betreft, verwijst ik het geachte lid naar het tweede punt van mijn antwoord op zijn vraag nummer 55 van 7 december 1983.

Ik zal rekening houden met zijn suggesties en een werkgroep de opdracht geven een onderzoek in te stellen om uit te maken op welke manier deze situatie kan worden verbeterd.

De Voorzitter : De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol : Mijnheer de Minister, u zegt dat het niet de taak is van het Polderbestuur om de keerdeuren en de valdeuren te bedienen en dat het Ministerie van openbare werken daarvoor verantwoordelijk is. Dat is juist niet het geval. De praktijk leert ons dat zij werden bediend en onderhouden door het Polderbestuur. Ik zal daarover niet twisten. Het belangrijkste is dat het pompstation gedurende enkele uren niet heeft gewerkt.

Minister P. Akkermans : Het was te wijten aan een technische storing en ze werd hersteld door openbare werken.

De heer J. De Mol : Men heeft mij gezegd dat, tien minuten na de melding aan de verantwoordelijke, het pompstation onmiddellijk werkte. Dat heeft uiteraard te maken met de manuele bediening van het pompstation. Het is een automatisch pompstation maar vermits er overcapaciteit was, moest men het manueel bedienen. Men heeft verwaarloosd dat tijdig te doen.

De heer P. Akkermans : Ik zal het onderzoek ken.

Dekheer J. De Mol : Uit een grondig onderzoek zal blijken dat men het pompstation niet tijdig heeft bediend. Er waren juist geen uitzonderlijke weersomstandigheden en rekeninghoudend met de getijde van de Dender was de waterstand van dezelfde

Dender zeer laag. Maar in geen enkele gemeente in dit stroombekken, zelfs op de meest cruciale punten, is er enige overstroming gebeurd. De weersomstandigheden zijn niet de oorzaak maar wel het niet sluiten van de keerluizen en het niet werken van het pompstation.

De vraag is evenwel tot wie de mensen zich moeten wenden voor de vergoeding van de geleden schade. De schade is zeer duidelijk veroorzaakt door het niet werken van het pompstation en de keersluizen.

Minister P. Akkermans : Gaat het om een technische storing dan is het Ministerie van openbare werken verantwoordelijk. Als het zou zijn wat u zegt, maar dat betwijfel ik rekening houdend met mijn informatie, dan is de verantwoordelijkheid elders te zoeken. Volgens mijn inlichtingen is het Ministerie van openbare werken na melding, het technisch defect komen herstellen. Dat is mij duidelijk gezegd, dus kan ik veronderstellen dat er een defect was.

De heer J. De Mol : Mijnheer de Minister, ik kan u gewoon mededelen dat de bewoners van overstromde huizen de verantwoordelijke hebben opgebeld en tien minuten later werkte het pompstation. Het kan zijn dat er toevallig een defect was, maar dat betwijfel ik sterk.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer N. De Batselier tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de situatie van het personeel van de Dienst voor nijverheidsbevordering na de afschaffing en de regionalisering van bedoelde dienst

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer De Batselier tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de situatie van het per-

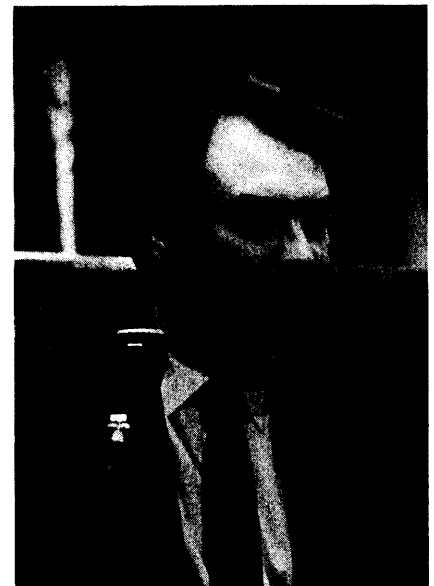
soneel van de Dienst voor nijverheidsbevordering na de afschaffing en de regionalisering van bedoelde dienst.

De heer De Batselier heeft het woord.

De heer N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, de Dienst voor nijverheidsbevordering wordt met ingang van 1 april 1984 opgeheven door het koninklijk besluit nummer 250 genomen in het kader van de bijzondere machten.

Het statutair personeel wordt vóór 1 april 1984 opgenomen in een tijdelijk kader, op te richten bij het Ministerie van economische zaken. Een gedeelte van dit personeel zal vervolgens aan de Gewesten worden overgedragen, bij toepassing van de gebruikelijke procedure.

Tijdens het overleg tussen de nationale regering en de Executieven werd voorzien dat het contractueel personeel eveneens naar de Gewesten zal overgeheveld worden, door overname van de huidige contracten, alhoewel

De heer N. De Batselier (SP) interpeleert Gemeenschapsminister en Executievevoorzitter G. Geens (CVP) over de situatie van het DNB-personeel

De Batselier

hier blijkbaar recent andere visies lopende zijn.

De mogelijke modaliteiten van overdracht dienen echter vastgelegd door overleg tussen de Dienst voor nijverheidsbevordering en de Gewesten. Dat is blijkbaar aan de gang.

In verband met de opheffing van de Dienst voor nijverheidsbevordering werd door de Vlaamse Executieve op 30 november 1983 een advies uitgebracht.

Op het niveau van het Gewest dient er over gewaakt te worden dat de elementen vervat in het advies vóór 1 april 1984 geconcretiseerd worden.

Op wie heeft deze overheveling betrekking? Het personeel van de Dienst voor de nijverheidsbevordering is samengesteld uit statutair en contractueel personeel. Het statutair personeel is onderverdeeld als volgt:

- het statutair operationeel personeel: een voorzitter, een ondervoorzitter, twee opdrachthouders - namelijk een ingenieur en een econoom - een hoofdvertaler-revisor, een bestuurssecretaris, een opsteller, in totaal zeven operationele statutaire personeelsleden;

- het statutair administratief personeel: een adviseur, een adjunct-adviseur, in totaal dus 9 statutaire personeelsleden.

Bij het contractueel personeel is de onderverdeling de volgende:

- operationele contractuele personeelsleden: tien technische en drie economische, dit betekent dertien in totaal;

- de administratieve contractuele personeelsleden: zes voor het secretariaat en zeven andere, in totaal dertien administratieve krachten. Het totaal van de contractuelen is dus 26, samen met het statutair personeel geeft dit een totaal van 35 personen waarop de door mij aangehaalde problematiek betrekking heeft.

Waarom vragen wij een maximale overheveling, omdat in de loop van

het bestaan van de nationale Dienst voor nijverheidsbevordering zich multi-disciplinaire teams, samengesteld uit ingenieurs en economen, onder leiding van het operationeel statutair personeel, een belangrijke know-how hebben opgebouwd, hetgeen aangetoond wordt door volgend kort overzicht van de taken, die hogergenoemd personeel, in het verleden, op zich heeft genomen:

Een eerste taak bestond in de analyse van problemen van industriële politiek en bedrijfseconomische aard.

Door de aard der dingen is de Dienst voor nijverheidsbevordering, hoofdzakelijk de Vlaamse tak, zich gaan specialiseren op elk facet van de industriële politiek in verband met de zogenaamde nationale sectoren, met uitzondering van de staalindustrie, met andere woorden:

- textielindustrie, inclusief machinebouw;
- glasindustrie;
- scheepsbouw en -herstelling;
- mijnbouw.

Sedert jaren heeft de Dienst voor nijverheidsbevordering zich een belangrijke know-how opgebouwd op het gebied van de energie, alle sectoren en problemen, inclusief zelfs de coëksindustrie.

Verder werden alle belangrijke sectoren, verantwoordelijk voor meer dan 85 procent van het BNP, doorgelicht in het kader van de studie industriële politiek.

Een tweede taak van de Dienst voor nijverheidsbevordering bestond erin, rond zogenaamde grote oriëntaties, uitwegen te zoeken voor industriële vernieuwing en nieuwe industrialisatievormen.

Grote oriëntaties, in het verleden, waren:

- de ontwikkeling van een leefmilieuindustrie, 1972;
- specialisatie in de voedingsindustrie, 1973;
- nieuwe telecommunicatiesystemen, optische vezels, enzovoort, 1973;
- vernieuwing van de transportindustrie, 1973;
- de industrialisatie van de bouw,

1972-1980;

- ontwikkeling van een offshore-industrie, 1974;
- de industrialisatie rond energievestigingen, 1974-1975;
- de veredeling van de zware petroleumfracties, 1974-1976;
- de industrialisatie van de microelectronica, 1976-1978;
- de rationalisatie rond de energiebesparingen, 1977-1982;
- de robottechnieken, 1978-1981;
- de economie en de recycling, 1983;
- de valorisatie van steenkolen, 1983.

Een derde taak lag in de opvolging van de technologische ontwikkeling, met onder meer haar weerslag op de industrialisatie. Voor ontwikkelingen werden octrooien genomen op Europees vlak. Vervolgens werd steeds gepoogd deze vernieuwing te industrialiseren.

Omgekeerd, op basis van zijn kennis en informatie over de technologie, werden contractuele programma's uitgevoerd voor industriële vernieuwing van een gewest, hoofdzakelijk gericht tot de KMO's.

Een vierde taak lag in het doorlichten van bedrijven voor rekening van financiële parastatalen, nationale of gewestelijke instanties.

De interesse van de DNB lag dan ook in het evalueren van het industriële patrimonium, in plaats van louter boekhoudkundige doorlichtingen.

De DNB heeft eveneens bijstand verleend bij de oplossing van problemen van industriële politiek die aan de regeringen werden gesteld.

Ook voor het Algemeen Bestuur van Ontwikkelingssamenwerking - ABOS - werden, in opdracht, industriële studies uitgevoerd.

Mijnheer de Minister, het vrijwaren van deze know-how kan alleen maar gewaarborgd worden door het behouden van de huidige symbiose tussen het huidige statutair en contractueel personeel, zowel operationeel als administratief.

Dit vrijwaren van de verworven know-how impliceert echter dat vóór 1 april 1984, datum waarop de DNB op nationaal vlak wordt afgeschaft, zowel het

De Batselier

statutair als het contractueel personeel naar het Vlaamse Gewest wordt overgeheveld, volgens de volgende modaliteiten :

- het statutair personeel door overheveling van het tijdelijk kader bij economische zaken naar het Gewest ;
- het contractueel personeel door het ondertekenen door het Gewest van contracten, die hen voortaan aan het Gewest binden, zoniet wordt de functionele band tussen statutair en contractueel personeel verbroken, waardoor de facto een einde wordt gesteld aan de specifieke werking van de Dienst voor nijverheidsbevordering. Bovendien ontstaat er een sociaal probleem voor de contractuelen.

Concreet kom ik tot volgende conclusies :

1. gezien de continuïteit van de Dienst slechts gewaarborgd is tot 1 april 1984, de effectieve overheveling van het personeel ten laatste op 1 april 1984 zou gebeuren ;

2. de overname van alle personeelsleden, zowel statutairen als contractuelen. Het probleem is het meest cruciaal voor het contractueel personeel, gezien de huidige werkgever, zijnde de DNB, op 1 april 1984 ophoudt te bestaan ;

3. het opstellen vóór 1 april 1984 van de documenten waarin de rechtszekerheid inzake geldelijk en pensioenstatuut voor het personeel gewaarborgd wordt.

Een vierde element is het feit dat de DNB een functionele eenheid zou moeten blijven. Graag zou ik van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve over deze concrete punten zijn visie willen vernemen, alsook zijn concrete voorstellen en zijn timing.

Mijnheer de Minister, met een dienst die in de industriële politiek een belangrijke kennis heeft verworven, hebben wij het voordeel dat er in Vlaanderen een sterk gespecialiseerde eenheid bestaat. Inderdaad, de aamse elementen in de Dienst voor lijverheidsbevordering heben gelukkig gekozen, niet alleen voor de na-

tionale sectoren, maar ook voor de vernieuwde technologieën. Wij kunnen inzake industrieel beleid deze mensen heel goed benutten, maar het probleem mag zich niet beperken tot de statutairen. Het is inderdaad precies een kenmerk van deze dienst dat er, via de contractuelen heel wat bijkomende know-how aanwezig is ; zij hebben daarvoor deze contracten aangegaan.

Inzake de financiering blijft er nog een probleem dat nog niet werd afgehandeld, maar dat - indien ik goed geïnformeerd ben - opnieuw op de vergadering van 13 maart zal worden besproken, namelijk de keuze tussen een financiering via de *ristorno's* of via het aantal functies dat overkomt.

In beide gevallen echter heeft de Vlaamse Gemeenschap voldoende middelen om het personeel integraal over te nemen. Wij willen vragen dat u ons vandaag de waarborg zou geven dat vóór 1 april 1984 zowel het operationeel en administratief statutair personeel als het operationeel en administratief contractueel personeel onder dezelfde voorwaarden zou worden overgenomen door de Vlaamse Gemeenschap. (**Applaus bij de SP**)

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, zoals de interpellant heb ik ook geen enkele moeite om het werk van de Dienst voor nijverheidsbevordering te erkennen en om de cohesie van deze ploeg in het kader van de beslissing tot regionalisering van de dienst te waarborgen. Ik zal de drie door hem gestelde vragen systematisch beantwoorden, uitgaande van een algemene bekommernis die wij beiden delen. Zijn vierde vraag lijkt mij evenwel een synthese van de drie andere.

Ten eerste, is er de effectieve overheveling van het personeel ten laatste op 1 april 1984.

Ik beperk mij hier voorlopig tot het statutair personeel omdat het probleem van het contractueel personeel door de heer de Batselier in zijn tweede vraag als het meest cruciaal werd aangeduid.

Op 6 februari 1984 werd in het Overlegcomité eenakkoord bereikt over de overdracht van het statutair personeel en dit in uitvoering van artikel 1, § 3 van het koninklijk besluit nummer 250 van 31 december 1983 tot opheffing van de Dienst voor nijverheidsbevordering. Dit artikel bepaalt dat het statutair personeel van de Dienst voor nijverheidsbevordering vóór 1 april 1984 overgedragen wordt op een tijdelijk kader, voor dit oogmerk opgericht bij het Ministerie van economische zaken.

De uitvoeringsprocedure waarover, zoals gezegd, een akkoord werd bereikt, situeert zich uitsluitend op nationaal vlak en omvat drie stadia.

Ten eerste, een koninklijk besluit tot aanvulling van de personeelsformatie van het Ministerie van economische zaken met een aantal tijdelijke betrekkingen gelijk aan het aantal statutaire DNB-ambtenaren.

De syndicale raad van advies van het Ministerie van economische zaken bracht hierover reeds een advies uit en alles wijst erop dat de betrokken personeelsleden op 31 maart 1984 de hoedanigheid van rij kspersoneelslid zullen hebben verkregen.

Ten tweede, overheveling, overeenkomstig het koninklijk besluit van 24 november 1981, naar de nationale ministeries van de Gemeenschappen en de Gewesten. Ik bedoel hier wel duidelijk nationale ministeries aangezien wij met betrekking tot deze operatie dit departement fictief in stand moeten houden.

Ten derde, op grond van artikel 88 § 2 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 worden de personeelsleden overgedragen aan de Vlaamse Executieve.

Gelet op het feit dat de laatste twee fasen uitsluitend een juridisch-technisch belang hebben en de eerste fase volstaat om te voldoen aan artikel 1, § 3 van het koninklijk besluit nummer 250, zullen er hier geen problemen oprijzen en kunnen de 9 statutaire personeelsleden worden voor de Vlaamse Gemeenschap en korte tijd later overgedragen worden aan de Vlaamse Executieve.

Geens

De tweede vraag betreft de overname van alle personeelsleden-

Terecht beweert de interpellant dat het probleem voor het contractueel personeel het meest cruciaal is, daar de huidige werkgever op 1 april 1984 ophoudt te bestaan. In tegenstelling tot de procedure waarbij het statutair personeel zal worden overgedragen aan de Executieven, werd binnen het Overlegcomité van 6 februari 1984 geen akkoord bereikt over de financiële aspecten van de opheffing van de Dienst voor nijverheidsbevordering.

Mijn standpunt is duidelijk : indien de beslissing van het Ministerieel comité voor de institutionele hervormingen van 8 maart 1983 wordt uitgevoerd - en deze beslissing behelst dat een passend bedrag aan aanvullende *ristorno's* ter beschikking zal worden gesteld van de gewesten ten einde hen toe te laten de activiteiten van operationale cel van de Dienst voor nijverheidsbevordering over te nemen ; trouwens de uitvoering ervan is aangekondigd in de algemene toelichting op de rijksmiddelenbegroting 1984 - zullen alle contractuele personeelsleden worden overgenomen. Dit is geconditioneerd door het nakomen van de verbintenis van de nationale regering geformaliseerd in een besluit van het Ministerieel comité voor de institutionele hervormingen van 8 maart 1983, maar, zoals gezegd, deze is opgenomen in de algemene toelichting en in de rijksmiddelenbegroting waarbij 119 miljoen frank aan bij komende *ristorno's* aan de Gewesten werden toegekend voor de regionalisering van de Dienst voor nijverheidsbevordering. In dit geval bestaat voor mij geen enkel probleem.

Als verantwoordelijk Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid wil ik trouwens de grote behoefte aan ingenieurs in onze administratie beklemtonen. Inderdaad, wij wensen niet industrie-gericht onderzoek te bevorderen. De onderzoeksresultaten wensen wij te valoriseren. Wij hebben nood aan ingenieurs voor het onderzoeken van ingediende dossiers in verband met prototypesteun. De noodzaak doet zich voor om bij het onderhandelen met buitenlandse

kandidaat-investeerders te kunnen beschikken over hoog-technische, enkel door ingenieurs te verstrekken, gegevens. Dit alles sluit aan bij datgene wat ik ter inleiding heb gezegd.

Het derde punt is van administratieve aard, met name het opstellen vóór 1 april 1984 van de documenten waarin de rechtszekerheid inzake geldelijk en pensioenstatuut voor het personeel wordt gewaarborgd.

Het contractueel personeel zal na het akkoord over de financiële regeling in verband met de opheffing van de Dienst voor nijverheidsbevordering, overgenomen worden door een bijvoegsel aan de individuele arbeidsovereenkomsten. De nodige documenten liggen daarvoor klaar.

Het statutair personeel verkrijgt, zoals gezegd, de hoedanigheid van rijkspersoneelslid en naderhand van personeelslid van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij hebben inderdaad een gemeenschappelijk statuut. Door dit feit wordt de pensioenregeling van het personeel der ministeries op hen toepasselijk, hetgeen ongetwijfeld tegemoetkomt aan de wensen van de geïnteresseerde personeelsleden.

Ziedaar het antwoord op de drie vragen. De vierde vraag is overbodig. Inderdaad, ik heb gezegd dat zulks uitgaat van de algemene bekommernis om de coherentie van deze ploeg te garanderen. Dit is vanzelfsprekend ook mijn eigen inzicht. Beschikkingen die werden getroffen, moeten tot doel hebben dit ook te realiseren.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer G. Cardoen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over het waterbeleid in het Vlaamse Gewest

De Voonitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Cardoen tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en on-

derwijs, over het waterbeleid in het Vlaamse Gewest.

De heer Cardoen heeft het woord.

De heer G. Cardoen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, bij wijze van inleiding wens ik eraan te herinneren dat vóór 1983 - hierbij ga ik een beetje terug in de geschiedenis - de drinkwatervoorziening een louter gemeentelijke aangelegenheid was. Het opleggen van deze verplichting aan de gemeenten bleek nochtans een onvoldoende maatregel. In 1913 waren er op 7,5 miljoen inwoners, die ons land toen telde, slechts 3 miljoen, die van de voordelen konden genieten van drinkwaterdistributie. In deze context is het dan ook begrijpelijk dat de regering tijdens de parlements zitting van 1911-1912 de verbintenis had aangegaan op grondige wijze de kwestie te onderzoeken van de oprichting van een centrale instelling, waaraan de zending zou worden toevertrouwd, in het belang van eenieder, de watervoorziening te verzekeren in het hele land. Deze intentie leidde dan ook tot de wet van 26 augustus 1913, waarbij de Nationale Maatschappij der Waterleidingen werd opgericht.

Sinds haar oprichting heeft de Nationale Maatschappij der Waterleidingen zich dan ook ontwikkeld tot een instelling die instaat voor de drinkwatervoorziening in een groot deel van het land.

Welke is de huidige toestand inzake waterbedeling en welke zijn de mogelijkheden tot uitbreiding van de produktie ? Het lijkt mij daartoe noodzakelijk voor elke provincie afzonderlijk de huidige toestand en de mogelijke uitbreiding toe te lichten. Ik zal hier de toestand analyseren voor elk van onze Vlaamse provincies.

Wat West-Vlaanderen betreft voert de TMVW in de huidige toestand al het water aan van buiten de provincie, via Oost-Vlaanderen.

De NMW heeft eigen winningen, die gedeeltelijk in West-Vlaanderen en gedeeltelijk in Henegouwen liggen.

In 1982 werden er 35.396.334 m³ opgepompt waarvan 19.925.603 m³ - dit

Cardoen

is meer dan de helft – afkomstig zijn van winningen op Waals grondgebied.

Zo was de NMW in West-Vlaanderen in 1982 voor circa 40 procent van zijn behoeften afhankelijk van winningen op Waals grondgebied, hetgeen overeenstemt met circa 36.000 m³ per dag. Deze winningen hebben echter het ernstig nadeel gelegen te zijn binnen de invloedssfeer van gebeurlijk in zijpelend beoedeld Scheldewater. West-Vlaanderen heeft er dus alle belang bij als tegenhanger nieuwe wingebieden aan te boren.

Hoe kan West-Vlaanderen dit doen ? De TMVW is betrokken bij de ontzouting van zeewater te Oostende. De NMW heeft nog de volgende mogelijkheden.

Voor grondwater zijn er nieuwe putten in het gebied buiten voormelde invloedssfeer. De mogelijke productie bedraagt ongeveer 10.000 m³ per dag.

Voor het oppervlaktewater denken wij onder meer aan de uitbreiding van Blankaart II dat als groot bouwkundig werk van nationaal belang bij koninklijk besluit van 8 november 1983 vastgesteld is. Dit koninklijk besluit slaat ook nog op een aantal belangrijke werken binnen andere Vlaamse provincies. Blankaart II maakt ook deel uit van het PI-programma. Mijn vrees is dat er onvoldoende financiële mogelijkheden zullen zijn om dat ganse programma af te werken. Dit geldt ook voor het programma met betrekking tot de waterwinning en de waterbehandeling. Deze ganse infrastructuur zou voor een deel op de helling kunnen komen te staan. Vandaar mijn vrees voor een aantal uitbreidingsmogelijkheden voor deze en ook andere provincies.

Wat de huidige toestand in Oost-Vlaanderen betreft heeft het de TMVW een eigen winning in Henegouwen. Het overige water wordt aangekocht bij de BIW en bij de AWW.

De NMW beschikt voor het Land van Waas en het Meetjesland over eigen winningen in Oost-Vlaanderen. Voor de linker Scheldeoever neemt de

NMW een zekere hoeveelheid water af van de AWW. Het water voor de zuidelijke Denderstreek komt uit eigen winningen in Henegouwen.

Wat is nu onder meer de uitbreidingsmogelijkheid voor Oost-Vlaanderen alsmede voor het Pajottenland, dat tot het zuid-westelijk gedeelte van Brabant behoort ?

De TMVW wenst een spaarbekken op te richten in de Zwalmstreek. De mogelijke productie bedraagt ongeveer 50.000 m³ per dag.

De NMW heeft twee spaarbekkens ontworpen, met name een op de Markvallei te Moerbeke-Geraardsbergen en een uitbreiding van Kluizen I met Kluizen II met mogelijke meerproductie. Kluizen II is eveneens als groot waterbouwkundig werk van nationaal belang vastgesteld bij koninklijk besluit van 8 november 1983.

En hier wens ik onder meer van deze gelegenheid gebruik te maken, om de aandacht van de Minister te trekken op een probleem dat mij bijzonder nauw aan het hart ligt met name de drinkwatervoorziening in het Pajottenland en Zuid-Oost-Vlaanderen, een gebied dat voor het grootste gedeelte verzorgd wordt door de NMDW. Het water dat er bedeed wordt, is afkomstig uit de provincie Henegouwen. Het water wordt opgepompt uit putten te Maffle, Montignies-les-Lens en uit de steengroeven te Neufvilles.

Reeds in 1978 was de productie ongeveer op niveau van het verbruik. Men verwacht zowel voor het Pajottenland als voor Zuid-Oost-Vlaanderen – de streek van Geraardsbergen – een jaarlijkse stijging van 5 à 6 procent per jaar. Het is nu reeds zo dat bij aanhoudend droogweer, er een tekort aan drinkwater in ons gewest bestaat.

Voor het jaar 1990 mag men rekenen op een supplementaire waterbehoefte van 16.000 m³ per dag – 1990 ligt niet meer zo ver af en vandaar mijn grote zorg. Wil men het gebied op het vlak van drinkwatervoorziening veilig stellen, dan dient dringend werk gemaakt van een nieuwe produktie-eenheid van zowat 20.000 m³ per dag.

Studies, uitgewerkt door de nationale

maatschappij, hebben aangetoond, dat met de oppervlaktewatervoorziening op de Markrivier deze doelstelling kan bereikt worden. De realisatie van een drinkwaterproductiecentrum in de Markvallei is van zeer dringende aard willen wij de bevolking in voldoende mate kunnen voorzien van drinkwater.

Reeds in september 1979 werd in het bevoegd Ministercomité de hoogste prioriteit toegekend aan de afvalwaterzuivering in de Markvallei.

Mijn vraag ligt voor de hand : welke zijn uw vooruitzichten om voor de nabije en ook verdere toekomst de drinkwatervoorziening in Zuidelijk Oost-Vlaanderen en het Pajottenland veilig te stellen ?

Antwerpen. a. Huidige toestand. De AWW heeft twee oppervlaktewaterwinningen (Walem-Notmeir en Oelegem) die allebei water nemen uit het Albertkanaal.

De PIDPA heeft eigen grondwaterwinningen en krijgt ook water geleverd door de NMW. Daarenboven wisselen de AWW en PIDPA onderling een nagenoeg gelijke hoeveelheid water uit.

b. Mogelijke uitbreiding. De PIDPA kan nog nieuwe grondwaterwinningen oprichten. Door de bouw van twee doorstroombekkens – Broechem en Walem – tracht de AWW haar productie veiliger te stellen. Deze bekkens brengen echter geen of weinig verhoging van de productie mee.

Beide spaarbekkens zijn eveneens vastgesteld als groot waterbouwkundig werk van nationaal belang bij koninklijk besluit van 8 maart 1983.

Brabant. a. Huidige toestand. De NMW heeft eigen winningen waarvan ongeveer 30 procent in Waals Brabant. In 1982 waren van de 34.368.195 m³ gewonnen water 22.691.852 m³ afkomstig uit Vlaams Brabant.

De TMVW neemt water af van de BIW. De BIW heeft haar winningen in Wallonië. Dit heeft de jongste tijd aanleiding gegeven tot heel wat discussies over het winnen van water uit de Maasrivier-Taillefer.

Cardoen

b. Mogelijke uitbreiding. De NMW plant nieuwe grondwaterwinnings met een mogelijke verhoging van de productiecapaciteit van 30.000 m³ per dag in Vlaams Brabant en wil ook een spaarbekken bouwen op IJse. Dit spaarbekken zou een productie kunnen opleveren van ongeveer 25.000 tot 30.000 m³ per dag.

Ook de krijtlaag die doorloopt tot in Vlaams Brabant zou kunnen aangesproken worden, welke een capaciteitsverhoging zou kunnen opleveren van ongeveer 20.000 m³ per dag.

De krijtlaag bevindt zich op de taalgrens maar op Waals grondgebied. Er zou moeten worden gedacht aan een uitbreiding ten Zuiden van Leuven zodat water kan worden gewonnen op Vlaams grondgebied in de omgeving van Sint-Agatha, Rode en Korbeek-Lo.

Limburg. a. Huidige toestand. De NMW heeft eigen grondwaterwinnings hoofdzakelijk in Limburg en 8 procent in Wallonië. Enkele regioën hebben een eigen winning ook in Limburg en krijgen daarenboven water geleverd door de NMW.

b. Mogelijke uitbreiding. Volgens de gegevens waarover op dit ogenblik kan beschikt worden, laten de grondwaterlagen nog volgende mogelijkheden toe.

1. Voor de krijtlagen. Daar deze laag vrijwel aan de grens van haar mogelijkheden is, zijn nog slechts beperkte uitbreidingen toegelaten, namelijk te Bilzen - Waltwilder - en te Kortesse - Vliermaar en Wintershoven.

2. Voor de Diestiaanwaterlaag te Lommel.

3. Voor het Maasgrind te Maasmechelen - Eisden - en in de Maasvallei.

Dit alles laat mij toe te besluiten dat in Limburg nog uitbreidingsmogelijkheden voor grondwater zijn van een capaciteit van ongeveer 100.000 m³ per dag.

Bovendien zou nog oppervlaktewater kunnen gestockeerd worden in een bekken op te richten in Boorseme, dat

bij machte zou zijn om 140.000 m³ per dag te leveren.

Indien dit oppervlaktewater in Boorseme zou behandeld worden zou zeker een gedeelte hiervan in de toevoerleiding Eisden-Ternat kunnen gepompt worden, en zou water van betere kwaliteit en betere prijs vanuit Limburg kunnen aanvoeren.

Wijziging in de toekomstige structuur van de waterbedeling in het Vlaamse Gewest. Wij moeten enkele fundamentele wijzigingen in overweging nemen.

Ik herinner eraan dat binnen het raam van de hervorming der instellingen de verantwoordelijkheid inzake het waterbeleid, zowel op vlak van productie als van waterdistributie, grotendeels werd geregionaliseerd. De bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen heeft de waterproductie en watervoorziening nu toevertrouwd aan de Gewesten. Daar toe behoren echter niet :

a. het tot stand brengen van grote waterbouwkundige werken van nationaal belang, de subsidiëring van die grote werken alsook het beheer ervan, dit is het toezicht, het onderhoud en de technische controle van het bouwwerk, wanneer het niet gaat om de productie en de voorziening van het drinkwater en de controle van het op peil houden van de waterstand ;

b. de technische reglementering inzake drinkwater, met inbegrip van de minimumnormen. Hieruit volgt dat de verschillende Gewesten hun eigen waterbeleid dienen uit te stippelen, met inbegrip van het vaststellen van programma's van de grote waterbouwkundige werken, zowel wanneer ze van gewestelijk belang zijn als ze van nationaal belang dienen verklaard te worden in overeenstemming tussen de Executieven en de nationale overheid, zie daartoe artikel 6, § 5, 2° lid van dezelfde bijzondere wet van 8 augustus, 1980 tot hervorming der instellingen.

Uit deze wet van 1980 vloeit voort dat de Nationale Maatschappij der Waterleidingen bij de uitoefening van haar wettelijke taak nu werkzaam is op een domein dat tot de bevoegdheid van de

Gewesten behoort. In Vlaanderen oefent de NMW bijgevolg taken uit die krachtens de wet van 1980 in beginsel een gewestelijke aangelegenheid zijn. Er werd langs Vlaamse zijde reeds een decreet goedgekeurd dat deze situatie wil verhelpen en dat een gewestinstelling opricht die op de bevoegdheids-terreinen van het Vlaamse Gewest de taak van de Nationale Maatschappij moet overnemen.

Aldus zal, mits enkele correcties en aanvullende besluiten, het waterbeleid naar de Gewesten zijn toegevoerd. Ik zou het regeerakkoord van de Vlaamse Executieve in herinnering kunnen brengen. Ik doe dat niet want de Minister kent de tekst beter dan ik.

Deze tekst is mijns inziens zeker meer concreet dan de tekst in vorige regeerakkoorden. Dit is trouwens begrijpelijk in het licht van de jongste grondwetswijziging en de wetten tot hervorming der instellingen.

Hierna wil ik een bijdrage leveren die tot doel heeft een klaarder inzicht te geven inzake het te voeren waterbeleid in Vlaanderen en dan meer bepaald door drinkwaterbedeling. Meeteens wens ik enkele beschouwingen voorop te stellen aangaande mogelijke oplossingen en het antwoord van de Minister hierover te vernemen.

Welke zijn nu de mogelijke krachtlijnen die kunnen leiden tot een optimaal Vlaams waterbeleid.

Samengevat zijn deze krachtlijnen mijns inziens de volgende :

- onafhankelijkheid van Wallonië ;
- gesteund op diversificatie ;
- leidend tot een eenvormig tarief ;
- gesteund op een degelijke administratieve en technische structuur ;
- gepaard gaand met het zuiveren van het stroomgebied.

Ik wil deze opgesomde krachtlijnen nu verduidelijken :

a. Een waterbeleid onafhankelijk van Wallonië. In een voorgaand hoofdstuk toonde ik aan dat het Vlaamse Gewest nog steeds voor een belangrijk deel van zijn watervoorziening afhankelijk is van Wallonië. Uit de beschrijving en opsomming van de nog te ontgin-

Cardoen

nen waterwingebieden, zowel voor grondwater als oppervlaktewater, blijkt dat Vlaanderen op korte termijn, totaal onafhankelijk van Wallonië, in zijn eigen behoeften kan voorzien. Deze vaststelling stelt het Gewest Vlaanderen in een gunstige onderhandelingspositie ten opzichte van het Gewest Wallonië, indien over zekere waterleveringen zou dienen te worden onderhandeld, wanneer zou blijken dat eventueel een of andere waterlevering uit Wallonië gunstiger zou uitvallen voor het Vlaamse Gewest dan over te gaan tot eigen realisatie.

Er mag echter niet uit het oog worden verloren dat ook de onafhankelijkheid ten opzichte van het andere Gewest politiek zeer belangrijk is. Een te grote afhankelijkheid van het ander Gewest, zelfs aan gunstiger voorwaarden, leidt tot het geven van belangrijke drukkingsmiddelen aan een eventuele tegenstander in geval van geschillen. Het staken van waterleveringen, zelfs voor korte tijd, kan leiden tot grote technische werkloosheid in het andere Gewest.

In het kader van de onafhankelijkheid is het mijn inziens ook belangrijk dat duidelijk gesteld wordt dat de winnings- en toevoerinfrastructuur, verwezenlijk door Vlaamse gemeenten met Vlaams geld op Waals grondgebied, steeds eigendom moeten blijven van het Vlaamse Gewest dat ook het beheer en de exploitatie ervan volledig in handen moet kunnen blijven houden.

b. Een waterbeleid gesteund op diversificatie. Dit algemeen geldend principe is ten zeerste gewenst in het waterbeleid. Een waterbeleid gesteund op de leveringen afkomstig van één grote mastodont met grote aanvoerleidingen, kan ingeval van ramp hetzij in de productie, hetzij in de toevoer, leiden tot een catastrofe en ontredde- ring van de hele waterbevoorrading in Vlaanderen. Vandaaruit meen ik dat over het ganse Vlaamse Gewest verspreid, productiecentra dienen opgericht te worden. Dit is mogelijk en werd in een voorgaand hoofdstuk aangetoond, met name in West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Brabant, Ant-

werpen en Limburg.

c. Een waterbeleid leidend tot een eenvormig tarief van waterverkoop. Eén van de belangrijkste opgaven die horen bij een optimaal waterbeleid is het bereiken van een eenvormig tarief van waterverkoop.

Voor een niet-ingewijde in de exploitatiekosten en investeringslasten van een waterleidingsdienst, blijft het onbegrijpelijk dat in twee aanpalende gemeenten een verschillend watertarief van toepassing is, en nog meer in fusiegemeenten, waar in de deelgemeenten verscheidene tarieven toegepast worden.

Deze verscheidenheid is echter te wijten aan het bestaan van een afzonderlijke rekening per gemeente of groepering van gemeenten. De NMW heeft reeds, in de mate van het mogelijke, een eenheid binnen zijn diensten willen bewerkstelligen door van kleine groeperingen van gemeenten te streven naar grote entiteiten. In haar Vlaamse diensten zijn er slechts één of ten hoogste twee tarieven meer van toepassing per provincie. Tussen de waterbedelingsmaatschappijen onderling is er echter geen enkele gelijkstelling in het vooruitzicht.

Hoe kan dit nu verholpen worden ? Vooreerst wil ik even onderzoeken hoe een tarief wordt vastgesteld.

Zoals ik bij het begin van mijn uiteenzetting heb gezegd, is de waterbedeling inderdaad een gemeentelijke aangelegenheid. Dit wil zeggen dat de maatschappijen in plaats van de gemeente en voor haar rekening de waterbedeling verzorgen op haar grondgebied. Deze waterbedeling heeft :

a. exploitatiekosten, zijnde productie van water, toevoer, bedeling, drinkbaar houden, boekhouding bijhouden, opmaken facturen en de inning ervan ;

b. investeringskosten. Deze kosten dienen verhaald te worden op de verbruikers volgens een formule die zo eerlijk mogelijk deze kosten verdeelt, namelijk het tarief.

Dit tarief kan van gemeente tot gemeente, van dienst tot dienst en van maatschappij tot maatschappij gron-

dig verschillen naargelang de gedane kosten verschillen. Zo zou een maatschappij haar water goedkoper kunnen winnen dan een andere maatschappij die gebonden is aan een dure wateraankoop. De investeringslasten verschillen grondig en liggen veel hoger in landelijke gemeenten dan in gemeenten met een meer gesloten bouwstructuur of in een stad. Hier moet het solidariteitsprincipe spelen.

Een oplossing zou bijgevolg dienen te worden gezocht in volgende zin : ofwel het egaliseren van de verschillen in deze kosten door subsidiëring, ofwel het invoeren van een solidariteitsprincipe voor alle verbruikers, ofwel het toepassen van een eenvormig tarief voor alle verbruikers in het Vlaamse Gewest en het eventueel verlies dat voortspruit uit de lagere inkomsten te wijten aan dit tarief door de gemeente of een ander overheidslichaam laten dragen.

Het zou aangewezen zijn deze vrij complexe aangelegenheid te laten onderzoeken door een commissie die niet alleen uit technici maar ook uit mensen die onmiddellijk betrokken zijn bij het lokaal beleid, is samengesteld. Deze zou het probleem kunnen onderzoeken en voorstellen formuleren voor het nemen van beleidsopties. En hier pleit ik dan in het bijzonder voor reële inspraak van onze gemeenten. Ook in de besluitvorming moet de stem van onze gemeentebesturen mede bepalend zijn.

Onze nieuwe instellingen in Vlaanderen mogen niet vervallen in een maar al te vaak gekende situatie, waar de beslissingen door het centrale gezag worden genomen en aan de lokale besturen zonder meer worden opgedrongen. Medebeheer van onze gemeenten impliceert een decentraliseren van een aantal bevoegdheden naar deze gemeenten. Ook hier dus geen Vlaams centralisme ! Men heeft destijds de fusie van gemeenten ingevoerd met de bedoeling sterke, bestuurskrachtige entiteiten tot stand te brengen. Op het gebied van de watervoorziening, een bij uitstek gemeentelijk aangelegenheid, mogen wij dan ook onze gemeentebesturen niet voor schut zetten.

Ik wil ook nog iets zeggen over het so-

Cardoen

ciale tarief, al zal mijn voorstel terzake u misschien wel wat voortvarend lijken, mijnheer de Minister.

In de huidige economische crisis worden vele bejaarden en gehandicapten met geringe inkomsten zwaar getroffen. Voor de telefoon wordt nu reeds een sociaal tarief toegepast. Mijns inziens is het wenselijk dit ook in te voeren voor het drinkwater. Daartoe zou dringend een decreetgevend initiatief moeten genomen worden.

Mijnheer de Minister, acht u een dergelijke maatregel mogelijk ? Zal u daartoe een initiatief nemen of laat u dat liever over aan de nieuwe Vlaamse Watermaatschappij ?

Een waterbeleid gesteund op een degelijke administratie en technische structuur. Op dit stuk werden reeds duidelijke beslissingen genomen. Het regeerakkoord spreekt immers over een beperkt aantal waterdistributie-maatschappijen met een homogeen gebied.

Dit betekent ondubbelzinnig dat de plaatselijke regieën en kleinere maatschappijen dienen opgenomen te worden in een groter geheel. Deze duidelijke keuze is volkomen verantwoord. Aan wat ik daarstraks heb vermeld, voeg ik nog toe dat een kleine maatschappij onmogelijk kan beschikken over het technisch en administratief personeel om een modern waterbedrijf te beheren. De optimale structuur van de waterbedeling in Vlaanderen gaat dus duidelijk in de richting van de hergroepering rond vier grote maatschappijen, namelijk :

- de NMW - Nationale Maatschappij der Waterleidingen, welke eerlang zal gesplitst worden in een Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening en een Waalse ;
- de TMVW - Tussengemeentelijke Maatschappij der Vlaanderen voor Waterbedeling ;
- de AWW - Antwerpse Waterwerken ;
- de PIDPA - Provinciale Intercommunale Drinkwatermaatschappij der Provincie Antwerpen.

Mijnheer de Minister, er blijft nog een

probleem in Brabant, dat mij bijzonder nauw aan het hart ligt omdat het raakt aan de belangen van de inwoners van de rand van Brussel, namelijk de Vlaamse gemeenten die ingelijfd zijn bij de Brusselse Intercommunale Watermaatschappij. Wij weten dat de tarieven er vrij hoog uitvallen, mede door het feit dat de aankoop van de waterwinning bijzonder duur uitvalt. Ik kan me ook niet inbeelden dat die gemeenten van het Vlaamse Gewest in de toekomst nog langer zouden blijven behoren tot de BIWM, ten eerste wegens de verfransende invloed van de BIWM en ten tweede - zoals ik reeds zei - wegens de zeer hoge tarieven.

Het lijkt mij ook niet wenselijk stafpersoneel van de BIWM te laten overnemen door de maatschappij die voor Vlaams Brabant zou bevoegd worden, want de lonen bij de BIWM zijn veel hoger dan bij de NMW en bij de TMVW. de lonen van deze laatste twee optrekken tot het peil van de BIW is waarschijnlijk niet verwezenlijikbaar op korte termijn.

Op die wijze zou de BIWM de weinige Nederlandstalige ambtenaren die ze heeft nog kwijtraken, daar waar men juist het tegenovergestelde moet bestrachten.

Een vijfde en laatste niet onbelangrijk punt is het nastreven van een waterbeleid, gepaard gaand met het zuiveren van een stroomgebied. Ik ben bijzonder blij dit niet onbelangrijke dossier betreffende de waterzuivering te hebben ontvangen. Ik wil u daarvoor oprecht feliciteren omdat het precies op tijd komt. Ik meen dat gans Vlaanderen blij en gelukkig mag zijn dat u zich op die manier inzet. Meteen hebt u de belofte gedaan om er werk van te maken. U wenst deze materie ook vrij spoedig zowel in de Commissie als in de Vlaamse Raad te krijgen. Ik meen dat het inzake het waterbeleid nuttig is tegelijkertijd te kunnen denken aan een waterzuiveringssysteem dat gans Vlaanderen omvat en aan de nieuwe waterwinningen die we moeten tot stand brengen. Ook hier zullen wij een aantal prioriteiten moeten vastleggen : de IJzer en zijn bijrivieren ter bevoorrading van het spaarbekken de Blankaart ; de zuivering van de Bo-

venschelde voor de voeding van het kanaal Kortrijk-Bossuit ; de Zwalm voor het ontworpen spaarbekken van de TMVW ; de Edebeek of de Cale en de Poekebeek, ten einde de produktie van Kluizen op te voeren ; de Mark voor het spaarbekken te Geraardsbergen in het Pajottenland ; de IJse voor de rest van Brabant en het Albertkanaal ter beveiliging van de beide winningen van de AWW.

Om de drinkwatervoorziening van het Vlaamse Gewest volledig veilig te stellen zullen in de nabije toekomst verscheidene spaarbekkens moeten worden gebouwd. Derhalve is het belangrijk dat wij uw studie kennen, en ik hoop dat het niet alleen bij een studie blijft, inzake de zuivering van de waterlopen, maar dat er ook effectief werk van wordt gemaakt. Dat is trouwens bijzonder belangrijk en heeft een gunstige weerslag op het leefmilieu. Men is immers niet verplicht om de waterlopen te zuiveren, maar ook om ze zuiver te houden.

De waterbedrijven kunnen niet anders dan zorgen dat er afdoende controle en toezicht is en ook dat er maatregelen getroffen worden bij overtredingen.

Het visbestand neemt toe. Dat is niet onbelangrijk. Het aantal vogels en ook het aantal soorten stijgt merkbaar. Dus op het vlak, zowel van de fauna als van de flora, zitten we daar in de goede richting. Er zijn ook de mogelijkheden om ongetwijfeld de recreatie te vergroten.

Tot besluit, mijnheer de Minister, wil ik samenvattend nog eens herhalen dat ik ervan overtuigd ben dat een optimaal waterbeleid in Vlaanderen kan gebeuren langs de volgende krachtlijnen die ik zopas heb gegeven : onafhankelijk van Wallonië, gediversifieerd over het Vlaamse Gewest, evolveren naar een nationaal waterverkoopstarief, reële inspraak van de gemeenten, een degelijke administratieve en technische structuur, en een doorgedreven activiteit van zuivering van het oppervlaktewater bestemd voor drinkwaterproduktie.

Mijnheer de Minister, ik verontschuldig mij als ik misschien wat te uitvoerig heb gesproken. Toch zou ik graag

Cardoen

uw zienswijze over deze zaken vernemen.

Dat is niet alleen mijn zorg, maar zeker ook die van u en van de zes miljoen Vlamingen. De problematiek van de drinkwatervoorziening leeft bij de mensen.

Het is een bijzonder gevoelige materie, ook al omdat ze van levensbelang is. **(Applaus bij de CVP)**

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik ben de heer Cardoen dankbaar omdat hij, zij het dan vrij uitgebreid, deze interpellatie heeft gehouden. Zijn goede documentatie laat mij toe iets korter te zijn over een aantal belangrijke punten.

Toch doe ik een poging, collega Cardoen, om op uw meest prangende vragen te antwoorden.

Ik zal niet herhalen wat ik reeds in de richtnota heb neergeschreven. Drinkwater is namelijk één van de meest vitale elementen voor een welvaartstaat ; vitaal voor de bevolking maar ook, vergeten wij het niet, voor de economie. Hierbij geef ik één cijfer : in 1982 heeft de Vlaamse industrie meer dan 100 miljoen kubieke meter grondwater uit de Vlaamse bodem gepompt.

De jaarlijkse omzet van alle maatschappijen en intercommunales voor drinkwaterdistributie kan geraamd worden op zowat 6 miljard frank. Ik zeg dat om de economische betekenis van deze sector toch even te onderstrepen.

De ontwikkeling van een efficiënte en veilige drinkwatervoorziening is een prioriteit voor de Vlaamse Executieve. Ik verwijs in dit verband naar de beleidsverklaring.

Immers, ingevolge de wet op de staatshervorming, de heer Cardoen heeft het onderstreept, is de drinkwatervoorziening, op de programmering en de financiering van de grote waterbouwkundige werken na, een integra-

le geregionaliseerde bevoegdheid, wat het mogelijk maakt een eigen politiek binnen de Vlaamse Gemeenschap ter zake te ontwikkelen.

Een belangrijke prealabele bemerking, - dit ontslaat mij er verder op in te gaan - is de vaststelling dat de relatie tussen de drinkwatervoorziening en een aantal andere milieusectoren, ongemeen groot is. De drinkwaterpolitiek kan dan ook niet los worden gezien van andere facetten van de milieupolitiek, want er is onderling een zeer sterke band. Ik verwijs naar de relatie tussen de drinkwaterkwaliteit en de grondwaterbescherming. Ons ontwerp van decreet betreffende maatregelen inzake het grondwaterbeheer werd trouwens in januari in deze Raad goedgekeurd.

Ook het zuiveren van de oppervlaktewateren houdt intrinsiek verband met de drinkwatervoorziening. Zelfs het beheer van afvalstoffen heeft zijn belang omdat bij bezoedeling van de bodem ook grondwaterlagen kunnen worden aangetast. Ten slotte kan ook de industriële luchtverontreiniging, in de mate dat zij de bodem pollueert, de kwaliteit bedreigen van zowel de oppervlaktewateren als de grondwaterlagen.

De heer Cardoen heeft ook gewezen op een aantal concrete beleidsopties, ingeschreven in onze richtnota handelend over de drinkwatervoorziening in Vlaanderen en die aan de collega's werd overhandigd. Over twee weken staat ze trouwens aan de agenda in de Commissie voor leefmilieu en waterbeleid. Deze richtnota omvat ten eerste een situatieschets. Ten tweede, een prognose van het drinkwaterverbruik in de toekomst en ten derde een indicatief meerjarenprogramma, dat de hoeksteen vormt van het beleid inzake drinkwatervoorziening in de volgende jaren.

Wat betreft de situatieschets kan ik vrij kort zijn, collega Cardoen. U heeft zelf een uitstekend beeld opgehangen van de toestand. In Vlaanderen zijn er 32 instellingen die de drinkwatervoorziening verzorgen. Vooreerst zijn er de vier grote maatschappijen ; de Nationale Maatschappij voor de Waterleidingen en drie intercommunales. Daarnaast zijn nog een aantal kleinere

intercommunales en drieëntwintig gemeentelijke regieën actief. Al die instellingen samen leveren jaarlijks van 350 miljoen m³ drinkwater in Vlaanderen. Daarvan wordt 27 procent aangevoerd uit het Waalse Gewest. 38 procent is grondwater afkomstig uit eigen Vlaamse grondwaterwinningen en 35 procent wordt geproduceerd op basis van oppervlaktewateren zoals Maaswater, aangevoerd via het Albertkanaal.

Over het algemeen stellen er niet onmiddellijk grote problemen met onze drinkwatervoorziening. Dat is wel het geval op middellange termijn.

De probleemgebieden zijn ten eerste Limburg. U heeft dat ook gezegd, mijnheer Cardoen. Daar zijn onvoldoende produktiemiddelen voorhanden. Er is ook de kuststreek, waar niet de produktie van drinkwater het probleem is, maar wel de aanvoer van drinkwater, vooral dan in het drukke toeristische seizoen. De aanvoerleidingen zijn onvoldoende aangepast aan de huidige noden en er is ook duidelijk nood aan reservoirs, voor opslag van drinkwater. Een derde probleemgebied is de regio Geraardsbergen samen met het Pajottenland, waar de Nationale Maatschappij der Waterleidingen de watervoorziening verzorgt. Alle drinkwater wordt aangevoerd vanuit Waalse grondwaterwinningen, wat soms problemen geeft. Ik moet het niet zeggen. U heeft het voldoende in uw uiteenzetting aange-toond.

Het indicatieve meerjarenprogramma is een planning, die steeds kan aangepast worden in functie van de ontwikkelingen, met als doel, om zowel op korte termijn - dat wil zeggen tussen dit en vijfjaar - , als op middellange termijn- tussen vijf en tienjaar-, als op langere termijn - dus meer dan tien jaar - de watervoorziening veilig te stellen.

De basisgegevens zijn de prognoses, die wij hebben opgesteld op grond van een grondige analyse van het huidige drinkwaterverbruik en van de te verwachten evolutie voor de komende jaren. Even ter herinnering : wij verwachten in Vlaanderen voor de periode 1984 - 1987 een jaarlijkse stijging van de behoefte aan drinkwater met

Lenssens

gemiddeld 1,8 procent. Dat betekent dat wij tegen 1987 per dag gemiddeld 9 1.000 m³ meer drinkwater zullen nodig hebben.

Voor de periode 1987-1992 voorzien wij een stijging van gemiddeld 1,3 procent per jaar, wat op die vijf jaar dan op zijn beurt een supplementaire waterhoeveelheid van 69.000 m³ betekent. In totaal dus : op tien jaar tijd hebben wij een bijkomende behoefte te verwachten van 160.000 m³. Het betreft hier uiteraard een prognose.

Meer specifiek voor de streek die u herhaaldelijk hebt geciteerd, mijnheer Cardoen, met name het Pajottenland en de regio Geraardsbergen, wordt verwacht dat in 1987 het waterverbruik zal zijn gestegen met gemiddeld 3.000 m³ per dag. In 1992 zal het verbruik wellicht nog eens met zowat 3.000 m³ per dag toenemen. Wij moeten dus niet alleen rekening houden met de problemen van toelevering, die zich nu stellen, maar ook met een bij komende behoefte, de komende tien jaar van 6.000 m³ per dag.

Keren wij terug naar het indicatief meerjarenprogramma. De afweging van de projecten gebeurt op basis van algemene beleidsopties. Ik zal er niet op ingaan, maar zij komen ongeveer overeen met bepaalde kenmerken van een beleid, zoals de heer Cardoen dit heeft geschetst. Ik noem ze gewoon op :

- de bedrijfszekerheid van het systeem ;
- voldoende reservecapaciteit met inbegrip van de spreiding van de produktiemogelijkheden ;
- een uitstekende drinkwaterkwaliteit, wat uiteraard een zeer belangrijk gegeven is ;
- een kostprijs, die redelijk blijft voor de verbruiker ;
- het maximaal reduceren van de aanvoer van water uit Wallonië, nu 27 procent, maar tegen 1992 terug te brengen tot 21 procent, van het verbruik op dat ogenblik.

Een belangrijke beleidsoptie, die zeker niet uit het oog mag worden verloren, is een ecologische verantwoorde waterwinningspolitiek. Het is niet aanvaardbaar, meen ik, dat grondwa-

terwinningen, zonder grondige milieu-effect rapportering zouden worden gerealiseerd. Een goed ecologisch beleid steunt immers essentieel op het preventief ondervangen van nadelige gevolgen voor het milieu.

Over de inhoud van het indicatief meerjarenprogramma zal ik zeer kort zijn. Ik ben zo vrij, mijnheer de Voorzitter, te verwijzen naar de richtnota zelf, die uitvoerig de diverse projecten omschrijft.

Laten we samenvattend stellen dat wij voor elke provincie drie soorten projecten hebben opgesomd met name :

Ten eerste, de prioritaire projecten, dit wil zeggen deze die moeten gerealiseerd worden binnen de eerste vijf tot tien jaar en die gericht zijn op het wegwerken van al de knelpunten die wij vandaag in verschillende subregio's van het Vlaamse gewest nog onderkennen.

Ten tweede, secundaire projecten, te realiseren als de behoefteontwikkeling dit noodzakelijk maakt, dit wil zeggen dat wij jaar na jaar de prognoses moeten aanpassen.

Ten derde, lange termijnprojecten. Die zijn dan te realiseren om de watervoorziening in Vlaanderen, volledig autonoom te maken van Wallonië, indien dit noodzakelijk mocht blijken.

Terloops gezegd, dit laatste - en dit hebt u kunnen lezen in de richtnota - zou aan de huidige intrinsieke waarde van onze munt 10,5 miljard frank aan bij komende investeringen vergen. Meer dan 6 miljard, daarvan is bestemd voor een verbindingsleiding tussen de waterwinningen van de Antwerpse regio's met de provincie Oost-Vlaanderen.

Ik ben er niet zo zeker van of men ten allen tijde de waterpolitiek vanuit dit communautaire oogpunt moet bekijken. Ik sluit niet uit dat, in overleg vooral met de Waalse Gewestregering, een akkoord mogelijk is, waarbij wij voor een gedeelte aangewezen zouden blijven op drinkwater afkomstig van Waalse productiecentra, mits wij waarborgen hebben over de kwantiteit, de kwaliteit en vooral ook over de prijs. Ik neem mij voor in de ko-

mende maanden daaromtrent gesprekken te voeren met mijn collega van het Waalse Gewest.

Wanneer de heer Cardoen in zijn interpellatie de vrees heeft uitgedrukt dat het indicatieve programma in zijn realisatie niet te financieren zou zijn, wens ik hem te verwijzen naar de pagina's 47 en 48 van de richtnota waar duidelijk blijkt - en ik ga ze niet voorlezen - dat, rekening houdende met het aandeel dat door de nationale overheid zal worden gedragen inzake de grote waterbouwkundige werken, met het investeringsbedrag dat de jongste drie jaar in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap is ingeschreven en met het eigen aandeel van de drinkwatermaatschappijen zelf, dit indicatieve meerjarenprogramma perfect, maar vooral evenwichtig kan worden uitgevoerd. Op die manier kunnen de produktiemiddelen worden gerealiseerd, noodzakelijk voor het veilig stellen van de watervoorziening van zowel de grote centra als van de meer landelijke gebieden.

Concreet betekent dit programma voor het Pajottenland en de streek van Geraardsbergen, dat wij op korte termijn - u zal het daarmee eens zijn - een tussenoplossing moeten vinden. Die kan erin bestaan dat de huidige leveringen van de TMVW aan de Nationale Maatschappij der Waterleidingen kunnen verhoogd worden. Dit kan een probleem stellen van prijs, omdat het drinkwater van de TMVW voor een belangrijk deel aangevoerd wordt door de Brusselse intercommunale waterleidingsmaatschappij, waardoor de kostprijs vrij hoog is. Vandaar dat wij stellen dat eens Kluisen II zal zijn gerealiseerd, de Nationale Maatschappij op haar beurt op een andere plaats water kan leveren aan de TMVW als compensatie voor wat deze laatste maatschappij de Nationale Maatschappij zou leveren in het gebied van Geraardsbergen en het Pajottenland. Op die manier kan het prijsverschil maximaal worden weggerukt.

Op langere termijn - collega Cardoen, ik moet u waarschuwen dat dit op zeer lange termijn zal zijn - kan worden gedacht aan de realisatie van het spaarbekken op de rivier de Mar-

SP-Volksvertegenwoordiger L. Van den Bossche en SP-Senator W. Seeuws. Eerstgenoemde stelde voor het ontwerp van decreet-logiesverstreckende bedrijven opnieuw naar de bevoegde commissie te verwijzen

ke. De investering hiervoor wordt geraamd op 1,3 miljard. De maximale produktie zou 20.000 m³ per dag dragen. Daarbij rijzen er heel wat vragen in verband met enerzijds de economische rentabiliteit en anderzijds met de verantwoording op het vlak van de ecologie. Er zijn ook technische problemen. Ik denk bij voorbeeld aan de geologische structuur van het gebied, die de bouw van een spaarbekken niet gemakkelijk maakt. Dit zijn slechts enkele problemen waarover ik nu niet verder wil uitweiden. Om de voornoemde redenen is de realisatie van het spaarbekken op De Marke de eerste tien jaar – we moeten hier eerlijk durven zijn – niet opportuun en ook niet haalbaar.

Nog enkele woorden nu over de structuur van de drinkwatervoorziening in Vlaanderen. Collega Cardoen heeft gezegd dat vóór 1913, toen de wet tot oprichting van de Nationale Maatschappij der Waterleidingen werd goedgekeurd, de drinkwatervoorziening een louter gemeentelijke aange-

legenheid was. Dat is ze vandaag nog. Ook vandaag nog geldt het decreet van augustus 1790, dat aan de gemeenten onder meer ook de bevoegdheid inzake de drinkwatervoorziening geeft.

Ik wijs erop dat de organisatie van de drinkwatervoorziening in Vlaanderen, zoals trouwens in het hele land, het gevolg is van een vrije keuze die jaren geleden werd gemaakt door de autonome gemeentebesturen om aan te sluiten bij deze of gene intercommunale vereniging of, zoals in de streek van Geraadsbergen en het Pajottenland, bij de Nationale Maatschappij der Waterleidingen. Door ons decreet van 28 juni 1983 tot oprichting van een Vlaamse maatschappij voor de Watervoorziening, hebben wij de opvangstructuur klaar tegen het ogenblik waarop het nationale parlement de splitsing van een aantal parastatale instellingen zal hebben goedgekeurd. Ik heb vorig jaar ter gelegenheid van de bespreking van dat decreet vrij uitdrukkelijk aangesloten

bij de zorg, hier verwoord door verschillende collega's, om de gemeentelijke betrokkenheid hierbij maximaal te waarborgen. In de structuur van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening zal bepaald worden dat de regionale comités, waarbij alle gemeentebesturen zijn aangesloten, inspraak zullen hebben, vooral wat betreft de dienstverlening en de investeringen in hun gebied. Dit is zeer belangrijk. Zeer terecht heeft u gewaarschuwd voor een nieuw soort Vlaams centralisme. Dit is zeker niet wenselijk.

Wat het probleem van de tarieven betreft, ben ik van mening dat binnen die Vlaamse Maatschappij voor Drinkwatervoorziening eenzelfde tarief aan de verbruiker mogelijk moet zijn. Dit is vandaag binnen de Nationale Maatschappij om vele redenen niet mogelijk. In het ambtsgebied van de Vlaamse Maatschappij kan dit wellicht wel.

U hebt ook gesproken over een eenheidstarief voor heel Vlaanderen. Dat kan bezwaarlijk in uitzicht worden gesteld. Het tarief dat aan de verbruiker wordt aangerekend is de weerspiegeling van het gevoerde beleid door de betrokken intercommunales, maatschappijen of gemeenten. Het houdt verband met de gevoerde investeringspolitiek enerzijds en met de wijze van exploitatie, anderzijds. Zoals u terecht heeft aangestipt zijn het deze elementen die de kostprijs bepalen. Dit wil echter zeggen dat wanneer wij een eenheidstarief in heel Vlaanderen zouden wensen, wij een grote centrale maatschappij voor drinkwatervoorziening zouden moeten oprichten. Hiertegen hebt u terecht gewaarschuwd. Het ligt trouwens helemaal niet in mijn bedoeling dit te realiseren. Het gevolg is echter dat wij wellicht nog vele jaren met tariefverschillen tussen de verschillende maatschappijen zullen moeten rekening houden. Ik begrijp heel goed de zorg van de mensen, wanneer bijvoorbeeld in Antwerpen een kubieke meter drinkwater ongeveer 15 frank kost, terwijl dit in de buurt van Brussel ongeveer 50 frank is. Ik kan begrijpen dat dit vragen doet rijzen. Een eenheidstarief lijkt mij echter onmogelijk. Wij moeten er echter wel naar streven om

Lenssens

de anomalieën, die ontstaan zijn ingevolge de fusies van gemeenten zouden worden weggewerkt. Dit moet gebeuren in overleg met de betrokken maatschappijen. Waar het mogelijk is treden wij bemiddelend op tussen de gemeenten en de betrokken drinkwatermaatschappijen.

Wij willen ook een basistarief voor de eerste 30 kubieke meter per gezin en per jaar. Die mogelijkheid blijkt wel voorhanden te zijn. Dit betekent dat alle Vlaamse gezinnen voor de eerste 30 kubieke meter eenzelfde eenheidstarief voor hun drinkwater zullen betalen. Dit is toch belangrijk.

Zo kom ik tot een paar kleinere punten uit de interpellatie van de heer Cardoen, zoals de ontzilting van het zeewater. Hij heeft gealludeerd op het INZO-project in Oostende. Er kan gesteld worden dat dit project op het ogenblik onuitvoerbaar is en derhalve niet meer voorkomt in onze richtnota voor de komende tien jaar. Men mag het gerust vergeten. Het verbruik van energie om water te ontzilten en om te zetten in drinkwater is onbetaalbaar, rekening houdend met de schaal waarop het moet gebeuren.

Zolang geen nieuwe technische of technologische procédés die minder energie verbruiken in deze sector voorhanden zijn, kan het INZO-project niet worden aangehouden.

Mijnheer Cardoen, u hebt ook nog gesproken over het probleem van de 17 Vlaamse gemeenten aangesloten bij de Brusselse Intercommunale. Ik kan u zeggen dat ik recent gevat ben door een vraag van een delegatie van de betrokken Vlaamse gemeenten. Ik zal deze delegatie de komende weken ontvangen. Zelf ben ik voorstander van een gewesthomogene instelling voor onze Vlaamse gemeenten. De Executieve deelt deze mening overigens en vindt dat intercommunale verenigingen in Vlaanderen, in de regel uitsluitend Vlaamse gemeenten als vennoten mogen hebben. Bij de TMVW zijn nog een zevental Waalse gemeenten aangesloten, zodat hier schikkingen moeten worden getroffen opdat de Waalse gemeenten zouden kunnen overschakelen op een Waalse intercommunale. Dit geldt ook voor

de 17 Vlaamse gemeenten die nu bij de Brusselse intercommunale aangesloten zijn. Zoals u weet, mijnheer Cardoen, moet men rekening houden met de statutaire voorzieningen inzake het ontslag van de gemeentelijke vennoten. Zulks moet dan ook in overleg gebeuren. Ik kan u echter verzekeren dat de Vlaamse gemeentebesturen op de volledige steun en medewerking van de hele Vlaamse Executieve en van mijzelf in het bijzonder kunnen rekenen in hun rechtmatig streven naar een meer correcte behandeling wat de drinkwatervoorziening betreft.

Mijnheer de Voorzitter, ik hoop aldus grotendeels op de vragen van collega Cardoen te hebben geantwoord. Ik dank hem nogmaals voor de kans die hij mij heeft geboden, zij het samengevat, de krachtlijnen van het drinkwaterbeleid in Vlaanderen naar voor te brengen. Ik herhaal het nogmaals. Het is ook mijn zorg dat de gemeentebesturen, ook in de toekomst, in de meest optimale voorwaarden en met respect van hun autonomie betrokken kunnen blijven in een voor hun bevolking zo vitale sector als de drinkwatervoorziening.

De Voorzitter : De heer Cardoen heeft het woord.

De heer G. Cardoen : Mijnheer de Voorzitter, ik dank de Minister voor zijn antwoord. Uit de klaar en duidelijk taal van zijn antwoord mag ik besluiten dat het Pajottenland in de eerste tien jaar op geen spaarbekken moet rekenen en het definitief mag afschrijven. Ik heb niet bepaald een pleidooi gehouden voor een spaarbekken. Ik wou alleen verzekerd zijn dat wij over zodoende drinkwater zouden beschikken, vanwaar het ook moge komen.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens : Mijnheer de Voorzitter, er mag geen misverstand rijzen. Reeds voor de interpellatie heb ik in een richtnota gezegd dat er op lange termijn gedacht kan worden aan de aanleg van een spaarbekken op de Marke. In mijn antwoord heb ik uitgelegd dat dit in de eerste tien jaar ondenkbaar is zowel om ecologische,

economische als technische redenen. Ik blijf bij dit standpunt. Dit wil echter niet zeggen dat het nooit kan worden gewijzigd. Het is goed mogelijk dat binnen zeven of acht jaar de inzichten en behoeftenprognoses gewijzigd zijn en dit project dan op korte termijn in overweging moet worden genomen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer L. Van den Bossche tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de houding van de Vlaamse Executieve in verband met de oprichting van een Vlaams centrum voor informatica en subregionale centra

De Voorzitter: Aan de orde is de interpellatie van de heer Van den Bossche tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de houding van de Vlaamse Executieve in verband met de oprichting van een Vlaams centrum voor informatica en subregionale centra.

De heer L. Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, loochenen dat de dag van morgen op die van vandaag volgt, en dat morgen het verleden 24 uur groter zal zijn, is halsstarrig weigeren te bekijken wat er allemaal te zien is. Van net zoveel blindheid, onaangepastheid, zou het getuigen om vandaag te eisen dat de administratie haar werk verricht, los van alle ontwikkelingen in de informatica en de bureautica.

Mijn interpellatie, mijnheer de Minister, is dus geenszins een contestatie van het beleid ter zake door u gevoerd voor zover dit beleid betrekking heeft op het bewust, en maximaal inschakelen van de informatica in ons adminis-

Van den Bossche

tratief werkingsproces en in ons besluitvormingsproces.

Evenmin, mijnheer de Minister, wens ik u verantwoordelijk te stellen voor de situatie zoals ze op het vlak van de overheidsinformatica gegroeid is wat betreft de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, en de steden en gemeenten. Op spontane, ongeordende, en nogal willekeurige wijze heeft de laatste jaren de informatica zich georganiseerd naast, dwarsdoor, en bovenop de bestaande structuren. Zo ontstonden op verschillende data de subregionale centra. Allen bedoeld als hulpinstrumenten van informatica-aard ten behoeve van steden en gemeenten. En zowat allen op het laatste na, namen ze de vorm aan van een vereniging zonder winstoogmerk.

Op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ontstond op dezelfde, ik zou bijna zeggen anarchistische basis, het Centrum van Overheidsinformatica. Eens te meer een vereniging zonder winstoogmerk. En de laatste jaren, en wie de budgettaire evolutie bekijkt zal zich dit des te meer realiseren, groeide het COI van jaar tot jaar. Niet alleen qua gebouwen, niet alleen qua personeel, maar ook, en vooral qua opdrachten en qua belangrijkheid van de opdrachten. Het COI en de subregionale centra hebben een plaats verworven, zij het dan op heden een nog niet afgelijnde, in ons administratief bestaan.

Mijn interpellatie is erop gericht die plaats te omschrijven. En te provoceren dat spoedig een eind gemaakt wordt aan de onzekere fase en aan de spontaneïstische fase van dit alles. Het wordt tijd dat – iedereen weet hoe belangrijk de informatica is, en iedereen weet op welk niveau en op welke wijze de informatica aangewend dient te worden – de kanalen waarlangs vastgelegd worden.

Mijn interpellatie is er ook op gericht, mijnheer de Minister, u voor de keuze te stellen : ofwel brengt de Executieve eerstdaags, en ik druk op eerstdaags, een ontwerp-decreet naar voor om het statuut en de werkwijze van de regionale en subregionale centra te rege-

len, ofwel zal ik zelf namens mijn eigen fractie ter zake een initiatief nemen.

Ten einde duidelijkheid te geven, en de discussie te structureren, wens ik in het kader van deze interpellatie de krachtlijnen van onze opvattingen ter zake op een rijtje te zetten. Ik nodig u uit er uw stelling, die u straks in uw antwoord zult geven, naast te plaatsen.

Centraal in de discussie staat de vraag naar de plaats van de overheidsinformatica op het niveau Gemeenschap en Gewest, ten opzichte van de eigen administratie. Mijn fractie wenst hier een soepel en efficiënt antwoord te formuleren. Wij zweren dus niet bij een simpele slogan : „Alle overheidsinformatica in de schoot van de Vlaamse overheid dient zich te situeren in de schoot van de administratie”.

Maar evenmin zijn wij bereid om de wildgroei verder goed te praten, en zelfs niet onder het liberale mom van dynamische vrijheid.

Concreet betekent dit dat naar onze mening er een reeks taken zijn die specifiek voorbehouden dienen te worden aan de administratie. Taken die derwijze zijn dat ze niet mogen toevertrouwd worden aan een derde rechtspersoon. Zelfs niet indien die derde rechtspersoon zou voldoen aan de eisen die ik straks ter zake zal formuleren. Een minimaal pakket taken, dat op absolute wijze aan de administratie dient voorbehouden. Het feit dat deze taken absoluut bij de administratie dienen te blijven, sluit vanzelfsprekend niet uit dat bijvoorbeeld het COI, nieuwe versie, zou meewerken aan het opbouwen van software en het beheer van de systemen. En ze eventueel zelfs assistentie verleent bij de opleiding van het personeel.

Drie luiken wens ik te onderscheiden. Vooreerst is er de begroting en de financiële dienst. Hiermee bedoel ik dat de administratie volledig alleen dient in te staan voor het eigenlijke beheer van de begroting, met de vastleggingen en ordonnancerings, en vanzelfsprekend ook voor alle werkzaamheden inzake opzoeken en parlementaire vragen die voortsprui-

ten uit het beleid. Ten gevolge van deze opdrachten zal aan de administratie uiteraard de mogelijkheid moeten geboden worden om apparatuur aan te kopen, in verhouding tot het zojuist omschreven werkvolume.

Tweede sfeer is ontegensprekelijk deze van het personeelsbeheer. Om alle onduidelijkheid te vermijden wens ik de term personeelsbeheer op te vullen : de term omvat de weddedienst, de personeelsregistratie, de personeelsplanning, de administratieve- en bestuurlijke samenstelling van de dienst, evenals alle werkzaamheden die daaruit voortvloeien.

Drie : de bureautica. Ik ben de mening toegedaan, mijnheer de Voorzitter, dat de administratie dient uitgerust te worden met de nieuwe systemen inzake tekstverwerking, teletext, datapost en dergelijke meer, om de verwerking van de gegevens in optimale omstandigheden te laten gebeuren en om vanzelfsprekend een maximaal dienstbetoon naar de verbruiker te kunnen waarborgen.

Tot daar de omschrijving van het voorbehouden jachtterrein van de administratie. Ik wens absoluut dat dit minimale pakket in de schoot van de administratie blijft.

Maar, waarheen dan met het COI ? Niet langer een vereniging zonder winstoogmerk !

Want dergelijk statuut biedt geen enkele waarborg. Dit is een principiële stellingname, die geenszins rechtstreeks, noch onrechtstreeks een verwijt inhoudt naar de huidige raad van bestuur van het COI. Zelf deelgenoot zijnde van deze Raad, als ondervoorzitter kan en wens ik voor deze Vlaamse Raad getuigenis af te leggen van de ernst waarmee daar nu gewerkt wordt, en in de meeste gevallen zou ik mij akkoord kunnen verklaren met het binnen dit COI gevoerde beleid. Ik heb dat ook altijd duidelijk getoond.

Geen vereniging zonder winstoogmerk, geen staatsdienst. In elk geval echter een publiekrechtelijk rechtspersoon. Denk niet, mijnheer de Voorzitter, dat ik het publiekrechtelijk statuut gemakshalve wil opvullen met de verwijzing naar het parastatale

Van den Bossche

statuut.

Gezien de bijzondere taken waartoe het COI geroepen is en gezien de bijzondere sector waarbinnen we ons hier bevinden, lijkt het mij dat misschien wel een parastatale te knellend zou zijn voor het COI.

Voor mij mag het COI, in zijn nieuwe versie, de vorm aannemen van een naamloze vennootschap op voorwaarde dat het een publiekrechtelijk statuut blijft hebben en op voorwaarde dat deze Raad kennis kan nemen van de statuten, tegelijkertijd van de discussie over het oprichtings-decreet en op voorwaarde dat iedere verdere statutenwijziging slechts uitwerking heeft nadat ze door de Vlaamse Executieve is goedgekeurd.

Maar hoe dan ook, mijnheer de Voorzitter, het COI moet dringend een publiekrechtelijk statuut krijgen.

Een zuivere publiekrechtelijke rechtspersoon. Dit betekent dat alle deelgenoten in die nieuwe publiekrechtelijke naamloze vennootschap alleen en uitsluitend publiekrechtelijke rechtspersonen mogen zijn daaronder uiteraard begrepen de financiële instellingen genoemd in artikel 1, 2de lid van het koninklijk besluit 185 van 9 juli 1935.

De taak omschrijven van het COI is één van de scharnierdiscussies in deze materie. Het COI dient de helper te worden van het beleid, en zich daartoe te beperken, zodat het COI zou moeten instaan voor de uitvoering van informatica-opdrachten ten behoeve van de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en van de door de Gemeenschap of het Gewest opgerichte of erkende publiekrechtelijke instellingen. Daartoe dient de taak beperkt te worden. Elke uitvoering van opdrachten ten behoeve van andere personen, en of instellingen, dient absoluut verboden te worden. Ik zeg wel absoluut verboden, dus ook geen achterdeurtjes waarbij, via een toelating van welke aard ook, van de Vlaamse Executieve de uitvoering van dergelijke opdrachten toch mogelijk zou worden.

In mijn idee, hebben de opdrachten

van het COI inzonderheid betrekking op :

1. het ontwikkelen en de exploitatie van de toepassings-software ;
2. het aanleggen en beheer van bestanden ;
3. het verstrekken van technische adviezen nodig voor de vereisten van het informatica-beleid ;
4. informatica-hulp bieden aan, de informatica-middelen ter beschikking stellen van andere informatica-centra ;
5. informatica-systemen en producten ontwikkelen, met inbegrip van het toegepast wetenschappelijk onderzoek in deze sector en de valorisatie op de markt van de resultaten van dit onderzoek.

Niet onbelangrijk is het tevens duidelijkheid te verlenen over de raad van het bestuur.

Om geloofwaardig te zijn dient de raad van bestuur samengesteld te worden, dusdanig dat alle partijen die in deze Vlaamse Raad als fractie aanwezig zijn, ook in de raad zetelen. Maar dat betekent dan ook- en ik wik mijn woorden - dat het totaal onduelbaar is dat de top van het COI volledig in handen zou zijn van één partij.

Ik stel dit nog scherper : het kan niet dat het nieuwe COI ongeloofwaardig zou worden door nog langer de beide topfuncties, de functie van voorzitter en deze van algemeen directeur, in handen van de CVP te verenigen. Het nieuwe centrum voor overheidsinformatica heeft derwijze een voor de gemeenschap en voor het gewest cruciale taak dat garanties inzake pluralisme meer dan ooit noodzakelijk zijn. Even noodzakelijk is het een ernstig controlerecht van de gemeenschap te voorzien.

De aanwezigheid van de Executieven in de vennootschap dient te gebeuren via de benoeming van een commissaris. Deze moet over de ruimste bevoegdheden beschikken om kennis te nemen van alle documenten en geschriften van de vennootschap. Als commissaris moet hij het recht hebben het gemotiveerd beroep in te stellen binnen een korte termijn - zoals bijvoorbeeld drie vrije dagen -, tegen elke beslissing die hij met de wet, het

decreet, of de statuten strijdig acht. Dit beroep, om efficiënt te zijn, moet uiteraard opschortend zijn, met als tegengewicht dan de verplichting voor de Executieven zich binnen de 15 dagen uit te spreken over het beroep, zoniet mag en kan de beslissing uitgevoerd worden.

In de rand van het Centrum voor Overheidsinformatica nog twee en niet minder belangrijke opmerkingen : van bij het ontstaan van het nieuwe COI moet duidelijkheid gebracht worden in het personeelsstatuut. Ik beweer niet, mijnheer de Voorzitter - en ik wik ook deze woorden - dat het statuut van de openbare diensten zonder meer dient toegepast. Maar ik wens evenmin akkoord te gaan met een vage formulering zoals u schijnt in petto te hebben. Bovendien meen ik, en ik wens dit vandaag reeds te zeggen, dat de nieuwe COI-vennootschap niet mag onderworpen worden aan de regels omtrent de overheidsopdracht omdat, zeker in de informaticasector, deze wet meer nadelen dan voordelen betekent. Het is nodig dat het COI in de toekomst ernstig en zo efficiënt mogelijk, zijn opdracht zou kunnen vervullen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik denk dat bij het afwegen van deze twee elementen, te weten, de overheidsopdrachten enerzijds en anderzijds het inspelen op de markt en de fluctuaties van die markt binnen de informaticasector, het nodig zal zijn te voorzien dat het COI wel degelijk niet aan deze wet is onderworpen.

Mijnheer de Voorzitter, ik wens mijn interpellatie af te ronden met een uiterst korte behandeling van de problematiek van de subregionale informatica-centra. Ook op dat vlak is het duidelijk dat de bestaande vzw's niet langer voldoende. Bij decreet moet ook aan deze wildgroei een einde worden gemaakt. De subregionale centra moeten een voor de hand liggende vorm aannemen van intercommunales, met dien verstande - en dit is essentieel - dat alleen publiekrechtelijke rechtspersonen, deel kunnen uitmaken van die intercommunale.

De subregionale centra dienen in het kader van het algemeen informatica-

Van den Bossche

beleid van de Vlaamse Executieve binnen hun ambtsgebied de centrale informatica-opdrachten uit te voeren, zij dienen de doorstroming te verzorgen van de gegevens van het lokaal en provinciaal bestuursniveau van en naar het centrum.

Mijnheer de Voorzitter, het is onduidelijk dat de Executieve verder initiatiefloos tegen de huidige toestand aankijkt. Indien u niets doet is u schuldig - en met u de meerderheid van uw Executieve - aan nalatigheid. Nalaten te doen is in deze erger dan wel doen. Want door niets te doen laat u een anarchistische toestand aanmodderen. Weigert u op te treden, dan zal ik eerstdaags twee voorstellen van decreet indienen.

De Voorzitter : De heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte vergadering, ik heb aandachtig geluisterd naar de interpellant omdat hij zelf betrokken is bij de leiding van het COI en op die manier over heel wat informatie beschikt en omdat hij bovendien zijn intentie heeft aangekondigd eventueel een voorstel van decreet in te dienen. De interpellant is op de grond van de zaak ingegaan, maar ik zal dit niet doen.

Wij kennen allen de geschiedenis van het COL. Het werd in 1976 als een vzw opgericht en heeft gaandeweg uitbreiding genomen. Dit wordt aangetoond door het feit dat wij aan deze instelling in 1984 programma's ten belope van 235 miljoen frank hebben toevertrouwd. Deze programma's hebben vooral betrekking op een betere arbeidsbemiddeling, op een verbetering van de dienstverlening en op inlichtingen waarover de overheid moet beschikken met het oog op de economische expansie en de industriële politiek. Deze projecten maken het voorwerp uit van een overeenkomst tussen de opdrachtgever, de Vlaamse Executieve, en de opdrachthouder, het COI.

Ik wil ten gronde wel het volgende zeggen. Aangezien het personeel van

het COI werkt voor de overheid en bijgevolg kennis heeft van bepaalde gegevens die binnen de sfeer van de overheid moeten blijven, is hen verbod opgelegd om mededeling te doen aan derden van gegevens die zij in het uitoefenen van hun functie hebben verkregen. Tot nog toe heb ik geen klachten gehoord in verband met de naleving van dit verbod. Ik neem aan dat alle personeelsleden zich stipt houden aan deze regel.

Wegens de ontwikkeling van de opdrachten enerzijds en de bestaande zwijgplicht anderzijds is er uiteraard een andere structuur nodig. Bij de oprichting van het COI heeft men geopteerd voor de structuur van een vzw, op dat ogenblik de meest adequate formule. Ik heb opdracht gegeven om een nieuw statuut uit te werken. Er werd een interministeriële werkgroep samengesteld om de mogelijke oplossingen te onderzoeken. Deze werkgroep heeft op het einde van 1983 een laatste vergadering gehouden en een voorstel geformuleerd, waarop tot halfjanuari schriftelijke opmerkingen konden worden ingediend. Op het ogenblik wordt de laatste hand gelegd aan een ontwerp van decreet, dat spoedig zal worden voorgelegd aan de Vlaamse Executieve. Ik neem evenwel aan dat uw voorstel niet als een ultimatum moet worden beschouwd.

De heer L. Van den Bossche : Zo boosaardig ben ik niet.

Minister G. Geens : Dat had ik wel verwacht.

Wij hebben dus werk gemaakt van deze nieuwe structuur. Er wordt gedacht aan een publieke naamloze vennootschap om enerzijds de soepelheid van de instelling te kunnen waarborgen en anderzijds de zaken niet op hun beloop te laten, zoals dit bij een louter privaatrechtelijke vereniging mogelijk is. In dit stadium van de procedure kan ik in de Vlaamse Raad zelf geen standpunt dienaangaande innemen.

In geen geval kan het in de bedoeling liggen dat het beleid op het stuk van informatica zou kunnen worden toevertrouwd, hetzij aan het COI, hetzij aan eender welke instelling. Het beleid is een zaak van politieke verantwoordelijkheid. Zij moeten verantwoor-

delijkheid nemen, vanzelfsprekend ondersteund door de eigen administratie. In de personeelsformatie van het departement zullen trouwens de nodige voorzieningen worden ingeschreven zodat wij binnen de administratie voldoende steun hebben om de juiste taken te omschrijven, om de controle op de uitwerking uit te oefenen, om de vertaling te doen van de resultaten van het onderzoek in de administratie, enzovoort.

Wat de subregionale centra betreft, is het antwoord eigenlijk analoog. Ook daar wordt gewerkt aan een voorontwerp van decreet dat trouwens gezamenlijk met het andere decreet over het COI zelf bij de Executieve zal worden ingediend. Trouwens, de twee elementen zijn zeer sterk met elkaar verweven. U heeft dit ook zelf in uw interpellatie toegelicht.

Indien wij deze timing kunnen aanhouden zal nog voor het einde van dit trimester zowel de bespreking in de Executieve kunnen zijn afgehandeld en zullen wij in het bezit zijn van het advies van de Raad van State, dit met het oog op de bespreking ten gronde in de Vlaamse Raad.

Ik heb u geantwoord vooral op het vlak van de procedure. Ik heb een paar hoofdlijnen gegeven, maar wat de inhoud betreft van dit statuut zal u met mij akkoord gaan dat het goede moment om dit te bespreken het ogenblik zal zijn dat het document ter bespreking zal worden voorgelegd. (**Applaus bij de CVP en de PVV**)

De Voorzitter : De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ik zal uitermate kort zijn. In grote lijnen kan ik het antwoord van de Minister onderschrijven en bijtreden. Het is juist dat op dit ogenblik voor het globale pakket van opdrachten een afzonderlijke overeenkomst zou zijn afgesloten met het COI, overeenkomst die aan beide kanten eerbaar is. Ik kan dit gerust verzekeren aangezien ik ze ook langs beide kanten heb goedgekeurd, zowel hier als in het COI zelf.

Het is natuurlijk zo dat op dit ogenblik

Van den Bossche

over het personeel niet echt te klagen valt ; ook daarover heb ik mij niet willen beklagen.

Ik volg u, mijnheer de Minister, waar u zegt dat er nood is aan een andere structuur. Ik geloof dat wij op dit punt op dezelfde golflengte zitten wanneer wij spreken over een publiekrechtelijke naamloze vennootschap. Ik begrijp dat u hierop vandaag niet verder wenst in te gaan ; dit lijkt mij logisch gezien de stand van de procedure.

Toch blijven drie punten over die van politieke aard zijn en die niet door het decreet zullen worden opgevangen. Vooreerst is er het probleem van het pluralisme dat niet onbelangrijk is. Op dit ogenblik is het zo dat het CO1 weliswaar een zeker pluralisme in zich heeft en men vrijwillig de vzw heeft geherstructureerd, waardoor twee voorzitters werden aangesteld, één voorzitter behorend tot mijn eigen partij, zijnde uw eigen dienaar...

Minister G. Geens : Ik lig zelf aan de basis van de ruimere aanpak.

De heer L. Van den Bossche : Wat het Centrum voor Overheidsinformatica vzw betreft hebben zich zowel in het verleden als in het heden geen problemen gesteld.

De cumulatie van een functie van algemeen directeur in het CO1 met deze van directeur in een subregionaal centrum, wat op dit ogenblik het geval is, is een kwestie van slecht beleid. Het is reeds gedeeltelijk ondervangen en zou volledig kunnen opgelost worden door het stemmen van een decreet, dat dergelijke cumulaties verbiedt.

Wat mij echter zwaarder valt bij het toekomstige Centrum voor overheidsinformatica is dat de toestand zou gehandhaafd worden zoals deze nu bestaat. Hiermee bedoel ik dat de twee eerste functies, met name de eerste functie in de raad van bestuur, het voorzitterschap en de eerste functie in de administratie, het directeurschap tot dezelfde partij zouden behoren, zoals dit nu gebeurt. Dit lijkt mij gevaarlijk. In alle eerlijkheid zeg ik u dat misbruiken mij onbekend zijn. Wat dat betreft ben ik vrij moeilijk en kri-

tisch, wat echter niet wil zeggen dat ze niet kunnen ontsnappen aan mijn waakzaam oog. Tot op heden heb ik echter niet te klagen over de mensen in kwestie die deze jobs uitoefenen.

Deze toestand lijkt mij echter niet gezond voor een centrum dat vertrouwensopdrachten zou krijgen. Daar mag geen praktische dominantie zijn. De Voorzitter en de algemeen directeur zijn praktisch op elkaar aangewezen. Zij hebben heel erg veel contact en veel meer contact met elkaar dan het dagelijks bestuur dat heeft. Ik begrijp wel dat dit nooit in een decreet kan opgenomen worden, wat ik ook niet zal vragen. In een decreet kan onder meer alleen worden opgenomen dat bijvoorbeeld met de beginselen van pluralisme bij het samenstellen van de raad van bestuur zou rekening gehouden worden. Voor het overige moet er een politiek akkoord tussen de verschillende fracties in deze Raad afgesloten worden.

Bovendien kunnen ook de taken voorbehouden aan de administratie - dit is misschien ook een beetje ten negatieve titel - niet in een decreet opgenomen worden. Men zou de taak van het Centrum voor Overheidsinformatica derwijze kunnen omschrijven dat daaruit af te leiden valt bij wijze van een redenering a contrario welke zaken niet aan het Centrum voor overheidsinformatica zouden kunnen toevertrouwd worden.

Wat deze materie betreft zal het hoe dan ook niet de decretale stof zijn die ons naar een oplossing zal leiden. Ook hier moeten wij tot een politiek akkoord komen dat in de Raad moet afgesloten worden. Hierop had u mij wel een akkoord kunnen verstrekken.

Ten derde, ik wens er uw aandacht op te vestigen dat aan het Centrum voor Overheidsinformatica moet verboden worden om opdrachten van derden te aanvaarden, die niet de Gemeenschap zijn, niet het Gewest of niet de publiekrechtelijke rechtspersonen erkend door de Gemeenschap of door het Gewest. Dit wil niet zeggen dat het Centrum voor Overheidsinformatica niet zou mogen instaan voor de commercialisatie van wat het gebeurlijk zelf zou hebben uitgedokterd. Ik denk onder meer aan het SIMONA-

project. Wat dit project betreft, eigendom zijnde van het Vlaamse Gewest, moet het Centrum voor Overheidsinformatica zijn diensten kunnen verlenen voor de commercialisatie ervan. Dit is dus gans anders dan wat ik bedoelde met opdrachten door derden.

Resumerend kan ik voor een groot deel uw antwoorden aanvaarden en volgen, buiten deze drie opmerkingen die naar mijn mening vandaag hadden kunnen beantwoord worden. Ik betreurt dat dit niet werd gedaan.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, er werd afgesproken de grond van de zaak te bespreken ter gelegenheid van de behandeling van het decreet.

De interpellant meent misschien dat, omdat de mensen die tot nu toe verantwoordelijk zijn en die tot een bepaalde politieke familie behoren, niet langer dit werk zouden kunnen doen. Het moet mij van het hart dat wanneer wij een keuze moeten maken tussen mensen die hun werk goed doen en mensen die gekozen zijn vanuit een politieke verdeling, ik er voorstander van ben te kiezen voor mensen die efficiënt werken.

De heer J. De Seranno : De rest is politisering.

Minister G. Geens : Wij zullen op deze problematiek dieper ingaan wanneer het ontwerp van decreet wordt behandeld.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer L. Van den Bossche tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het beleid ten opzichte van de Opera van Vlaanderen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van den Bossche tot de heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over het beleid ten opzichte van de Opera van

Voorzitter

Vlaanderen.

De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de Opera heeft niet veel succes wanneer hij even weinig toeschouwers trekt als ik. Ik meen dat dan de Minister nog in grotere financiële moeilijkheden zal komen. Wij moeten er dan nog rekening mee houden dat het vandaag een gratis voorstelling is.

De Voorzitter : Mijnheer Van den Bossche, u beschikt slechts over 15 minuten.

De heer L. Van den Bossche : Het is een gehandicapte opera ; het is maar een aria. Ik interpelleer dan nog met een vermoeide stem.

Ik heb de Minister al eerder lastig gevallen met de Opera van Vlaanderen.

Minister K. Poma : U valt mij helemaal niet lastig.

De heer L. Van den Bossche : Ik heb er al over gehandeld tijdens de begrotingsdiscussie en een vorige interpellatie. Ik zal mij vandaag beperken tot de toestand zoals hij is gegroeid. Ik wens niet onmiddellijk te panikereren, maar de toestand is op zijn minst zorgwekkend.

De statuten werden tijdelijk goedgekeurd voor zover dit mogelijk was. Die goedkeuring zou sinds oktober 1983 vervallen zijn. De Executieve beweert dit, maar wat dat behelst is mij onbekend.

De Executieve schernt al enkele maanden met het feit dat zij de intercommunale pas zal erkennen wanneer artikel 42 wordt gewijzigd.

Mijnheer de Minister, u gaat ervan uit dat artikel 42 strijdig is met artikel 1855 van het Burgerlijk Wetboek dat stelt dat een overeenkomst, die aan één van de vennoten alle winst toekent, nietig is. Ik meen niet dat u deze alinea bedoelt want er is geen winst en het zou dan ook van een zeker sarcasme getuigen zich op deze alinea te beroepen. Ik vermoed dat u eerder op de

tweede alinea doelt die zegt dat hetzelfde geldt voor het beding waarbij fondsen of goederen door één of meer vennoten in de vennootschap ingebracht, worden vrijgesteld van elke bijdrage in het verlies. Of u zich daarop kan beroepen, laat ik in het midden. Voor u volstaat het blijkbaar dat u meent zich daarop te kunnen beroepen en dat u meent gelijk te hebben, om te stellen dat alles in orde is. Dan moet u wel een rechtbank vinden die de ontbinding of de nietigheid van deze intercommunale uitspreekt.

Ik beweer niet dat uw argument van alle juistheid ontbloomt is. Het zou wel eens kunnen dat een rechtbank problemen heeft over artikel 1855 van het Burgerlijk Wetboek omdat in de statuten van de intercommunale in kwestie een artikel 42 voorkomt dat bepaalt dat de andere partners jaarlijks een vaststaand bedrag moeten betalen en dat u verplicht is jaarlijks het verlies te dekken. Uw jaarlijkse inbreng hangt dus ten volle af van de raad van bestuur, en van het resultaat van het beleid.

Ik verzet me tegen de wijze waarop de Executieve dit probleem benadert. Artikel 42 kan inderdaad strijdig zijn met artikel 1855 van het Burgerlijk Wetboek maar u besluit zonder meer te gaan onderhandelen en wanneer de steden niet akkoord gaan met de gevraagde wijziging aan artikel 42, is het voor u eenvoudig : de intercommunale bestaat niet meer, u erkent ze niet meer en alles is opgedoekt.

Zowel de stad Antwerpen als de stad Gent hebben een negatief antwoord gekregen op de door u gevraagde wijziging. Beide steden wensden jaarlijks het gekende en afgesproken bedrag te behouden.

U heeft een tweede argument gevonden : er wordt beweerd dat de Vlaamse Gemeenschap zichzelf niet zou kunnen machtigen bij decreet een intercommunale aan te gaan voor een termijn van dertig jaar. Ook de juistheid van deze bewering laat ik in het midden. Het is een juridisch argument dat best wel eens valabel zou kunnen zijn maar waarvan u niet zelf de gevolgen heeft te bepalen. Ik ben het dus niet eens met de conclusie die u alom verspreidt, namelijk dat het

feit, dat de twee steden niet wensen in te gaan op uw suggestie artikel 42 te wijzigen, en het feit dat de statuten volgens u strijdig zijn met artikel 1855 van het Burgerlijk Wetboek, volstaat opdat de intercommunale de facto niet meer zou bestaan. Dit is onmogelijk. Het is ofwel het één, ofwel het ander.

De eerste mogelijkheid is dat wat u zegt, juist is. Aangezien het Burgerlijk Wetboek spreekt over nietigheid, wil dit zeggen dat de intercommunale van bij haar ontstaan, nietig is. Realiseert u zich wat dit betekent ? Het schept enorme problemen met betrekking tot de aangewende kredieten en de verplichtingen die werden aangegaan. Dan rijst ook de vraag of de intercommunale wel de rechtsopvolger is van de stad Antwerpen enerzijds en van de vzw van Gent anderzijds. Deze laatste is immers nog steeds niet vereffend. Niemand heeft tot nog toe zelfs maar een poging gedaan om nauwkeurig te bepalen hoeveel schulden er zijn en wie die zal moeten betalen. Men laat die situatie maar aanslepen. Elkeen hoopt dat de andere wel een initiatief zal nemen.

Indien uw bewering juist is, zal wel een rechtbank worden gevonden die zal verklaren dat de vzw nog altijd verantwoordelijk is voor het aandeel van Gent, terwijl de stad Antwerpen verantwoordelijk blijft voor het aandeel van Antwerpen. Die situatie is onhoudbaar.

De tweede mogelijkheid is dat u ongelijk heeft. In dat geval bestaat de intercommunale nog altijd. Dan komt u tekort aan uw verplichtingen en kan men met terugwerkende kracht bepaalde vorderingen opeisen met de daarvoor verschuldigde intresten. In beide gevallen speelt u met vuur.

Tijdens de bespreking van de begroting heb ik er reeds op gewezen dat het voor een Minister onmogelijk is een beleid te voeren in die omstandigheden, zelfs indien wettelijk alles in orde zou zijn. Ik neem aan dat u wil weten waar u aan toe is. Ik kan aanvaarden dat u jaarlijks een bepaald krediet wil uittrekken waarvoor u verantwoording aflegt aan de Vlaamse Raad.

Van den Bossche

In **dat** geval is het aan de raad van bestuur dat bedrag aan te wenden en te roeien met de riemen die zij hebben. Het is dan niet de directeur die verantwoordelijk is maar wel de raad van bestuur, dit ingevolge de algemene bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, indien buiten de begroting, en buiten de toegekende middelen verliezen geleden worden.

Ik heb er niets op tegen dat u zo zou redeneren maar u moet dan toch ten minste een initiatief nemen. Ik wil niet onredelijk zijn in deze interpellatie maar u enkel vragen iets te doen. En dus niet langer vast te houden aan de idiote stelling dat de intercommunale de facto niet meer bestaat. Het de facto niet bestaan is een parafrase op de feitelijke regionalisering van de nationale sectoren die wij in het parlement ooit hebben tot stand gebracht. De Minister van justitie is mij toen achteraf echter komen zeggen dat ik gelijk had. „Qu'il ne connaissait pas non plus une régionalisation de fait. Que ça n'existait pas...“. Feitelijke dingen bestaan inderdaad alleen in het internationaal recht.

U kan zich daarop dus niet beroepen. U moet dringend een initiatief nemen en een ontwerp van decreet opstellen ten einde een oplossing te vinden voor die moeilijke tussenperiode waarvoor u ook niet volledig verantwoordelijk is, aangezien u één en ander heeft geërfd van uw voorgangster. U heeft geschenken gekregen die wel vrij giftig waren. Timeo Danaos et dona ferentes. Ik zou bijna zeggen : vrees de CVP vooral wanneer zij geschenken geeft.

Ik herhaal dat u in elk geval iets moet doen. De huidige situatie is niet langer houdbaar en zal vanzelf niet opklaren.

U moet ook een standpunt innemen wat de gebouwen betreft. Vooral te Gent zou zich wel eens een eigenaardig scenario kunnen afspelen. Sta mij toe voor één keer een klein beetje chauvenist te zijn en mij een beetje Gentenaar te voelen tegenover die Antwerpenaren die wel eens de neiging hebben uitgesproken chauvenist te zijn, al kunnen er wel uitzonderin-

gen zijn, mijnheer de Minister.

Er zijn misschien wel uitzonderingen, maar voor één keer wil ik een chauvenistisch Gentenaar zijn. Antwerpen is niet onaardig bedacht, wat de lyrische kunst betreft. Deze stad heeft reeds een lilharmonie, een ballet en een kamerorkest. Ik heb de indruk dat Antwerpen, met een Antwerps Minister van cultuur, in snelheid de opera wil scheefslaan met één of ander nieuw initiatief. In dit geval mag Gent zich gelukkig achten dat het een „receptief“ theater kan bieden en Antwerpen met open armen ontvangen. De omstandigheden dienen u. Ik vrees dat u, als Antwerpenaar, van de nood een deugd zal maken, want de nood ligt in Gent en de deugd in Antwerpen. Waarom de nood in Gent ? Om de eenvoudige reden dat enerzijds het gebouw in Gent duidelijk niet meer voldoet aan de veiligheidsnormen ; wij moeten eerlijk zijn. De dag dat de brandweer zijn bril opzet wordt dit gebouw gesloten. Er moet dringend iets gebeuren. Hierdoor zou Gent voor één of twee jaar kunnen verwijderd worden uit het operagebeuren, maar eenmaal iets kwijt krijgt men het moeilijk terug.

Hier komt nog bij dat, wat het koor betreft, in Gent nogal wat leden op leeftijd zijn en dus in aanmerking komen voor prepensionering of andere vormen van pensionering. Indien u in Gent personeel wil afvoeren kan dit dus op objectieve gronden gebeuren.

De nood bestaat in Gent op tweeërlei vlak. Nadat deze twee sluitingen eventueel gebeurd zijn, heeft niemand nog iets in Gent verloren, want van het koor zal er geen Gentenaar meer overblijven. In dit geval wordt alles in Gent gesloten en zit de deugd in Antwerpen, zodat we voorlopig naar Antwerpen moeten uitwijken. Vandaar naar een receptief theater in Gent is dan niet meer zover, maar dat gaat wel in tegen wat u ooit heeft beloofd, namelijk dat u twee operahuizen wou handhaven. Dat zou dan niet meer het geval zijn. Ik herinner u aan uw oude beloftes en vraag dat de garanties worden geboden voor het verder bestaan - zeker juridisch - van die twee operahuizen, met de nodige efficiëntie, door een nieuw decreet

voor te leggen dat een oplossing ZOU geven aan de onhoudbare toestand van dit ogenblik.

Inzake het personeel is er op dit ogenblik een eigenaardige toestand. Er zijn onderhandelingen geweest die hebben geleid tot een soort personeelsstatuut van een manke intercommunale, waarvan wij niet weten of ze vandaag de dag wel rechtsgeldig bestaat. Wat zou er dus gebeuren als die intercommunale moet vervangen worden, ten gevolge van bijvoorbeeld een rechterlijke beslissing ? Dan zal ze niet meer bestaan, tenzij door een nieuw decreet. Gaat u die vastbenoemden overnemen ? Of gaat u ter gelegenheid van het juridisch accident dat is gebeurd, wat peutenen aan hun statuut ? U zal hun statuut willen herzien, want op dat moment hebben ze niets meer. U kan dan zo goed zijn ze te redden, maar u zal dan eisen dat het statuut niet meer kan zijn wat het was. Wat doet u in zo een geval met het personeel ? Dit is een concrete vraag die ik u wil stellen.

Wanneer dan ten derde een nieuw initiatief wordt genomen meen ik dat het artistiek beleid toch wat meer garanties moet bieden dan het huidige.

Ook daar bent u niet direct de grote schuldlige en hebt u weer een geschenk gekregen van uw voorganger die een directeur heeft benoemd die misschien wel kwaliteiten heeft, maar waarschijnlijk, behalve kabinetservaring, niet veel opera-ervaring heeft, tenzij men op sommige kabinetten soms wel een liedekje kweelt. In dat geval blijft zijn ervaring beperkt tot die van de opeenvolgende kabinetten die hij heeft meegemaakt.

Als u toch tabula rasa moet maken vraag ik u dat ook daar te doen en een artistiek beleid te installeren die naam waardig.

Mijn interpellatie is vooral een aanmoediging opdat er iets zou gebeuren. Het is dringend. Zoals het nu is kan het niet. U zegt dat wat er nu bestaat onwettelijk is, en dat we maar zullen kijken hoe het allemaal in elkaar valt. Als het dan in elkaar ligt kunt u de reddende engel spelen. Dat is de kop in het zand steken en hopen dat het probleem zichzelf oplost.

Van den Bossche

Ik aanvaard wel dat in deze terecht sprake is van veel gezang maar het is niet omdat er veel gezongen wordt dat het probleem zelf zomaar, uit het niets, met een paar schone noten, zij-sprongen en salto's zichzelf zal oplossen.

Ik vraag u mij mee te delen wat u van plan bent te doen betreffende deze drie punten. (*Applaus bij de SP*)

De Voorzitter : Minister Poma heeft het woord.

De heer K. Poma (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, u hebt een interpellatie ingediend, mijnheer Van den Bossche over „het door mij gevoerde beleid inzake de Opera van Vlaanderen.”

Laat mij toe u te zeggen dat ik mij van deze interpellatie gemakkelijk zou kunnen afmaken. Inderdaad, het beleid inzake de Opera van Vlaanderen wordt niet door mij gevoerd maar door een intercommunale waarin de steden Gent en Antwerpen de meerderheid hebben en de Vlaamse Gemeenschap, de Gemeenschapsminister van cultuur, een minderheidspositie heeft evenwel met de verplichting het deficit volledig te betalen.

De controle op het beleid van de intercommunale - wij weten dat dit een moeilijke geschiedenis is - moet geschieden door de algemene vergadering waarin gemandateerde vertegenwoordigers zetelen van de instanties die de intercommunale uitmaken. Laat mij het dus duidelijk zeggen dat ik geen enkele rechtstreekse, ik onderstreep het woord rechtstreekse, verantwoordelijkheid heb inzake de Opera van Vlaanderen. Niettemin wil ik het probleem, dat door u aangesneden wordt, niet uit de weg gaan.

Ik wil u danken voor deze interpellatie want u hebt op het einde van deze interpellatie gezegd dat ik ze als een aanmoediging moest beschouwen in verband met het oplossen van de problemen waarmede wij worden geconfronteerd.

U hebt mij, ter voorbereiding van deze interpellatie, acht zinnen die ik als acht vragen beschouw, overgemaakt.

Ik zal u bijgevolg antwoorden op deze acht vragen.

De eerste vraag heeft betrekking op de financiële toestand van de Opera van Vlaanderen die als volgt kan worden samengevat : het resultaat van het eerste maatschappelijk jaar, de periode van 1 augustus 1981, datum van de oprichting, tot 31 december 1982, dat wil zeggen het speeljaar 1981-1982 en het eerste deel van het speeljaar 1982-1983 was een deficit van 84 miljoen 422.000 frank. Deze resultatenrekening werd door het college van commissarissen in zijn verslag van 7 juni 1983 in overeenstemming met de boekhouding bevonden.

Hoe hebben wij nu dit deficit opgevangen ? Op 12 januari 1984 werd door mij een besluit ondertekend houdende aanvulling van de werkingstoelage en verhoging van het aandeel in het maatschappelijk kapitaal van de intercommunale Opera van Vlaanderen. Ten eerste is er een bedrag van 41 miljoen 400.000 frank aan te rekenen op de kredieten van sectie 47, artikel 43 - 2 1.02 van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het dienstjaar 1983. Dat wordt dus als een aanvullende werkingstoelage tot aanzuivering van het deficit van de vorige jaren toegekend.

Ten tweede is er een bedrag van 40 miljoen frank aan te rekenen op de kredieten van dezelfde sectie 47 maar dan artikel 52 - 07.02 van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het dienstjaar 1983. Dat is een verhoging van het aandeel van de Gemeenschap in het maatschappelijk kapitaal.

Daarvoor hebben wij dus 40 miljoen frank uitgetrokken. Op die wijze is het deficit bijna volledig opgevuld.

Resultaat voor het tweede maatschappelijk jaar, 1982-1983. Door mijn administratie werd met een herinnering de resultatenrekening van het dienstjaar 1983 opgevraagd. Zoals hoger aangetoond, dient echter het verslag van het college van commissarissen en de daarop volgende goedkeuring door de algemene vergadering ingewacht, alvorens hier een definitief cijfer mede te delen met betrekking tot het deficit. Ik heb dus het nodige ge-

daan en wacht op dit cijfer.

Ontbinding van de intercommunale vennootschap.

In feite is de Opera van Vlaanderen heden niet ontbonden, maar er dient vastgesteld, dat de wil niet meer aanwezig is om de huidige formule in de toekomst voort te zetten. Dat is de juiste toestand.

Verantwoordelijkheid voor het delict. Inzake de verantwoordelijkheid van de gemaakte verliezen, meen ik te moeten verwijzen naar de interne structuur, namelijk directie, raad van beheer en algemene vergadering. De beschikkingen van artikel 42 van de statuten, waardoor een eventueel nadelig saldo door de Vlaamse Gemeenschap zal gedragen worden, vermindert in genen dele de verantwoordelijkheid van elk van deze drie instanties, met name directie, raad van beheer en algemene vergadering.

Toekomst van het personeel.

Het personeel is op dit ogenblik nog altijd aan de intercommunale „De Opera van Vlaanderen” verbonden.

Door de Vlaamse Executieve is echter op 26 januari 1984 beslist een commissie ad hoc van specialisten in het leven te roepen. Deze Commissie vergaderde reeds op 7 en 14 februari. Binnen deze Commissie zelf is een subcommissie aangesteld, die de implicaties bestudeert van een ontwerp van kader. Deze subcommissie vergaderde op 17 februari en vandaag. In de notulen van de Vlaamse Executieve van 26 januari staat vermeld dat de Commissie tegen 1 april een definitief voorstel moet formuleren waarin dan over de toekomst van het personeel nadere gegevens zullen worden opgenomen. Laten wij dus ten minste afwachten tot 1 april, datum waarop het eindverslag zou moeten bekend zijn en eveneens afwachten wat de Executieve zal beslissen wanneer dit eindverslag bekend is.

Wordt er een nieuwe vereniging in uitzicht gesteld ?

Het beantwoorden van deze vraag is ook voorbarig. Ik heb op 26 januari medegedeeld dat eventueel een nieuwe vereniging of verenigingen in uit-

Poma

zicht konden worden gesteld. Maar het betreft evenwel slechts, zoals u weet, een schema. De Commissie ad hoc heeft nu een ander voorstel naar voren gebracht. Deze twee voorstellen, dus mijn schema en dat van de Commissie, zullen dan tegenover elkaar worden geplaatst en afgewogen.

Misschien komt nog vóór de datum van 1 april, tijdens de besprekingen van die Commissie, een derde voorstel. Het lijkt mij dus voorbarig hierop duidelijk te kunnen antwoorden.

Wie is voorstander voor het mislukt artistiek beleid? Dit is een constatering die ik aan u overlaat, want ik heb gezegd dat niet de overheid het artistieke beleid moet voeren. Wel moet de overheid de nodige maatregelen nemen opdat een artistiek beleid kan worden gevoerd. Het is natuurlijk zó dat, naast mislukte producties, er ook succesrijke zijn geweest.

Wordt de beslissing omtrent de twee operahuizen gehandhaafd? Ook dat is een voorbarige vraag, want dit moet blijken uit de conclusie van de commissie „ad hoc” en zal voortvloeien uit de beslissing die de Vlaamse Executieve ter zake zal moeten nemen.

Wat is de toekomst van de Gentse infrastructuur? Die vraag dient gesteld te worden aan het stadsbestuur van Gent. Zoals u weet moet deze infrastructuur beantwoorden aan de voorschriften van de brandveiligheid. Gezien het gebouw van de Opera van Gent evenwel een beschermd monument is, zal de Vlaamse Gemeenschap, in casu cultuur, indien de stad een initiatief ter zake neemt om de nodige herstellings- en beveiligingswerken te laten uitvoeren, deze voor 60 procent subsidiëren, natuurlijk in zoverre de budgettaire middelen dit toelaten.

Een geklasseerd monument moeten wij voor 60 procent subsidiëren. Het initiatief moet echter uitgaan van de stad Gent, aangezien het om een gebouw gaat van de stad Gent. Dus de toekomst van de Gentse infrastructuur ligt in handen van het Gentse stadsbestuur zelf.

Tòt daar, mijnheer de Minister,

geachte collega's, het antwoord dat ik meende te kunnen geven, op dit ogenblik, aan collega Van den Bossche in verband met de moeilijkheden rond de Opera van Vlaanderen.

Het is niet mogelijk te antwoorden op bepaalde specifieke vragen die werden gesteld. Misschien kunnen wij wel antwoorden verstrekken binnen drie weken wanneer wij, op 1 april, zullen weten wat de Commissie aan de Vlaamse Executieve zal voorstellen.

De Voorzitter : De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik kan mij niet neerleggen bij de nogal koele mededeling van de Minister in verband met de twee opera's waar hij zegt dat de vraag voorbarig is en dat de Executieve zich daarover zal beraden.

Ik vraag mij af wat beloften nog waard zijn. Ik weet wel dat ze nooit veel waard zijn geweest en het oude Vlaamse spreekwoord over de tien vogels en de ene is daarvan een illustratie. Ik herinner mij vergaderingen met een vrij onrustig Gents personeel waar vertegenwoordigers van de Minister bij hoog en bij laag en met tremelo's in de stem zwoeren dat de twee operahuizen zouden behouden blijven en dat er geen enkele arbeidsplaats zou verloren gaan. Ik heb toen blijk gegeven van enig sarcasme en gezegd dat de dingen wel in twee tijden zouden gebeuren. Vandaag zegt de Executieve dat zij zich daarover zal beraden. Wat heeft de belofte van een kabinet dan nog te betekenen?

Wij zijn bezig met alle krediet te verliezen. Ik kan aanvaarden dat er problemen zijn en ik heb het u daarom niet zo erg lastig gemaakt met mijn vragen. Het gaat echter niet op eerst mede te delen dat het personeel garanties heeft wat betreft hun betrekking en achteraf te zeggen dat men toch geen garanties geeft. Dit is een operatie in twee tijden. Men bereikt in twee tijden wat men in één tijd niet kon bereiken. Indien ik een boosaardige geest had, zou ik de geschiedenis herschrijven met het volgende verhaal. Op een bepaald ogenblik had-

den een aantal Antwerpenaren beslist om de Opera van Gent af te schaffen en vanuit Antwerpen naar Gent te gaan spelen. Antwerpen had dat beslist omdat het altijd wil voorgaan.

Zij konden het zomaar niet doen. Er zou te veel heibel in Gent zijn geweest. Zij deden eerst een fusie-operatie; onder het motto Antwerpen houdt van Gent en Gent houdt van Antwerpen werd er gefusioneerd. Er zou één grote opera worden gemaakt om des te beter te kunnen zingen en betere mogelijkheden te hebben. Iedereen zou gelukkiger zijn dan vroeger. Er werd gegarandeerd dat Gent een stuk onafhankelijkheid zou behouden en dat niemand zijn job zou verliezen. Dat is het eerste deel van het verhaal.

Het tweede deel is dat Gent de beloofde fusie met enthousiasme aanging. Dat gebeurde evenwel met grote tegenslagen. Het gebouw in Gent stortte in en men kon niet voortspelen. Toen werd vastgesteld dat het koor in Gent oud was, dat er afvloeiingen moesten gebeuren en dat brugpensioen moest worden overwogen, derwijze dat er vrijwel niemand meer overbleef in het koor. Men kon dus niet in Gent blijven. Met droefheid hebben diezelfde Antwerpenaren dan vastgesteld dat het beter was dat alles naar Antwerpen ging. De cirkel was rond.

Als Gentenaar had ik kunnen voorstellen dat het zo zou aflopen. Ik zal geen stadsoorlog ontketenen, zoals in de Middeleeuwen, maar er zijn maagden geschaakt en oorlogen gevoerd voor heel wat minder.

Mijnheer de Minister, ik moet u eerlijk bekennen dat die garanties mij dwars zitten. Het is een operatie in twee tijden.

Wat de gebouwen betreft, is het niet mogelijk een oplossing te vinden zoals dat voor de renovatie van de NTG is gebeurd? De stad Gent zat toen ook in moeilijke papieren. Jaarlijks wordt een deel besteed aan de renovatie. De Staat heeft hierbij voor meer dan 60 procent bijgedragen. Misschien zijn er mogelijkheden door de inbreng van de gebouwen in een nieuwe maatschappij of in een over-

Van links naar rechts CVP-fractieleden F. Vungronsveld, T. Kelchtermans en G. Cardoen, die Gemeenschapsminister J. Lenssens (CVP) over het waterbeleid in het Vlaamse Gewest interpeleerde

dracht aan de Gemeenschap. Verschillende mogelijkheden kunnen worden overwogen. De stad Gent moet natuurlijk haar verantwoordelijkheid nemen, maar ik wil verhinderen dat u zich zou verschuilen achter de stad Gent om niets te doen en gewoon te zeggen dat het getrouw gesloten is : *contra facta non valent argumenta*.

D'e Voorzitter : Minister Poma heeft het woord.

Minister K. Poma : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, als Gemeenschapsminister van cultuur, kan ik

moeilijk akkoord gaan met de stelling dat ik niet als Gemeenschapsminister, maar als Antwerpenaar zou handelen.

De heer L. Van den Bossche : Eens Antwerpenaar, altijd Antwerpenaar.

Minister K. Poma : Ik moet u zeggen dat mijn vader een Gentenaar was en ook mijn vrouw van Gent is.

De heer J. Van Elewyck : Dat gebeurt in de beste families.

De heer L. Van den Bossche : Het is daarom dat u nog genietbaar bent.

Minister K. Poma : Ik zit dus tussen Antwerpen en Gent en wil geen stelling nemen noch vanuit het Antwerpse, noch vanuit het Gentse standpunt.

Ten tweede, wens ik de beloften inzake kunst waar te maken. Ik meen dat de filharmonie goed draait, dat de kameropera gered is, dat met het Festival van Vlaanderen alles OK is, als ik de heer Briers mag geloven. Wat het ballet betreft hebt u zelf via de pers, de jongste dagen, kunnen vernemen dat dit gunstig is overgekomen. Wat de Opera van Vlaanderen betreft, kan ik alleen maar beloven dat ik alles zal

Poma

doen om de Opera te behouden, maar vooral om het operaleven in Vlaanderen te behouden. Dat is ook de wens van de Executieve.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De Voorzitter : Dames en heren, door de SP-fractie wordt voorgesteld :

- in de Commissie voor samenwerking de heer Hancké als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Roger Van Steenkiste ;

- in de Commissie voor bijstand aan personen wijlen de heer Rubens als plaatsvervangend lid te vervangen door mevrouw Lefeber ;

- in de Commissie voor binnenlandse aangelegenheden wijlen de heer Bourry als vast lid te vervangen door de heer Derycke ;

- in de Commissie voor buitenlands beleid de heer Seeuws als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Derycke ;

- in de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming de heer Baldewijns als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Peuskens ;

- in de Commissie voor gezondheidsbeleid wijlen de heer Rubens als vast lid te vervangen door de heer Sleeckx ;

- in de Commissie voor huisvesting mevrouw Lefeber als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Peuskens ;

- in de Commissie voor leefmilieu en waterbeleid de heer Sleeckx, als vast lid te vervangen door de heer Matthys en de heer Matthys als plaatsvervan-

gend lid te vervangen door de heer Sleeckx ;

- in de Commissie voor onderwijs de heer Hostekint, ontslagnemend, als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Seeuws ;

- in de Commissie voor taaldecreegeving de heren Férir en Matflrys, de vaste leden te vervangen door de heren Roger Van Steenkiste en Peuskens en wijlen de heer Bourry als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Férir.

Geen bezwaar ? (**Nee**)

Aldus is besloten.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de beleidsop-ties en -ontwikkelingen ten aanzien van de bescherming van de oude Dender te Dendermonde

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer De Mol tot de heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de beleidsop-ties en -ontwikkelingen ten aanzien van de bescherming van de oude Dender te Dendermonde.

De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, op 19 oktober 1983 interpeleerde ik reeds over de bescherming van de Oude Dender te Dendermonde. De bescherming van de volledige Dender werd bepleit ; de argumentatie beperkte zich niet tot de louter cultuurhistorische en esthetische waarde van deze waterpartij, maar weerlegde tevens de argumentatie van de tegenstanders van deze bescherming. Het antwoord van de Minister was dermate ontgoochelend naar vorm en inhoud, zodat een nieuwe interpellatie zich opdrong. We ho-

pen dat we nu gehoor vinden en vooral een ernstig, beleidswaardig antwoord mogen ontvangen.

Op 12 januari 1982 wenste ik opnieuw over de bescherming van de Denderloop te interpellieren. Dit werd niet toegestaan omdat er geen nieuwe elementen voorhanden waren ; het was echter wel eigenaardig dat op de vergadering van de Vlaamse Executieve van 18 januari door u een ontwerp werd voorgelegd. Alsof dat geen nieuw en belangrijk element was. Voor de normale gang van zaken zullen we de voornaamste aspecten van deze interpellatie van 19 oktober 1983 terug opnemen om u, mijnheer de Minister, kennis te laten nemen van alle argumenten.

Op 21 mei 1981 werd de oude Denderloop voorlopig beschermd. Deze voorlopige bescherming door de heer Marc Galle, toenmalig Minister van de Vlaamse Gemeenschap, had in eerste instantie tot doel het afsluiten van de Dender te voorkomen. Men argumenteerde dat door het volledig afsluiten van de oude Dender een open riool zou ontstaan ; tevens werd de bouwvergunning op zijn wettelijke basis betwist : de Dender staat op het gewestplan immers aangeduid als bestaande waterweg waardoor de afdamming in tegenspraak is met het gewestplan. Ten gronde werd deze voorlopige bescherming verantwoord door het feit dat de afdamming van de Dender de aftakeling van een historisch belangrijk landschap - dat bepalend is voor het huidig stadsbeeld - zou bespoedigen.

De koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen bracht op 15 oktober 1981 een gunstig advies uit waarbij de bescherming van de Dender en het integrale behoud van het open water prioritair werden gesteld ; tegelijk benadrukte men de industrieel archeologische waarde van de sluis en het sas.

Door het antwoord dat u gaf op vraag nummer 199 van de heer De Batse-lier, worden we niet veel wijzer. Integendeel, dit antwoord sloeg nergens op : primo omdat de geciteerde belemmering van de waterhuishoudingswerken, geformuleerd door de bestendige deputatie, totaal niets, maar dan ook niets met de bescher-

De Mol

ming te maken hadden. De opmerking van de bestendige deputatie had te maken met de problematiek van de afvalwaters als gevolg van een eventueel totaal afdammen. Secundo was dit antwoord totaal naast de kwestie omdat de wettelijkheid van de geciteerde bouwvergunning sterk betwist werd en omdat Openbare Werken reeds lang - sedert het akkoord tussen de toenmalige Ministers Galle en Chabert - van de afdamming had afgezien.

In mijn interpellatie van 19 oktober 1983 stelde ik „dat het van veel lef getuigt om een antwoord, dat totaal naast de kwestie was, te geven”. Ik hoopte toen dat u me een afdoend antwoord zou geven. De ontgoocheling na uw antwoord op mijn interpellatie was werkelijk compleet : u legde onze interpellatie gewoon naast u neer, alsof ze niet eens plaats had gehad. Misschien is nu de kans aanwezig dat we een ernstig beleidsmatig antwoord ontvangen. Dat hopen wij tenminste.

We stelden dat voor het getreuzel, technische problemen noch procedurefouten konden ingeroepen worden. Slechts één voor de hand liggende verklaring kan hier voor gevonden worden : kortzichtige partijpolitieke bedenkingen verhinderen de spoedige, integrale bescherming van de oude Dender. Partijpolitieke opties die diametraal staan tegenover de bescherming zijn de diepe drijfveren. Deze partijpolitieke krachten wensten aanvankelijk het grootste deel van de oude Dender te dempen ; hiervan is men teruggekomen. Maar een demping moet er kost wat kost komen. Immers, één van de weinige zaken die in uw antwoord te vinden zijn, bevestigde dit : „het scheppen van de ruimte voor de mogelijke evolutie op het verkeers-technische vlak van dit stedelijk landschap onder meer de realisatie van een gelijkgrondse parking, van een ringlaan, ... en ook van een mogelijke toegang om de doorvaart van pleziervaartuigen mogelijk te maken”. En wat betekende dit anders dan het onderschrijven van het standpunt van de „dempers” van de Dender. Laten we dit deel van uw antwoord nader bekijken ; u mag me daarna vertellen

wat er dan van de beschermde Dender zal overblijven. Zullen het twee vijvers zijn of is de bescherming van deze twee vijvers ook afhankelijk van de evolutie op het verkeers-technische vlak ?

We hebben in de vorige interpellatie weerlegd dat enkel een demping, nieuwe en voldoende parkeerruimte zou scheppen. U hebt toen niet de moeite genomen om deze argumentatie te beantwoorden. We zullen ze opnieuw, maar dan gedetailleerd, toelichten in de hoop dat u er nu nota van neemt en ze gepast beantwoordt. In het structuurplan van de stadskern Dendermonde en in het ontwerp van de bestemming van de Dender worden - zonder dat de demping van de Dender ter sprake komt - volgende bijkomende nieuwe parkeerplaatsen voorzien :

- Kasteelstraat/Papiermolenstraat :	217
- Sas :	148
- Begijnhoflaan :	21
- Franz Courtensstraat :	8
- Administratief Centrum :	300
- de Bruynkaai/Scheldekaai :	88
Totaal	782

Hierbij komen de bijkomende parkeerruimten door het haaks inrichten van parkeerplaatsen op het Oude Vest nog niet eens ter sprake. Daarnaast zal door de geplande nieuwbouw van een ziekenhuis 300 wagens uit het centrum kunnen gehouden worden.

Wanneer men weet dat het aantal geparkeerde wagens in de stad ongeveer 2.150 bedraagt, terwijl er thans 2.290 parkeerplaatsen zijn, dan zouden 782 nieuwe parkeerplaatsen - en dit is een absoluut minimum - een verhoging met niet minder dan 34 procent betekenen. Daarnaast zou het dempen van de Dender, om parkeerplaatsen te scheppen, een verkeersattractief element uitmaken waardoor de opties van het structuurplan - een aantrekkelijk en verkeersarm winkelen handelscentrum uitbouwen - worden doorkruist.

Geachte heer Minister, ik meen met deze enkele cijfers voldoende aangeduid te hebben dat het dempen of overwelven van de Dender - om op

deze wijze parkeerruimte te scheppen - een verkeerde voorstelling van de feiten is. De voorstanders van de demping hadden vroeger nog grotere plannen ; ze droomden van parkeergarages in de Dender. Dat dank zij de financieel slechte toestand van zowel gemeente als centrale overheid, deze beangstigende dromen en wensen werden opgeborgen, is gelukkig te noemen. Het komt er enkel nog op aan de demping van de Dender of een deel ervan, te voorkomen.

Dit dempen heeft geen enkele zin en ze ontnemt de stad Dendermonde van haar hart. Mag men ongestraft op dergelijke ingrijpende wijze het stadsweefsel verknoeien ? We menen dat de Dender niet alleen moet behouden worden maar tevens dat de toeristische en recreatieve functie moet beklemtoond en mogelijk gemaakt worden.

Het is droevig vast te stellen dat uw antwoord op 19 oktober 1983, op geen enkele wijze met deze argumentatie heeft rekening gehouden. U pleitte voor erfdiensbaarheden die onder meer een gelijkgrondse parking zou mogelijk maken. Kan men het zich potsierlijker voorstellen : enkele minuten nadat ik mijn argumentatie tegen de noodzakelijkheid van bij komende parkings had opgebouwd, verklaarde u, zonder deze argumentatie te weerleggen, dat de demping noodzakelijk is voor een gelijkgrondse parking. Een beetje meer ernst zou hier verantwoord zijn.

In vele dorpen en steden zou men alles geven om zo'n prachtige waterparadijs te bezitten. De Dender is niet alleen bepalend geweest voor de handelsactiviteiten en de bloei van de stad, maar ze heeft het totale stadsweefsel bepaald. Eertijds waren nog bij komende zijtakken van de Dender aanwezig ; ze zijn alle gedempt maar zijn nog duidelijker herkenbaar in het verkeerspatroon. De laatste belangrijke demping gebeurde op de Oude Vest. Men zou mogen hopen dat men nu eindelijk de waarde van de Dender in het stadslandschap zou begrijpen. Maar blijkbaar is dit nu nog steeds niet het geval. Uit uw antwoord, mijnheer de Minister, bleek dat beschermen voor u wel wat anders betekent.

De Mol

U kondigde aan dat de juiste afbakening van de zone die voor bescherming in aanmerking kwam, ons in een plan zou meegegeed worden. Het vergde echter heel wat inspanning om dit plan te pakken te krijgen. Uit dit plan bleek dat u de volledige Dender wenste te beschermen ; dit was echter ver van de waarheid. Daar waar ter ondersteuning van het beschermingsbesluit een heleboel erfdiensbaarheden worden opgelegd doet u juist het omgekeerde : u legt erfdiensbaarheden die juist tot doel hebben de bescherming tot nul te herleiden. Immers, u wenst dat - „rekening houdend met de mogelijke evolutie op het verkeers-technische vlak van dit stedelijke landschap” - onder meer „een gelijkgrondse parking, een ringlaan,...” in dit beschermd landschap kan worden ingeplant. Wat betekent dit voor de Dender ? Wat blijft er van de „beschermd Dender” over ?

Een korte analyse zal dit wel snel duidelijk maken :

1. Demping van de Dendermonding tot minstens aan de Bogaertbrug.
2. Aanbrengen van vaste overgangen aan de Vlasmarktbrug en aan de Bogaertbrug.
3. Aanbrengen van een ringlaan in de buurt van het „Sasken” ; wat hierna van dit archeologisch kunstwerk, het „Sasken”, zal overblijven is wel symbolisch te noemen. Moeten we nog vermelden dat dit relicit inherent verbonden is met het historisch stadslandschap ?

Concreet betekent dit dat een groot deel van de Dender zal herleid worden tot twee of drie stilstaande waterpartijen. Deze visvijvers zullen dan misschien volgens u, mijnheer de Minister, het historisch karakter van de stad weerspiegelen. Wij menen dat deze visvijvers de kortzichtigheid van de gemeentelijke politiciers en het gebrek aan durf en ruggegraat van de bevoegde Minister, zullen vereeuwigen. Zo zal u vermoedelijk de politieke geschiedenis ingaan.

Mijnheer de Minister, de voorgestelde werken zijn tevens in strijd met het

gewestplan en zullen niet op een wettelijke manier kunnen vergund worden. Het is dan ook zinloos deze werken op ondergraveerde erfdiensbaarheden in te bouwen. Zo is de verbinding van de Zuidlaan met de Gentse Steenweg niet in overeenstemming met het gewestplan. Er is sterker : de dam voor de verbindingsweg Zuidlaan-Gentse Steenweg werd afgevoerd van het ontwerp van gewestplan.

Het is dan ook onmogelijk dat hier het beruchte artikel 20 van toepassing zou zijn. In het Staatsblad van 20 november 1978 bladzijde 14.233 werd bij deze ringlaan het volgende gesteld : heel eenvoudig overbodig.

Het is dan ook duidelijk dat ondergravende erfdiensbaarheden wettelijk niet kunnen worden uitgevoerd. Wij menen dan ook dat het uw bedoeling niet kan zijn deze onwettelijkheden mogelijk te maken.

Mijnheer de Minister, wij hebben nog steeds de hoop dat u de redelijkheid van onze argumentatie zou willen begrijpen en dat de volledige bescherming van de Dender wordt gewaarborgd. Wij hopen dat u de ondergravende erfdiensbaarheden zou willen weglaten en in de plaats de normale ondersteunende maatregelen zou willen uitvaardigen.

We vrezen echter dat dit nog niet het geval is. Immers, op 18 januari 1984 legde u een beschermingsbesluit voor aan de Vlaamse Executieve. In dit besluit vinden we dezelfde ondergravende erfdiensbaarheden terug waarvan we daarstraks melding maakten. Mijnheer de Minister, wij hebben de argumentatie tegen deze erfdiensbaarheden duidelijk uiteengezet. Het is nu aan u om deze op een zinvolle en beleidsernstige wijze te evalueren. Voor ons is één zaak duidelijk, namelijk dat artikel 2c beslist moet worden weggelaten. Artikel 2c is de beste aanfluiting van wat met bescherming wordt bedoeld. De opgesomde werken maken de bescherming van de oude Denderloop zinloos : de te beschermen Dender wordt tot enkele visvijvers herleid.

Mijnheer de Minister, we zijn gelukkig dat de Vlaamse Executieve éénpa-

rig uw ontwerp heeft verwezen naar een werkgroep. Deze werkgroep ad hoc zou uw beschermingsbesluit en het voorgestelde inrichtingsplan moeten evalueren op administratief, juridisch, technisch en budgettair vlak. Deze Commissie ad hoc mag echter geen middel zijn om de zaak op de lange baan te schuiven en intussen bepaalde werken te laten uitvoeren. We dringen er dan ook op aan dat de oude Denderloop te Dendermonde opnieuw voor 9 maanden voorlopig beschermd wordt. We stellen voor dat hiertoe het besluit van voorlopige bescherming van uw voorganger, Minister Galle, integraal wordt opgenomen.

Geachte Minister, we hebben uw beleid ten aanzien van de bescherming van de Dender sterk bekritiseerd. We hebben dit niet gedaan op basis van algemeenheden of zonder enige argumentatie. Het zou ons dan ook aangenaam zijn dat u deze argumentatie zou beantwoorden, evenals de volgende vragen.

Bent u ervan overtuigd dat de Dender beschermd is wanneer het mogelijk wordt in of over het geklasseerde gedeelte van de Dender een gelijkgrondse parking, twee vaste overgangen, een ringlaan en mogelijk nog andere infrastructures aan te leggen ?

Op welke wijze kan, en waarom moet een bijkomende parking, juist in het beschermde gedeelte van de Dender worden aangebracht ? Zijn er geen andere alternatieven ?

Meent u niet dat in een voorlopig beschermingsbesluit moet worden voorzien ?

Wanneer denkt u dat de Commissie ad hoc haar werkzaamheden zal beëindigen ? Heeft u deze Commissie reeds samengeroepen ?

De **Voorzitter** : Minister Poma heeft het woord.

Minister K. Poma (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, het is niet de eerste maal dat dit onderwerp, hetzij via een interpellatie, hetzij via een mondelinge vraag of een schriftelijke vraag, ofwel in de rand aangehaald, ofwel ten gronde behandeld wordt.

Poma

Bij elk van deze gelegenheden heb ik telkenmale gepoogd een correcte en preciese opgave te doen van de stand van zaken betreffende dit dossier. Wat is thans de huidige toestand ?

Na de zeer lange lijdensweg die dit dossier reeds achter de rug heeft - en ik verwijs hiervoor naar de uitvoerige uiteenzetting van de interpellant in de openbare vergadering van 19 oktober 1983 - was er uiteindelijk najaren onderhandelen met de diverse instanties (onder meer het college van burgemeester en schepenen van de stad Dendermonde, het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen, de koninklijke Commissie voor monumenten en landschapszorg, Openbare Werken - Dienst waterwegen, de administratie van Monumenten en Landschapszorg), moeizaam een voor elkeen aanvaardbaar basiscompromis tot stand gekomen.

Al deze instanties werden en moesten worden geraadpleegd. Uiteindelijk is een aanvaardbaar compromis tot stand gekomen tussen al deze hiervoor opgesomde instanties. Ik onderschrijf **dat** dit aanvaardbaar compromis niet mijn standpunt is, maar wel het standpunt van alle betrokkenen, die het compromis hebben opgesteld. Ik begrijp zeer goed, waarde collega, dat dit aanvaardbaar compromis niet uw standpunt is. U moet echter begrijpen dat ik mij niet moet richten tot het standpunt van één van de geraadpleegde instanties of tot u, maar dat ik het aanvaardbaar compromis aanvaard.

Welke waren de fundamentele opties van het door u verworpen maar aanvaardbaar compromis ?

De heer N. De Batselier : U verklaart dus nu dat dit niet uw standpunt is, maar dat het om een compromis gaat die door de betrokken partijen, in eerste instantie het schepencollege van de stad Dendermonde, werd tot stand gebracht.

Minister K. Poma : Ik heb alle betrokkenen opgesomd. Het gaat wel degelijk om een compromis door de vijf betrokken instanties aangesloten.

De heer N. De Batselier : Het plaatse-

lijke schepencollege is hierbij dus in eerste instantie betrokken.

Minister K. Pom : In mijn aanvang heb ik het college van burgemeester en schepenen van de stad Dendermonde vernoemd.

De heer N. De Batselier : U heeft dus aan de onderhandelende partijen niet gezegd wat uw standpunt was.

Minister K. Poma : Neen.

De heer N. De Batselier : Dat had ik graag klaar in het verslag.

Minister K. Poma : Indien ik bij de onderhandelingen aanwezig zou geweest zijn dan had ik het kabinet van de Gemeenschapsminister gezegd. Wij maakten dus geen deel uit van de onderhandelende partijen die het compromis hebben opgesteld. Wanneer men mij echter een aanvaardbaar compromis voor de vijf partijen voorlegt, dan geloof ik dit en dan verdedig ik dit compromis.

De fundamentele opties van dit compromis waren de volgende :

ten eerste, de stad moet beveiligd worden tegen overstromingen en er moet getracht worden de reukhinder op te lossen ;

ten tweede, de mogelijkheid voor de realisatie van een toegang voor pleziervaart moet opengehouden worden ;

ten derde, de aanleg van een gelijkgrondse parking enkel tussen de Dam en de oude Dendermonding in de Schelde en de Bogaerdsbrug, moet mogelijk blijven ;

ten vierde, ook bij een eventuele realisatie van de Ringlaan moet het oversteken van de Dender via een dam of platte brug uitvoerbaar blijven.

De heer J. De Mol : Mijnheer de Minister, wanneer u dat toestaat, wat blijft er dan nog over van de bescherming van de Dender ? Het heeft dan toch geen enkele betekenis meer deze Dender te beschermen. Er blijven nog alleen drie visvijvers over.

Minister K. Poma : Dat is natuurlijk uw standpunt, waarvoor ik volkomen eerbied heb. Bovendien ga ik ermee

akkoord dat u dit hier verdedigt. Ik moet echter uit de Gordiaanse knoop uitgeraken. Voor mij is de oplossing het compromis dat gesteund wordt door de vijf betrokken instanties. Moet ik dan met een andere oplossing voor de dag komen waarmee iedereen dan weer niet akkoord gaat ?

De heer N. De Batselier : Toen ik kabinetschef was bij Minister Galle die toen bevoegd was voor deze materie, zou de Minister nooit hebben geduld dat een dam zou worden gebouwd. Dit is de bevoegdheid van de Minister !

Er is een grote nuance. Het compromis laat u toe een brug of een dam te bouwen.

Zelfs wanneer u het compromis zou aanvaarden omdat het wordt opgedrongen...

Minister K. Poma : Voorgesteld.

De heer N. De Batselier : ... en omdat u uit de problemen wil geraken, heeft u de keuze tussen het aanleggen van een dam en het bouwen van een brug.

Vanuit het oogpunt de Dender te beschermen is er echter een groot verschil tussen het bouwen van een dam of een brug. Het bouwen van een dam vernietigt heel wat mogelijkheden.

Ik meen dat u als Minister een ingreep kunt doen, zelfs zonder dat u het compromis desgevallend op dit vlak in discussie zou willen brengen.

Minister K. Poma : Daar ben ik het mee eens. Ik moet echter in het kader van het compromis blijven.

Ik herhaal mijn woorden. Ten vierde, ook bij een eventuele realisatie van de Ringlaan moet het oversteken van de Dender uitvoerbaar blijven, hetzij via een dam, hetzij via een platte brug.

U beweert dat ik de keuze heb.

De heer N. De Batselier : U mag die keuze niet laten bestaan.

Minister K. Poma : Dat is het compromis zoals het mij werd voorgesteld.

De heer N. De Batselier : Als u de keuze laat, is het niet meer beschermd. Hoe kunt u met een dam een deel van

De Batselier

de Dender beschermen ? Dat is toch onmogelijk.

Minister K. Poma : Dan had men in het compromis het woord „dam” moeten weglaten. Men had dan moeten zeggen : „Ook bij een eventuele realisatie van de Ringlaan moet het oversteken van de Dender gebeuren via een platte brug.” Men heeft het woord „dam” eraan toegevoegd.

De heer N. De Batselier : Het compromis laat u de keuze. Dit is precies wat collega De Mol en ik vragen, namelijk dat u die keuze maakt.

Minister K. Poma : De heer De Mol heeft duidelijk gezegd dat hij het compromis verwerpt dat hier in zijn geheel is tot stand gekomen. Of het nu mijn keuze is of niet, doet niets ter zake. Ik heb gezegd dat wanneer men mij een compromis zal kunnen voorstellen, ik dit zal uitvoeren want het is het enige middel om uit de problemen te komen.

De heer N. De Batselier : Inzake de continuïteit van het beleid zijn er dan toch problemen want er is een door uw voorganger besliste voorlopige klassering en bescherming en u hoeft dus normaal toch een beslissing te nemen die niet indruist tegen de vroegere beslissingen. Er kan dus continuïteit zijn wanneer u op dit vlak een aantal bij komende garanties inbouwt, daarbij zelfs tegemoetkomend aan de verkeersproblemen. Dan heb ik het zeker niet over die ondergrondse parkeerruimte. U mag door een aantal erfdiensbaarheden uw wil tot bescherming van de Dender zelf niet ondermijnen. Dit zou pas heel uw beleid in vraag stellen.

Minister K. Poma : Ik ben bereid alle mogelijke garanties in te bouwen met het oog op een milieuvriendelijke politiek maar ik moet in het kader van het compromis blijven.

Ik voeg daar nog enkele algemene beschouwingen aan toen, precies omdat men het compromis verwerpt.

Elk zinnig mens zal begrijpen dat dit hier aandachtspunten betreft die in het kader van de snelle evolutie van de stedelijke landschappen rondom

ons, in geen geval over het hoofd konden gezien worden.

Pas nadat er 'door een ruime waaier van participatie- en belangengroepen een akkoord was bereikt omtrent deze basisopties, was het mogelijk over te gaan tot de eindredactie van een beschermingsbesluit over dit gebied. Dit ontwerpbesluit werd dan voorgelegd aan de Vlaamse Executieve op 18 januari 1984. Daar werd het inderdaad niet meteen goedgekeurd.

Er werd beslist, na uitvoerige bespreking, dat een werkgroep „ad hoc” samen te roepen op initiatief van de Gemeenschapsminister van cultuur en samengesteld uit de vertegenwoordigers van de Voorzitter, van de Gemeenschapsminister van cultuur, de Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, de Gemeenschapsminister van financiën en begroting, de Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud en de Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, zou belast worden met een grondig onderzoek van in rand vermelde aangelegenheid en het daarin geciteerde inrichtingsplan en dit onder zowel administratief, juridisch, technisch als budgettair oogpunt.

Ten einde haar opdracht tot een goed einde te brengen zal de werkgroep ad hoc een hoorzitting of hoorzittingen organiseren waarop alle betrokken instanties - Stad Dendermonde, het Bestuur der waterwegen van het Ministerie van openbare werken, de koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen, enzovoort - zullen uitgenodigd worden.

Aan de Gemeenschapsminister van cultuur wordt opdracht gegeven om te gelegener tijd deze aangelegenheid samen met de resultaten van de werkgroep ad hoc opnieuw ter beraadslaging aan de Executieve over te leggen.

Tot daar de inhoud van de beslissing van de Vlaamse Executieve.

Ik heb als gevolg van deze beslissing de bevoegde administratie onverwijld de nodige opdrachten gegeven met het oog op het inrichten van een hearing ter zake.

Het is duidelijk, voor elk van ons, dat door deze beslissing van de Vlaamse Executieve, de definitieve bescherming van de Oude Dender andermaal verdaagd wordt. Zie daar de huidige stand van zaken.

Het tweede gedeelte van de inleidende nota handelt alweer over een onderwerp dat de heer De Mol ook reeds eerder aangesneden heeft in deze Raad, namelijk op 12 januari 1984 naar aanleiding van zijn interpellatie over de beleidsopties en -uitwerking ten aanzien van de klassering van landschappen.

Ook dan heeft de interpellant, trouwens op een zeer voorbarige wijze, zijn ongenoegen uitgedrukt over een zeker „new-look-beschermingsbeleid” gebaseerd op ruimere inspraak van een bredere waaier van participatie- en belangengroepen en rekening houdend met nieuwe elementen, en heeft hij virtueel zijn voorkeur geuit ten opzichte van de zeer conservatieve klasseringswet van 1931, een vóór-oorlogse wet, een wet uit de oude doos, op maat van de toenmalige toestanden en niet aangepast aan de huidige evolutie van ons leefpatroon.

Ook toen heb ik erop gewezen dat de feitelijke toestand, waarbij men sinds jaren in quasi elk besluit een aantal erfdiensbaarheden heeft ingebouwd, heeft moeten inbouwen, om tegemoet te kunnen komen aan één of andere dwingende noodzakelijkheid binnen de te beschermen entiteit, ook overduidelijk aantoonde dat een aanpassing van de wetgeving, een herdenking ervan, absoluut noodzakelijk is. Ik hoop dat de collega ten gronde de ware toedracht begrepen heeft van mijn uitdrukking : „Wij leven niet alleen met landschappen maar wij leven ook in landschappen”... en dat de problematiek hierbij totaal verschillend is naargelang het gaat om „stedelijke landschappen” of „landelijke landschappen” zal zo wie so wel voor iedereen duidelijk zijn.

Ik blijf mij verzetten tegen de bewering van de interpellant dat de bescherming van de landschappen, in casu het ontwerp-besluit van de Oude Dender, op de helling wordt gezet omwille van sommige ingebouwde erfdiensbaarheden die noodzakelijk

Poma

zijn binnen het specifiek leefterrein van dit landschap of van elk betrokken landschap afzonderlijk.

Tot slot wil ik nog ingaan op een derde punt van de interpellant ; het minst fraaie wellicht.

Ik kan u integraal lezing geven van de desbetreffende notulen van de Vlaamse Executieve.

Daarin is op geen enkel ogenblik gewag gemaakt van inhoudelijke tekorten noch van principiële opmerkingen inzake een eventueel aantasten van de beschermde betekenis van de termen „bescherming en klassering”. Het was er de Vlaamse Executieve integendeel om te doen nog meer belanghebbenden te betrekken bij de besluitvorming en het gehele project globaal te beoordelen niet alleen vanuit zuiver landschappelijk oogpunt, maar tevens vanuit administratief, juridisch, technisch en budgettair oogpunt... Dat is de beslissing die eenparig genomen werd.

Het zou de waarheid geweld aan doen mocht de bewering van de geachte interpellant geloofd worden... mocht ze echter juist zijn dan zou meteen de klok 50 jaar achteruit gezet worden.

De Voorzitter : De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, wat u heeft gezegd bewijst - ik heb dit in mijn interpellatie bewezen - dat u op geen enkele manier uw eigen beleid kan profileren. U zegt blijkbaar : „Er werd een eerbaar compromis gesloten.” Ik heb er niets mee te maken, want zelfs dat is mijn eigen standpunt niet. Ik vind het nogal grof van een beleidsverantwoordelijk ke dat hij zijn taak op dat vlak niet zou opnemen. Ik meen dat u uw beschermingsbeleid een eigen taak en een eigen ge-laat kunt geven. Doch, ik vind dit nergens terug. Ik heb dit ook bij vorige interpellaties moeten vaststellen.

Minister K. Poma : U heeft zich bij vorige interpellaties vergist, bij voorbeeld over Sint-Martens-Latem, doodeenvoudig omdat het nog niet in het Staatsblad was verschenen.

De heer J. De Mol : Het Staatsblad is voor mij een vaststaand criterium.

Minister K. Poma : Het besluit was door mij genomen en ondertekend, maar het was nog niet in het Staatsblad verschenen. Daarmee besloot u dat er nog geen besluit was genomen. Het criterium is niet de publikatie van het Belgisch Staatsblad.

De heer J. De Mol : Voor mij is het dat wel.

Minister K. Poma : Er worden soms besluiten genomen die nooit in het Belgisch Staatsblad komen.

De heer J. De Mol : Ik heb enkel en alleen maar kennis van de publikatie in het Staatsblad. Ik heb geen enkele andere bron. Ik zie geen enkele reden waarom het besluit pas zeven à acht maanden nadat het in de Executieve werd goedgekeurd, in het Staatsblad verschijnt. Ik stel vast dat u dit besluit heeft gepubliceerd als gevolg van mijn interpellatie.

Ik heb gewoon vastgesteld dat het een compromis is, door anderen voorgesteld, en waarbij u zich neerlegt.

Wat de waarde van het landschap betreft had u, in het geval dat er vier of vijf bruggen meer waren voorgesteld, dit ook zomaar aanvaard. Had men in dat compromis gezegd dat men de Dender totaal zou dempen, hadt u dat ook aanvaard. Ik vind dat zeer grof.

Minister K. Poma : Ik vind het zeer grof dat u zegt dat het grof is. Ik zou ook alle inspraak dienaangaande kunnen afschaffen, zeggen „l'état c'est moi” en zo regeren.

De heer J. De Mol : Ik verzoek u toch de argumenten die door enkele mensen van de stad werden opgesteld te onderzoeken. Ik kan ze weerleggen.

Minister K. Poma : Het stadsbestuur van Dendermonde staat achter deze argumenten.

De heer J. De Mol : Natuurlijk.

Minister K. Poma : Volgens u zijn dat allemaal idioten en bent u alleen een slimmerik.

De heer J. De Mol : Ik vraag u alleen de argumenten te onderzoeken en te

testen op hun waarde.

Ik heb hier alleen proberen aan te tonen dat het aantal parkeerplaatsen, zoals voorgesteld in het structuurplan voldoende is, en dat wat nu wordt voorgesteld, totaal in strijd is met dat structuurplan.

Ik heb ook gezegd dat de voorgestelde werken gewoon niet kunnen gebeuren want het gewestplan verbiedt ze uitdrukkelijk.

Nochtans zegt u dat het gaat om een compromis dat u aanvaard hebt. Dat valt voor mij niet te begrijpen. Het is een precedent bij het beschermen van de Dender, het inbouwen van ondergravende erfdienstbaarheden.

Dat zal misschien ook gebeuren bij andere beschermingen. Wanneer u telkens dat begrip compromis hanteert zult u niets meer moeten beschermen. Dan wordt het zeer eenvoudig. Dan zullen alle eigenaars...

Minister K. Poma : Het gaat om eigenaars.

De heer J. De Mol : Mag ik eerst even uitspreken ? Men heeft het over een vierde rem en zelfs over een vijfde rem. U hebt dat in de kranten laten publiceren. Die vierde rem is voor u nog een element meer om te zeggen dat hier tot geen bescherming wordt overgegaan.

Ik vind het onvoorstelbaar dat u zelf geen beleid ontwikkelt. U hebt toch eigen ideeën op het vlak van de bescherming. Als een stadsbestuur totaal foutieve voorstellen doet op het vlak van de bescherming - het gaat hier niet over andere argumenten - dan is het aan u om daarover te oordelen.

Ik ben er heilig van overtuigd dat een administratie van monumenten en landschappen in alle eer en geweten zulk compromis niet zal stuiten wanneer daar geen bepaalde drukking achter staat. Dat wou ik opnieuw beklemtonen. (*Applaus bij de SP*)

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Voorzitter

**REGELING VAN DE WERKZAAM-
HEDEN**

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

De volgende openbare vergadering zal plaatshebben dinsdag 20 maart eerstkomende.

Ik stel voor het verder bepalen van agenda en uur voor die vergadering aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering wordt gesloten.

- *De vergadering wordt gesloten om 19.50 uur.*
